

Pla Estratègic del Món Rural

*Pla d'acció sectorial de la Pagesia i el Producte Local
del Pla de l'Estany 2020-2023*

Impulsa:

Redacta:

Universitat de Girona
**Càtedra de Geografia
i Pensament Territorial**

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport al desenvolupament local

Banyoles, 19 de maig de 2020

Equip Redactor:

Dra. Isabel Salamaña Serra – Geògrafa

Professora Titular del Departament de Geografia de la UdG

Dr. Sergi Nuss Girona – Ambientòleg

Promotor de recerca i transferència del Departament de Geografia de la UdG

Sra. Anna Roca Torrent – Geògrafa

Consultora i col·laboradora de la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial de la UdG

Sra. Laura Sáez Moreno – Geògrafa

Agraïments:

Aquest treball no hauria estat possible sense la inestimable contribució de totes les persones, entitats, empreses i institucions amb les quals s'han mantingut entrevistes o s'han realitzat tallers deliberatius, incloent els 11 alcaldes de la comarca i, en particular, la Sra. Sònia Ramió, cap dels serveis de Promoció econòmica, turisme, ocupació i consum, i els Srs. Oriol Serrà i Àlex Terés, alcaldes de Sant Miquel de Campmajor i Vilademuls, respectivament, que han exercit un lideratge indiscutible en tot el procés.

Imatges de portada:

Imatges de productors locals del Pla de l'Estany, procedents del web: <https://turisme.plaestany.cat>

CONTINGUTS

<i>Índex de Taules, Figures i Fitxes de Projectes</i>	5
0. Introducció	7
1. Antecedents i justificació	10
<i>Principals problemes socioeconòmics als quals es vol donar resposta</i>	14
2. Metodologia i procés d'elaboració	15
3. Resultats: Caracterització i anàlisi estratègica	24
3.1. Activitat agrària del Pla de l'Estany	24
<i>Posar en valor el medi</i>	24
<i>Caracterització agrària</i>	25
<i>Del farratge a la farina</i>	27
<i>Ramaderia per l'agroindústria</i>	28
<i>Diversificació i producte local</i>	29
<i>Territori equí</i>	31
<i>Planejament urbanístic i agricultura</i>	31
<i>Recolzament públic i agricultura</i>	32
<i>Cap a l'emprenedoria</i>	32
<i>La Cooperativa Agrària de Banyoles</i>	34
3.2. Anàlisi estratègica	35
<i>Avantatges i potencialitats del sector agrari i del territori</i>	35
<i>Desavantatges i fragilitats del sector agrari i del territori</i>	36
<i>Desafiaments de futur</i>	37
4. Pla Estratègic del Món Rural del Pla de l'Estany 2020-2023	38
4.1. Presentació general i objectius	38
<i>Objectius generals i estratègics</i>	39
4.2. Línies Estratègiques i Programes d'Actuació	41
<i>Línia Estratègica 1: Producte Local</i>	42
<i>Línia estratègica 2: Agents agroalimentaris pel canvi</i>	42
<i>Línia estratègica 3: un territori viu, sostenible i sà</i>	43
<i>Línia estratègica 4: Disseminació i governança</i>	44
4.3. Projectes	45
<i>Projectes – Fitxes descriptives</i>	51
4.4. Governança i execució del Pla	64

<i>Programa previ d'adhesió social i col·laboració</i>	64
<i>Gestió transversal del Pla en el Consel Comarcal</i>	66
<i>Taula comarcal del Món Rural</i>	67
<i>Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local</i>	69
<i>Cooperació estable amb la Universitat de Girona</i>	70
<i>Organigrama de Gestió</i>	71
<i>4.5. Cronograma global per projectes</i>	72
<i>4.6. Pressupost</i>	75
<i>5. Bibliografia i materials de referència</i>	77
<i>6. Annexos</i>	78
<i>6.1. Informe tècnic d'elaboració del Pla del Món Rural</i>	78
<i>6.2. Fitxes de Projectes no prioritzats</i>	84
<i>6.3. Model d'entrevista als Alcaldes</i>	100
<i>6.4. Transcripció de les entrevistes als Alcaldes</i>	101
<i>6.5. Presentació i matrius de dinamització de les taules de treball</i>	117
<i>6.6. Cartell de la campanya Serveis a domicili impulsada pel Consell Comarcal pel confinament del covid-19</i>	125

Índex de Taules, Figures i Fitxes de Projectes

	Pàg.
Taules	
Taula 1. Relació d'entrevistes per a l'elaboració del Pla	22
Taula 2. Ojectius Estratègics del PLA DEL MÓN RURAL 2020-2023	40
Taula 3. Línies Estratègiques del PLA DEL MÓN RURAL	41
Taula 4. PLA DEL MÓN RURAL: Projectes prioritaris	48
Taula 5. Projectes del PLA DEL MÓN RURAL: variables de la fitxa descriptiva	49
Figures	
Figura 1. Procés d'elaboració del PLA DEL MÓN RURAL 2020-2023	16
Figura 2. Exemple de matriu de discussió temàtica	20
Figura 3. Imatges de les Taules de treball de Porqueres i Vilademuls	21
Figura 4. Projectes del PLA DEL MÓN RURAL - Exemple de fitxa descriptiva	50
Figura 5. Integració del Pla dins l'estructura del Consel Comarcal	67
Figura 6. Organigrama de gestió	71
Projectes prioritzats 2020-2023: Fitxes descriptives	
P1. Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics	52
P2. Poble a poble: agenda del producte local	53
P3. Disseny d'itineraris agroturístics	54
P4. Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic	55
P6. Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura	56
P8. Visites tècniques a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç	57
P10. Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària	58
P13. CET El Puig: noves línies de treball pel producte local	59
P19. Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc	60
P20. Bones pràctiques agroambientals	61
P23. Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge	62
P28. Taula del Món Rural	63

0. Introducció

L'any 2017 es celebrà al municipi de Vilademuls un curs sobre transició cap a societats rurals baixes en carboni, en el marc d'un projecte Europeu Erasmus+, organitzat pel Departament de Geografia de la UdG en col·laboració amb l'Ajuntament de Vilademuls (www.towardslowcarbon.eu). Un workshop internacional que reuní estudiants i professorat de Finlàndia, Polònia i Catalunya. Durant tres dies es va reflexionar sobre el futur de l'agricultura i es van plantejar solucions per viabilitzar les explotacions agràries familiars i com fer front al repte del canvi climàtic. Aquesta experiència encoratjà el Sr. Àlex Terés, Alcalde de Vilademuls, a promoure una major implicació del Consell Comarcal en el suport a la pagesia i el desenvolupament dels municipis rurals de la comarca.

Fruit d'aquest encontre, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany encarregà l'estudi: **Diagnosi territorial sobre Pagesia i Producte Local al Pla de l'Estany** presentada l'any 2018, i l'autoria del qual és de Neus Monllor, Doctora en Geografia i Medi Ambient, especialista en desenvolupament rural i nova pagesia i Sergi Nuss Doctor en Geografia i Medi Ambient, especialitzat entre altres temes amb desenvolupament rural sostenible. Com expliquen els autors, el document se centra en identificar quines són les oportunitats de la pagesia vinculades al producte local i a l'ecosistema que genera en relació al valor afegit de la producció agrària. Les noves tendències dels productes quilòmetre zero o dels aliments ecològics, mostren com és possible orientar les produccions agràries locals vers activitats que connectin el territori per generar valor. I escriuen: "cal que la comarca es plantegi quins són els vincles entre la pagesia i el producte local, per tal de poder visualitzar estratègies de dinamització dels municipis rurals que generin ocupació, qualitat de vida i conservació del medi ambient" (<https://www.plaestany.cat/les-arees/promocio-economica-iturisme/dinamitzacio-rural>). La Diagnosi culmina amb un llistat d'accions, entre les quals donar continuïtat al procés participatiu iniciat.

Com a resultat, el Consell acordà promoure un Pla d'Acció Sectorial de la Pagesia i el Producte Local del Pla de l'Estany, que encarregà a la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial de la UdG (2019). Un Pla, que es presenta

mitjançant aquest document i que en la cloenda dels treballs passa a denominar-se **Pla Estratègic del Món Rural** del Pla de l'Estany (2020-2023). El Pla és un instrument pel debat estratègic de la comarca que ha d'encaminar el que es vol en el futur del món rural. Un conjunt de projectes que volen engrescar el teixit socioeconòmic territorial, posant en valor totes les potencialitats de l'entorn per promoure processos de renovació i innovació.

El treball s'ha desenvolupat en diferents fases (4) que han permès anar cercant una metodologia adequada al llarg del procés per arribar a oferir uns resultats prou satisfactoris.

La primera fase va consistir en la compilació, recull i gestió de documentació de referència a l'entorn de l'activitat agrària, ramadera, el sector agroalimentari i també d'activitats econòmiques i socials que operen en l'entorn del món rural. La segona fase es va centrar en el procés participatiu, una interessant intercanvi d'informació transferida per part de totes les persones entrevistades que ens van permetre capbussar-nos a la comarca de manera molt aprofundida, detallada i enriquidora. Les contribucions de totes les persones que hi van participar van ser recollides en tres blocs temàtics essent els documents base per el debat obert en dues taules de treball. Les matrius resultants i les contribucions dels participants són la base sobre la qual s'ha desenvolupat la planificació operativa de la tercera fase: la definició de l'estructura del Pla d'Acció. La quarta fase, i d'acord amb l'enfocament del SOC, es centra en dissenyar una proposta de governança i d'execució del Pla. L'objectiu es promoure i articular estratègies engrescadores que animin als agents socials i econòmics del territori ha participar activament en el desplegament del Pla. Malauradament, diversos esdeveniments sobrevinguts –les eleccions municipals i la constitució del nou Consell (27 de juliol de 2019), el temporal Gloria (gener de 2020) i la pandèmia del Covid-19 (confinament durant el període comprès durant els mesos de març, abril i maig d'enguany)–, han afectat el desenvolupament dels treballs, sobretot a la concreció de les taules participatives i, posteriorment, la selecció de projectes estratègics i l'adhesió dels agents socials i econòmics del territori. Tanmateix, pensem que el disseny proposat facilita la creació d'un espai de trobada entre els agents públics i privats de la comarca per assolir el concens, la

coordinació d'accions i la cooperació com a base de treball conjunt a l'entorn dels projectes proposats.

El Pla proposa quatre línies estratègiques que donen orientació sobre els objectius que es volen assolir i són també síntesi de tot el procés de reflexió i elaboració del treball.

Línia estratègica 1: Producte local. Dinamitzar la producció agrària local i enfortir el sector agroalimentari ampliant el coneixement del patrimoni cultural per afavorir la biodiversitat i reduir la vulnerabilitat agrària.

Línia estratègica 2: Agents agroalimentaris pel canvi. Identificar i posar en valor els actors del territori de les diferents baules de la cadena del sistema agroalimentari i organismes, entitats i col·lectius que interaccionen amb la producció agroalimentària.

Línia estratègica 3: Un territori viu, sà i sostenible. Viure en el territori, del territori i amb el territori, promovent un sistema alimentari sà i de proximitat, que garanteixi la salut dels ecosistemes per contribuir a mitigar el canvi climàtic i que es comprometi en mantenir i recuperar el medi natural i el paisatge per transferir-lo a les generacions futures

Línia estratègica 4: Disseminació i governança. Desenvolupar un pla de comunicació i disseminació dels projectes i promoure la cooperació i el treball en xarxa a través d'acords, pactes i compromisos amb agents del territori públics i privats per impulsar el coneixement agroalimentària i assolir objectius comuns i col·lectius

Per assolir els objectius estratègics i atenent les aportacions de tot el procés participatiu s'han establert 10 programes i 25 objectius concretats en 28 projectes. Tanmateix, i considerant que el Pla té com a missió concretar, debatre i planificar projectes a 3-4 anys vista, amb potencial per a la creació d'ocupació i que puguin esdevenir motors del desenvolupament rural del Pla de l'Estany, amb consens amb el Consell, una vegada sistematitzats i avaluats tots els projectes s'ha conclòs prioritzar 12 projectes. Cal assumir que aquest és un Pla de passos curts, però amb visió també a mig i llarg termini i, en aquest sentit, tots els

projectes queden recollits a l'annex d'aquest document per seguir obrint camí tot mirant al futur.

Finalment, voldríem fer esment que en el procés del treball s'han obert interessants ramificacions que poden enriquir notablement el Pla: la incorporació del Consell a una candidatura d'un projecte dins el Programa de Cooperació Territorial de l'Espai Sud-oest Europeu (SUDOE); i la realització de diferents treballs finals de grau i màster al Departament de Geografia de la UdG supervisats per l'equip redactor del Pla. Igualment, durant el procés de formulació del Pla hi ha hagut esdeveniments paral·lels que cal ressaltar, com per exemple que la CAB ha iniciat un gir en la finalitat de les seves instal·lacions, per tal que pugui exercir de punt de venda de productors locals. La disrupció causada per la Covid-19 ha estat també un detonant d'accions de suport als petits productors per part del Consell, com un qüestionari sobre disponibilitat a fer venda directa i transport a domicili, que ha tingut un èxit significatiu en forma de participants, difusió al web de la comarca, i comandes derivades (es pot veure cartell de la campanya a l'Annex 6.6), un camí que obre futures pautes cap al coneixement i la posada en valor dels productes de proximitat.

No podem tancar aquesta introducció sense fer alguns agraïments inexcusables a totes les persones que vam entrevistar, les que van participar a les taules de debat, a tots els alcaldes i de manera especial al Conseller de Territori Àlex Terés, al Conseller d'Agricultura i promoció rural Oriol Serrà i a la cap d'Àrea de Promoció Econòmica, Turisme, Ocupació i Consum Sònia Ramió. Si aquest treball s'ha pogut dur a terme ha estat, sens dubte, gràcies al seu decidit i amable suport i acompanyament.

L'equip redactor

1. Antecedents i justificació

El Pla de l'Estany és una comarca amb una clara tradició vinculada a la terra, a les famílies pageses i a la indústria agroalimentària. Segons el DARP l'any 2018 hi havien 498 explotacions i una superfície de conreu de 8.416 hectàrees,

destinades el 81% d'elles a cereals de gra i farratges. Així mateix, hi havia 78 hectàrees de nous, 54 d'horta i unes 15 hectàrees dedicades a menta.

Malgrat això, la comarca es troba travessant una crisi estructural (generalitzada tant a escala catalana com europea). Ens trobem en una accelerada davallada de les explotacions agràries i un greu envelliment de la pagesia. Segons el Registre d'explotacions ramaderes del DARP, l'any 1982 tenia 1.168 explotacions i, en canvi, l'any 2019 eren 688, un 42% menys, de les quals 117 corresponen al sector equí, sovint més vinculat al llure i el turisme que no pas a la producció agroalimentària. Desglossades per sectors, el total d'explotacions de 2019 eren 154 dedicades al porcí amb una capacitat total 205.633 caps; 118 explotacions de boví amb 22.108 caps; les 117 d'equins amb 1.067 caps; 93 d'oví amb 17.127 caps; 37 de cabrum amb 2.109 caps. D'aviram, 87 explotacions dedicades a gallines i pollastre concentrant 735.201 caps, i 54 explotacions amb 2.349 caps d'altres aus com faisans, pinsans, perdius o ànecs, entre altres. Finalment, hi havia 22 explotacions amb ruscos d'abelles (2.239 caps) i 6 explotacions amb conills amb una capacitat per 5.069 caps.

Pel que fa a ocupació, a nivell comarcal el sector primari contribueix a un 3,1% dels assalariats i un 8,1% dels treballadors autònoms. Els municipis de caràcter més urbà són al llarg de l'eix de la C-66, com Banyoles, Palol de Revardit, o Serinyà, i presenten unes taxes d'ocupació agrària (agregada entre assalariats i autònoms) que no arriben al 2,5%. Per contra, als micro-municipis rurals els nivells d'ocupació agrària són molt més importants, superiors al 25%; és el cas de Sant Miquel de Campmajor, Camós o Vilademuls. No obstant, aquests són llocs de treball cada cop més vinculats a un model agrari intensiu. En el conjunt de la comarca, amb una població de 31.738 habitants, només 531 persones es dediquen a l'agricultura com a autònoms o assalariats. Un model productiu agrari molt marcat pel sector porcí amb 205.000 caps en 154 explotacions i que, tal com assenyala Roca (2013), té entre els principals reptes de futur de orientar-se cap a la proximitat i al consum, afirmació que és generalitzable a tota l'agricultura i ramaderia de la comarca, tal com constata la diagnosi de 2018.

Per tal de propiciar aquest canvi d'orientació agropecuària, les dues principals febleses a solventar són la minsa dimensió de la cadena de producte local de qualitat i el relleu generacional a les explotacions agràries familiars. Avui dia les explotacions de caràcter familiar que fan producte final representen menys del 10% del total (unes 40 respecte 460 en el global de la comarca), en un context d'estructura d'edats en el qual només el 5,7% són agricultors menors de 35 anys, mentre que el 25,2% tenen més de 65 anys.

Tal com reflecteix la **Diagnosi territorial sobre Pagesia i Producte Local al Pla de l'Estany (2018)** impulsada pel Consell Comarcal, moltes de les actuals explotacions agràries tradicionals no compten amb una clara viabilitat. No s'han orientat a la producció final de qualitat per les dificultats (legals, tecnològiques, d'inversió, productives) i incerteses (sobretot d'obtenció d'un bon producte i de comercialització) que comporta introduir un nou producte en una cadena desarticulada i dominada per la indústria agroalimentària de gran escala i les grans superfícies. Una manca de viabilitat futura que ha portat a la desmotivació general de la generació descendent de pagesos, motiu pel qual la majoria no volen continuar com a agricultors; en el període 2008-2017 només 24 joves s'han incorporat a l'activitat pagesa amb l'ajut del DARP.

Així doncs, ens trobem en una tendència de pèrdua d'explotacions agràries petites i mitjanes amb un fort vincle territorial i dels seus recursos. Pocs joves s'incorporen a l'activitat, per la qual cosa l'explotació familiar d'activitat diversa i que genera producte final està en procés de desaparició, essent substituïda per produccions ramaderes intensives, integrades verticalment i sense cap contacte amb el mercat local i el consumidor.

A nivell econòmic, la dinàmica agroindustrial del Pla de l'Estany es reflecteix amb un PIB del sector primari (agrícola, ramader i forestal) del 6% l'any 2015, un percentatge elevat en el context català on tan sols arriba 0,9%, situant la comarca en posició 11 en relació a les comarques amb un valor percentual més elevat del sector primari. Ara bé, quan es miren dades d'incorporacions de joves (24 en 10 anys); explotacions familiar que fan producte final (40); explotacions amb distintiu de venda de proximitat (16); operadors ecològics (25 incloent comerços), es fa

evident que l'abast de l'agricultura familiar i del mercat del producte local és irrisori.

En quant a la de cadena de valor, la diagnosi va identificar 41 empreses, entre distribuïdors, elaboradors (carnisseries, fleques, càterings i cuinats) i botigues que empen, venen o s'identifiquen amb el producte local. I també 41 restarurants que o bé incoporen producte local a la seva oferta o practiquen un tipus de cuina tradicional en la qual seria factible introduir-lo. No obstant, no hi ha cap empresa especialitzada en la distribució del producte local a la comarca, ja que dels 3 distribuïdors detectats 2 operen en la gran distribució (Ou de l'Estany i Allexport), i el tercer (Biòrica) distribueix els seus propis productes junt amb producte ecològic de fora. Això obliga els petits productors a desenvolupar els seus propis mitjans per distribuir i comercialitzar, incrementant el grau de complexitat, hores de treball, gestió, etc. que aquests petits productors han d'invertir per fer rutllar el seu negoci.

Segons les informacions recollides a la Diagnosi, a tot això se suma una escassa presència del producte local en mercats i fires, i una tendència gastronòmica que va desplaçant la cuina tradicional per cuina més modera i de fusió i, per tant, menys lligada als recursos alimentaris locals.

En resum, es tracta d'una cadena de valor desarticulada i sense cooperació entre els agents. Fins i tot el medi rural mateix, els establiments turístics (cases rurals, hotels, càmpings) disposen de nul·la o poca informació del producte de proximitat, afirmen desconèixer-lo, en conseqüència no l'inclouen en la seva oferta gastronòmica.

Una situació de desarticulació que també es manifesta a nivell municipal, amb poca cooperació entre la capital (Banyoles) i els municipis rurals a l'hora d'establir estratègies per potenciar el valor territorial, cultural, i alimentari de la pagesia familiar i de producte final.

Finalment, el model agrari actual també està tenint un fort impacte ambiental, particularment sobre les aigües subterrànies a causa dels purins, afegit dels impactes vinculats al canvi climàtic.

Davant de tot plegat, la comarca es planteja establir i potenciar els vincles entre la pagesia i el producte de proximitat, per tal de poder visualitzar estratègies de dinamització dels municipis rurals que generin ocupació, qualitat de vida i conservació del medi ambient.

Principals problemes socioeconòmics als quals es vol donar resposta

- Risc de desaparició de l'explotació agrària familiar per manca de viabilitat o relleu
- Escassa incorporació de joves al sector primari
- Reduïda oferta de producte local a la comarca i, per tant, del nombre de llocs de treball que genera
- Desarticulació de la cadena de producció i consum del producte de proximitat
- Manca de visibilitat i informació sobre el producte local, i dels beneficis culturals, gastronòmics, paisatgístics i econòmics que aporta.

Totes aquestes problemàtiques són l'essència de la **Diagnosi** participativa de 2018. El **PLA DEL MÓN RURAL** del Pla de l'Estany té com a missió concretar, debatre i planificar projectes a 3-4 anys vista, amb potencial per a la creació d'ocupació i que puguin esdevenir motors del desenvolupament rural de la comarca, en els següents àmbits:

- Estructuració, consolidació i creixement de la cadena del producte local:
 - L'associacionisme sectorial i multisectorial com a espais de relació i cooperació dels agents de la cadena (productors, distribuïdors, elaboradors, comercialitzadors, restauradors), i com a via per visibilitzar i enfortir les activitats econòmiques existents, així com per afavorir les oportunitats d'incorporació de nous productors.
 - Els serveis i infraestructures d'ús compartit / cooperatiu, com obradors, escorxadors, o la distribució, per tal d'optimitzar necessitats contribuir a viabilitzar l'emprenedoria en l'àmbit del producte local.

- Continuitat i expansió de l'explotació agrària familiar:
 - Capacitació, assessorament i acompanyament de joves agricultors i dones pageses.
 - Mecanismes públic-privats per afavorir la continuïtat i instal·lació d'explotacions de ramaderia extensiva, en regressió a tot Catalunya.
 - Suport en la transició a la producció ecològica o de qualitat.
 - Formació i assessorament per al desenvolupament d'activitats turístic-gastronòmiques a l'explotació.
- Identificació, avaluació potencial i foment de nous nínxols ocupacionals en l'àmbit del producte local, com:
 - La producció agropecuària especialitzada en varietats locals i/o d'alt valor gastronòmic que actualment no es produeixen a la comarca.
 - Les iniciatives ocupacionals d'economia social per a la inserció de col·lectius amb risc d'exclusió (persones discapacitades, immigrants, joves i/o dones d'aquests col·lectius), per a la producció, processament (preparació i envasat) i comercialització d'aliments de taxa de consum diari elevada (fruita, verdures, ous...) per a la restauració, el comerç, etc. i que no es produeixen (o gairebé) a la comarca.
 - La distribució especialitzada en producte local, per tal d'abastir restaurants, comerços, establiments turístics, i consumidors conscienciats.
 - Els serveis turístics lligats a les experiències gastronòmiques, incloent les visites i tastos de producte directament a les explotacions.

2. Metodologia i procés d'elaboració

El PLA DEL MÓN RURAL s'emmarca en el camp de la planificació estratègica participativa, que té per finalitat generar instruments de planificació apoderats pels agents socials i econòmics del territori. Això es tradueix en una metodologia basada en la coproducció de coneixement i una governança orientada a fer que els agents del territori tinguin una forta implicació en el desplegament del Pla. Per això, s'ha adaptat el procés a la diversitat d'actors a contactar emprant en paral·lel diferents mètodes d'intercanvi, reflexió, proposta i compromís;

concretament: a) entrevistes individualitzades; b) taules de treball sectorials i multisectorials; c) reunions tècniques de seguiment i refinament dels; i d) un programa d'adhesió social. Originalment s'havia previst un període de 8 mesos per a la seva execució (març-octubre de 2019) en 4 fases. No obstant, fets aliens han dut a un allargament significatiu del projecte fins a un total de 15 mesos, amb un seguit d'alteracions de les activitats prèviament establertes (**Figura 1**).

Procés d'elaboració del PLA DEL MÓN RURAL	
Fase i Resultats	Període i Observacions
Fase 1: Treballs preliminars Recull documental i d'iniciatives Base de dades d'agents estratègics Programació d'entrevistes	Març-Abril 2019 Sense incidències a destacar
Fase 2: Treball participatiu 21 Entrevistes 2 Taules de treball amb pagesos/es Actualització de la Diagnosi Caracterització de l'agricultura i el medi rural Matrius de situació i propostes	Maig-Octubre 2019 Fruit de les eleccions municipals suspenen la realització de les taules de treball fins el setembre. Per no aturar totalment els treballs, es redueix el nombre de taules i s'incrementen les entrevistes
Fase 3: Planificació operativa Esborrany de Pla amb: 4 Línies estratègiques 10 Programes d'actuació 18 Projectes prioritzats (i 29 totals) Cronograma i pressupost integrats	Novembre 2019-Febrer 2020 L'endarreriment de la Fase 2 motiva la sol·licitud d'una pròrroga de 6 mesos dels treballs, per a la realització de les Fases 3 i 4 amb la qualitat pertinent
Fase 4: Adhesió i cloenda Reunions tècniques amb Àrees del Consell Ronda de trobades d'adhesió 1 Taula multisectorial comarcal Revisió i lliurament Aprovació del Pla al Consell d'Alcaldes	Març-Juny 2020 El confinament derivat del covid-19 provoca una aturada en sec i anul·lació de certes activitats previstes per la Fase 4. Es procedeix a una cloenda dels treballs per via telemàtica d'acord amb l'equip polític i tècnic del Consell Comarcal

Figura 1. Procés d'elaboració del PLA DEL MÓN RURAL 2020-2023

D'una banda, les eleccions municipals de 2019 van comportar una suspensió de les taules de treball participatives de la Fase 2 fins passat l'estiu de 2019, un cop conformat el nou equip de govern del Consell. Aquesta suspensió va ocasionar un canvi en l'enfocament metodològic de la fase participativa. En lloc de realitzar 7 taules de treball com s'havia previst inicialment, es va procedir a incrementar substancialment el nombre d'entrevistes i reduir la proposta de taules de treball a 3. Concretament, 2 taules del sector primari (una a Porqueres per a pagesia de Banyoles, Camós, Cornellà del Terri, Palol de Revardit, Porqueres i Sant Miquel de Campmajor; i l'altra a Vilademuls, per a pagesia de

Crespià, Fonctoberta, Esponellà, Serinyà i Vilademuls). I es contemplava una 3ª taula a la seu del Consell oberta a tots els agents participants, amb l'objectiu de presentar i debatre un esborrany de Pla, de manera prèvia al lliurament de la versió final a dur a aprovació per part del Consell. En canvi, les entrevistes van passar de 5 (segons el projecte inicial) a 21 efectivament realitzades, entre les quals una a cadascun dels 11 alcaldes de la comarca.

L'endarreriment causat pel procés electoral, va motivar la sol·licitud d'una pròrroga de 6 mesos al Servei Català d'Ocupació, per a la finalització i entrega dels treballs. Tot i així, el confinament derivat de la crisi de la covid-19, ha comportat una disrupció molt important del programa d'adhesió social al Pla de la Fase . En aquest sentit, un cop consensuat un esborrany de Pla incloent una selecció de projectes prioritaris amb el Consell, la Fase 4 contemplava una ronda de trobades amb ajuntaments, institucions i agents econòmics i socials de la comarca, per concretar vies d'adhesió i compromís amb els projectes i al Pla. Amb el confinament, aquesta ronda ha hagut de ser anul·lada i, tal com s'exposa a la secció 4.4 Governança i Execució del Pla, s'ha hagut de prioritzar la cloenda dels treballs d'acord amb el Consell. Tampoc s'ha pogut celebrar la taula participativa multisectorial de presentació i discussió de l'esborrany de Pla, posterior a dita ronda de trobades.

Tot seguit es presenta una relació de les tasques realitzades a cadascuna de les 4 Fases del procés, i es desenvolupa més a fons la Fase 2 que ha concentrat la coproducció participativa de coneixement. L'Annex 6.1 Informe Tècnic del Pla del Món Rural, recull cronològicament totes les activitats efectuades amb una breu síntesi de detall.

FASE 1 - Treball preliminar: compilació, recull i gestió de documentació

- Recull i anàlisi de documentació, projectes, estudis sectorials, informes, programes i material bibliogràfic
- Actualització de la diagnosi de l'agricultura i el producte local
- Recull d'iniciatives de la comarca al voltant dels aliments i el territori:
 - Vora l'estany (restaurant) i l'escola del Pla de l'Ametller, 2016

- Pla al plat, iniciativa del Consell Comarcal (programes de vídeo que integren productes del territori i tradició culinària i artesanal)
- Xerrades d'alimentació i esport. Centre d'Estudis Olímpics de la UdG
- Fundació Pere Tarrés i menús escolars
- AMPAs gestió menjadors escolars
- Observar la diversitat de les dinàmiques d'acció a escala local
- Encetar capacitat mobilitzadora (sensibilització):
 - Creació d'una secció del web del Consell dedicada al Pla Estratègic: <https://www.plaestany.cat/les-arees/promocio-economica-i-turisme/dinamitzacio-rural>
 - Confecció d'una base de dades d'agents estratègics i calendarització d'entrevistes individualitzades.
 - Programació de les taules participatives i convocatòria

FASE 2 – Treball participatiu: definició de l'estructura del Pla

Definició dels objectius específics, línies estratègiques i dels programes d'actuació

- Disseny i elaboració de material pels tallers participatius sectorials
- Disseny i elaboració models entrevista personalitzada amb els alcaldes
- Definir taula de treball (grup motor)
- Insinuar primers perfils de les línies estratègiques del Pla
- Llistar propostes incipients (copsar els contactes del territori)
- Realització d'entrevistes amb agents estratègics, per a la presentació dels objectius del Pla, estratègies i visió (**Taula 1**):
 - Ajuntaments: 11 (amb alcaldes i regidors de la comarca)
 - Altres agents socials i econòmics: 10
- Taules de treball sectorials amb pagesia: 2 (per proximitat geogràfica)
 - a Porqueres: per a Banyoles, Camós, Cornellà del Terri, Palol de Revardit, Porqueres i Sant Miquel de Campmajor
 - a Vilademuls: per a Crespià, Fonctoberta, Esponellà, Serinyà i Vilademuls

Les dues taules de treball amb la pagesia, realitzades els dies 23 i 24 de setembre de 2019, han estat l'element central per a la reflexió deliberativa en grup. Atesa la gran quantitat d'informació a tractar i la reducció del nombre de taules, s'han desenvolupat seguint el mètode World Cafe. Així, la informació a debatre es va organitzar en paquets temàtics, cada paquet es va ubicar en un punt diferent de l'espai de reunió i els participants, organitzats en un nombre de grups equivalent als paquets temàtics, van anar rotant de tema en tema durant temps limitats i amb la possibilitat de discutir les aportacions del grup previ i fer-hi les pròpies. Cada espai temàtic era facilitat per una persona de l'equip dinamitzador, amb la missió d'exposar inicialment el tema, explicar breument els comentaris fets amb anterioritat, i recollir els suggeriments i esmenes del grup estant. Els participants podien fer les seves aportacions directament al suport de discussió emprant targetes adhesives (post-it) o bé expressant oralment la seva contribució, la qual era anotada per la persona facilitadora i col·locada al lloc pertinent del suport.

Concretament, les taules es van organitzar en 3 espais de discussió cadascuna, i cada discussió abordava dos temàtiques relatives al desenvolupament agropecuari i rural del Pla de l'Estany: a) ramaderia industrial (porcí i aviram) + boví (Llet i vedells d'engreix); b) ramaderia extensiva (oví/cabrum) + cereals i farratges; c) productes agraris locals + pagesia i territori. En el moment de realitzar les taules de debat ja havien tingut lloc 16 de les 21 entrevistes a agents estratègics. Això, juntament amb l'anàlisi de la Diagnosi i altra documentació de referència, havia permès un aprofundiment important en les temàtiques de treball i organitzar la informació tal com s'ha exposat. A nivell pràctic, la informació es va presentar en format de matrius -una per a cadascun dels 6 temes- i en dites matrius s'hi recollien, seguint un sistema semafòric, aspectes positius en verd, aspectes ambivalents o neutrals en taronja; i aspectes negatius en vermell. Així mateix, les matrius incorporaven en textos en negre totes les propostes recollides tant a partir de la Diagnosi, com mitjançant les entrevistes. Les matrius i les contribucions dels participants són la base sobre la qual s'ha desenvolupat la planificació operativa de la Fase 3.

Sector Bovi: Llet/vedells d'engreix

Producció	Transformació/comercialització	Treball/ocupació /població	Medi ambient	Territori
-Creix progressivament el model d'integració en vedells d'engreix i augmenta la dependència amb l'agroindústria. -La crisi global del sector lleter obliga a tancar explotacions ben dimensionades. -Sobredimensió: una sola empresa a la comarca té més de la meitat de la quota de la comarca. -Dificultats per posar en valor el producte les explotacions reconvertides al sistema de producció ecològic (arrossegades per la crisi del sector)	-Comarca emprenedora en dinàmiques individuals i singulars: Vedella Com Cal, Vedella de Qualitat, Vedella de Girona, Vedella Ben Criada. Malauradament però no han trobat el segment de mercat desitjat. -La cooperativa agrícola de Banyoles, CAB, té un rol clau en les estratègies de la producció de la vedella. Dificultats i competència amb l'agroindústria -Enfortir plataformes associatives amb la cooperativa per promoure estratègies col·lectives i arribar al consum final identificant bé el producte. -Obrador per pasteuritzar la llet ecològica i fer-ne venda directa a col·lectius (residències d'avis, escoles, cases de turisme rural, ...)	-Pèrdua de l'explotació familiar agrària com a model i tendència a l'alta concentració de bestiar i terres amb poques mans -La ramaderia extensiva de bovi de carn contribueix a fixar població, a mantenir el teixit social i laboral -Ramaderia extensiva generadora d'externalitats positives pel territori comarcal. Aposta per generar activitats complementàries: itineraris pagesos, punts guaita, descoberta conreus, etc. -Crear un servei per gestionar i facilitar torns de vacances i baixes	-Les explotacions extensives de vacu proveïdores de serveis ambientals (eines per la conservació dels recursos naturals i els bens comuns) -La ramaderia ecològica amb ajuts per compensar el lucre cessant i l'increment de costos associats a pràctiques respectuoses amb el medi ambient. -Formació i assessorament en termes de bioseguretat, nutrició i benestar animal a partir d'establir sinèrgies amb entitats especialitzades de la comarca	-Establir criteris de salut i promoure el valor nutricional de la llet i la carn de bovi a través d'un etiquetatge senzill i clar. -Disseminar una Granja-Escola digital (amb recursos didàctics actius) per sensibilitzar a les escoles i als grups associatius locals. -Estudiar la creació d'una marca pròpia per la llet ecològica comarcal (circuit curt i col·lectius de consum). -Involucrar l'administració (Diputació de Girona) en la definició d'un pla d'acció de la llet que dinamitzi el model de futur del sector tot involucrant la pagesia i el territori.

Figura 2. Exemple de matriu de discussió temàtica

La durada de cada taula era d'entre 90 i 120 minuts, amb una presentació inicial de l'estat de la qüestió de 20 minuts a càrrec de la Dra. Isabel Salamaña, seguida per una explicació de la metodologia de treball, les rondes World Cafe de 15-20 minuts per cada bloc d'informació bitemàtic, i finalment una síntesi de les aportacions per part de l'equip dinamitzador i reflexions de cloenda dels participants. En total, les taules van comptar amb 25 participants, sense tenir en compte l'equip facilitador. Les persones participants van ser principalment pagesos, però també representants polítics, i tècnics de l'Administració (DARP i Consell Comarcal).

L'Annex 6.5 recull la presentació introductòria de les taules, amb el detall de les 6 matrius d'anàlisi.

Figura 3. Imatges de les Taules de treball de Porqueres i Vilademuls

Entitat	Contacte	Càrrec	Data
Oficina DARP al Pla de l'Estany	Pere Herranz	Cap d'oficina	17/05/2019 30/05/2019
Cooperativa Agrícola de Banyoles	Annabel Morales	Tècnica de gestió	20/05/2019
Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor	Oriol Serrà	Alcalde	11/06/2019
Ajuntament de Crespità	Francesc Xavier Quer	Alcalde	17/06/2019
Ajuntament d'Esponellà	David Juan	Alcalde	17/06/2019
Ajuntament de Camós	Josep Jordi	Alcalde	17/06/2019
Ajuntament de Fontcoberta	Joan Estarriola	Alcalde	17/06/2019
Ajuntament de Palol de Revardit	Jordi Xargay	Alcalde	18/06/2019
Ajuntament de Cornellà del Terri	Josep Mach	Regidor de Desenvolupament Rural i agricultura	18/06/2019
Ajuntament de Serinyà	Josep A. Ramon	Alcalde	18/06/2019
Ajuntament de Porqueres	Francesc Castañer i Jacint Sala	Alcalde i regidor	18/06/2019
Ajuntament de Vilademuls	Àlex Téres	Alcalde	22/06/2019
Ajuntament de Banyoles	Miquel Noguer	Alcalde	23/06/2019
Mas Alba. Equinoterapia	Katrin Kopperschmidt	Empresària	25/06/2019
Associació de les Hípiques del Pla de l'Estany. Sessió Horse Ball	Pere Puigvert	Responsable tècnic	25/06/2019
Associació comarcal de les hípiques	Eva Despuig	Secretària	25/06/2019
Associació de Comerciants de Banyoles	Dolors Busquets	Presidenta	25/06/2019
Consell de l'Esport del Pla de l'Estany	Xavi Batchellí	Responsable tècnic	04/10/2019
Naturaki. Turisme Rural	Carme Vila	Directora	12/10/2019
Escola de Natura	Neus Vila	Responsable tècnica	12/10/2019
Federació Catalana de Rem a Banyoles	Dani Rodriguez	Responsable regional	04/10/2019
Club Natació de Banyoles	Carles Grabulosa	Entrenador de Rem	04/10/2019

Taula 1. Relació d'entrevistes per a l'elaboració del Pla

FASE 3: Planificació operativa del Pla

- Disseny de programes específics i projectes d'acció (escenari de tasques)
- Vincular productes agraris i territori a escala local per fer de palanca per potenciar la producció, el comerç, la transformació i la restauració
- Connectar aliments i societat amb enginy i creativitat
- L'emergència climàtica com a oportunitat pel sorgiment d'iniciatives per a la biodiversitat (bones pràctiques agràries per minimitzar impactes)
- Estructurar estratègies de governança
- Enfocament i anàlisi integral, multifuncional i transversal dels aliments i el territori
- Debat i reflexió (intern i extern) amb el Consell Comarcal
- Revisió i actualització dels continguts segons els objectius estratègics
- Confecció de l'esborrany d'esquema de Pla (objectius estratègics; línies estratègiques; programes d'actuació; i projectes)
- Disseny d'un programa d'adhesió social al Pla, basat en una segona ronda de trobades amb els agents estratègics i la negociació de compromisos o graus d'adhesió

FASE 4: Adhesió i cloenda

- Priorització de projectes segons tres barems: temporalitat, costos i rellevància estratègia
- Lliurament d'esborrany de Pla al Consell i revisió i sincronització d'acord amb les prioritats del Consell Comarcal
- Reformulació del programa d'adhesió social degut a la interrupció de les activitats previstes a causa de la crisi del covid-19
- Certificació dels treballs i aprovació del PLA DEL MÓN RURAL per part del Consell d'Alcaldes i el Ple del Consell Comarcal.

3. Resultats: Caracterització i anàlisi estratègica

La següent secció desenvolupa una actualització de l'estat de la qüestió, confeccionada a partir de les entrevistes i taules de debat presentades a la secció 2 - Metodologia i procés d'elaboració.

3.1. Activitat agrària del Pla de l'Estany

La comarca del Pla de l'Estany disposa d'un important actiu agroalimentari poc valorat tant per la població local com pels nouvinguts i passavolants, majoritàriament submergit en un model agroindustrial dominant i que al mateix temps es troba amenaçat per la caiguda de preus, actius i activitats dependents dels mercats de fora. A més de l'expulsió lenta d'explotacions agràries i de la concentració de terres i de capital i la desarticulació d'estructures fonamentals per garantir el seu futur, es comença a fer front, de manera encara massa incipient, a l'emergència climàtica i a la gestió integral de residus. No obstant això, la seva dinàmica productiva cada cop més allunyada del seu origen, tradició i coneixements locals, desestabilitza el propi teixit socioeconòmic comarcal i posa en perill el futur dels serveis i del paisatge agrorural encara ordenat.

Paral·lelament, a escala local, cada vegada hi ha més interès per conèixer i valorar estratègies de dinamització dels municipis rurals que ben segur generaran ocupació, qualitat de vida i conservació del medi ambient. Formen un conjunt d'exemples puntuals però no pas aïllats de pràctiques agràries algunes de caire artesanal d'altres submergides en marcs tecnològics punters i totes formades per grups petits de pagesos que dediquen els seus esforços a elaborar productes d'excel·lència i a cercar mercats locals on es valorin social i ambientalment els seus productes, els sistemes de producció alternatius emprats així com la seva integració i complementarietat amb el territori i la societat.

Posar en valor el medi

La pagesia del Pla de l'Estany tot i que està circumscrita dins un entorn amb un clar predomini de la ramaderia (porcí i boví de carn i de llet i aviram) des de fa algunes dècades, mostra clars símptomes de canvi de comportament en la cura del territori i la valoració dels recursos. Aquesta tendència s'explica a partir

de l'articulació de bones pràctiques agrícoles per aconseguir una correcta gestió del fertilitzant, per la millora en l'eficiència d'aigua en els conreus o bé en l'ús de tècniques per gestionar els sòls.

Un bon exemple ve de la mà del Consorci de la Natura del Pla de l'Estany amb els agricultors que treballen les terres al costat de l'estany (Porqueres). Fruit d'aquesta sinergia s'imparteixen jornades tècniques i visites a camp amb l'objectiu d'evitar els impactes directes a l'aqüífer.

També a través de la PAC i en concret de les ajudes del Contracte Global d'Explotació ja fa cinc anys que la pagesia de la comarca sol·licita ajuts per la mitigació del canvi climàtic amb l'objectiu d'implementar accions que contribueixin a reduir afeccions en el medi. L'objectiu és l'eficiència dels recursos i el foment cap a una economia baixa en carboni capaç d'adaptar la crisi climàtica al sector agrari.

A la comarca, els darrers exemples van en la línia de la introducció de noves tecnologies que millorin les pràctiques i les tècniques agràries: aplicadors de purins arran de terra, control remot i GPS per augmentar la precisió, caldera de biomassa, plaques solars, acumuladors d'aigua calenta, moli de vent i pou. Cada any s'incrementen les sol·licituds (2018 varen ser 3 i enguany ja són 6). Ara bé, també s'ha de dir que aquesta manera de fer, no és proactiva sinó que és el resultat del: a) compliment de les normatives establertes i que, sortosament són, cada vegada més estrictes, i b) que la seva aplicació representa un estalvi de costos important per l'explotació agrària.

Caracterització agrària

En termes estructurals s'han produït canvis en les explotacions agràries. Com a resultat de l'envelliment del sector i de la manca de relleu generacional (encara que molt lluny de pèrdues dels períodes intercensals anteriors 1982-1989-1999) s'han perdut activitats i titulars i s'han redimensionat les empreses agràries a partir d'augmentar la seva base territorial. Més recentment i abans de la crisi del sector lleter s'ha anat alterat la fesomia agrària de la comarca essencialment productora de farratges per l'alimentació animal. Alguns ramaders també han

aprofitat aquesta nova conjuntura per canviar d'orientació tècnica econòmica de les seves explotacions agràries amb la intenció d'iniciar la transició cap a la producció ecològica o bé per diversificar-se i posar en valor el territori. No obstant, una bona part de la pagesia continua apostant pel sector porcí; és per aquest motiu que, comença a haver-hi iniciatives de jaços de palla per començar el procés cap a sistemes agraris més adaptats a les noves dinàmiques ambientals. Queda clar que farà falta però, a curt termini, formació i inversions per articular propostes alternatives viables i sobretot més curoses amb el territori.

Encara hi ha 18 productors de llet de vaca que, capegen com poden els mals preus i la recessió imparable d'un sector amb caiguda continuada del consum. Algunes s'escapen fent derivats làctic (iogurts, formatges), d'altres busquen alternatives en la ramaderia ecològica (hi ha dos productors de llet ecològica). Encara el 85% dels vaquers porten la llet a Llet Nostra (Baix Empordà) i el 35% del cens de la comarca està en mans d'una sola explotació lletera, SAT Sant Mer que ven la llet a ATO Natura. Es recorda que tan Llet Nostra i ATO Natura com d'altres propostes no menys engrescadors però poc reeixides (com és el cas de les expenedores de llet) sorgeixen com a projectes d'emprenedoria i inversió de la pagesia de l'àmbit de les comarques gironines a la necessitat de disposar d'estructures transformadores i comercialitzadores pròpies.

Com a resultat de l'agricultura i la ramaderia intensiva tots els municipis de la comarca estan inclosos en el mapa de les zones vulnerables de Catalunya (definides com espais amb problemes greus de contaminació per nitrats per excés de purins). Fins ara, la normativa permetia, amb fortes restriccions, ampliar les granges existents (el decret 136/2009 estableix les condicions per ampliar a les explotacions situades en les zones vulnerables en relació a al contaminació de nitrats). La comarca ha tocat sostre quan a capacitat i places. Per tant, serà més difícil que les explotacions ramaderes trobin aixopluc en el sector porcí que sembla que continua tenint ganes d'expansió a nivell agroindustrial (les vendes de carn trossejada i de vísceres als països asiàtics continua tot i que s'entreveu l'horitzó).

En l'actualitat el porcí està conformat per granges de dimensió mitjana; només hi ha dues explotacions d'engreix grans (més de 5.000 caps) i dues de transició amb godalls (de 8.000 caps cadascuna). Les granges de mares (amb 700 caps com a màxim) també tenen el factor limitant de la terra. En termes agroeconòmics li segueix el sector boví, especialment el de carn que ha trobat en el Pla de l'Estany, especialment en la seva vessant garrotxina de Sant Miquel de Campmajor on predominen les pastures, l'ambient idoni per la cria i l'engreix de vedells.

El xai de ramat, tant preuat a escala local a pesar de la recessió tant del preu com del seu consum per manca de polítiques i accions de conscienciació del territori i de promoció del seu consum, continua tenint un paper dinàmic a la comarca, tot i la seva feblesa i el futur incert del sector. Hi ha una desena d'explotacions d'oví (per carn) i cabrum (d'aptitud lletera) esparses en el territori comarcal (alguns nous) que dirigeixen de forma individual el seu producte final a carnisseries locals i de fora per posar en valor el seu producte i que requereixen d'accions decidides, segurament d'escala col·lectiva, com a reptes immediats.

Del farratge a la farina

El conreu de diferents varietats de blat encapçala la superfície de cultiu de la comarca tot desbancant als conreus farratgers que des de sempre havien dominat la producció agrícola. L'interès el va propiciar el projecte de Farina de Girona (blats en producció integrada pel Gremi dels flequers de les comarques gironines, assessorats per Mas Badia de l'IRTA) i va ser ben acceptat per alguns agricultors de la comarca. En l'actualitat 7 agricultors en conreen unes 150 hectàrees.

La Farinera Coromina de Banyoles, que també formava part del projecte anterior (i que juntament amb la Cooperativa de Castelló d'Empúries molien el cereal) fa poc va desenvolupar en paral·lel un projecte propi i va cercar pagesos per experimentar en varietats de sègol i blat en ecològic (actualment és el pa que fa la fleca Guitart i es ven a les botigues de Banyoles).

Finalment, Casa Terradellas arrel d'un projecte amb les cooperatives de Banyoles i Castelló d'Empúries, l'associació de productors del Baix Empordà i també amb l'assessorament de Mas Badia amb l'objectiu d'elaborar una massa per les seves pizzes a partir de la varietat de blat Valbona (amb molt bona qualitat farinera del gra) ha aconseguit que una quinzena de pagesos en produeixen unes 500 hectàrees.

Ramaderia per l'agroindústria

En general doncs, tot i que és una comarca que en volum destina la major part del producte agrari intensiu a l'agroindústria, es detecten alguns indicis de canvi. En aquest sentit, la majoria dels ramaders entenen que una correcta implementació del repte mediambiental permetrà seguir treballant a pagès i al mateix temps l'identifiquen com essencial per poder valorar la seva feina a través del seu producte final al consumidor.

En paral·lel, les indústries agroalimentàries del Pla de l'Estany, quasi sempre al voltant del bestiar, fa temps que es van adequant per oferir productes a la carta: pinsos ecològics, aliments per cada grup d'edat, eines a demanda, etc. amb l'objectiu de minimitzar impactes en els recursos naturals (de manera especial els riscos de contaminació de les aigües) per adequar-se a la demanda més immediata.

L'engreix d'aviram de gran tradició a la comarca a través de les empreses de Callís juntament amb Pinsos La Gironina disposen d'algunes granges integrades (la majoria fora de la comarca). Mentrestant, l'agroindústria derivada a través de les empreses Inveraliment, Miquel Avícola i Liderou dibuixen el sector altament tecnificat i especialitzat i d'escala nacional. A part l'empresa L'Ou de l'Estany i no lligada a la producció, compra i ven ous ecològics a tot Catalunya.

La comarca aglutina un volum important de productors de pinso (pinsaires). La Cooperativa Agrícola de Banyoles i l'empresa Nutrex des de sempre han elaborat pinso pels ramaders de la comarca (i de fora, la Cooperativa estén els socis cap a la comarca del Baix Empordà). Pinsos Artigas, Pinsos Figueres i Pinsos l'Estany que també fan d'integradors (aporten bestiar i aliments a tercers

amb la finalitat de l'engreix) inicialment centraven l'activitat pinsaire en l'alimentació de les seves cabanes porcines igual que feia Cereals i pinsos del Gironès i Vilram. Ara, pràcticament totes han esdevingut empreses punteres i d'abast supracomarcal.

Diversificació i producte local

Moltes explotacions agràries diversifiquen les activitats agràries sense renunciar a l'especialització però al mateix temps opten pels serveis complementaris. O bé ofereixen places de turisme rural (amb més d'un centenar de cases de les que ben poques es poden titllar d'agroturisme) o bé fan feines per l'agricultura i la ramaderia de fora de la comarca (sembrar, regar, recollir, alimentar, sanitat animal, neteja, logística), o bé complementen els ingressos amb d'altres activitats (lúdiques, terapèutiques, esportives, etc.) tot aprofitant l'entorn, la ruralitat i la natura (Mas Alba i hípica terapèutica, Mas Corralot amb serveis, Mas La Torre en turisme rural, per posar tres exemples diferents).

En definitiva, la majoria dedica bona part de la jornada laboral a fer de pagès (conrear la terra i cuidar els animals) i la resta dels membres de l'explotació aprofiten l'espai rural com a reclam per oferir ruralitat, natura i serveis diversos i especialitzats a la població passavolant que reclama entorns sans, ordenats i poc freqüentats. Totes les opcions empresarials resulten imprescindibles tant per fer front a les inversions constants (implementació de les normatives i canvis d'orientació de les explotacions, etc.) com per generar ocupació indirecta en el territori, amb el benentès que al mateix temps proposen externalitats positives: manteniment del mosaic agroforestal, dels paisatges agraris ordenats i del patrimoni rural ben conservat, noves dinàmiques en espai rural, articulació de noves emprenedories agroalimentàries (o no), etc.

Només una part de les explotacions agràries, aposta per oferir productes agroalimentaris finals: carn de vedella i de xai, mel, nous, vi, oli d'oliva, horta i formatges i iogurts. Alguns, pocs, a més del primer procés de producció, també arriben al consumidor final i venen directament els seus productes: carn de vedella al mercat, per internet o bé en l'explotació (formatges, iogurts); d'altres,

la majoria, en desconeixen el destí final que entra als circuits agroindustrials d'àmbit regional o nacional que també fan la distribució i la comercialització final.

Com alternativa al model agroindustrial dominant han anat apareixent diverses experiències alternatives ben acceptades pel sector. El sistema productiu ecològic s'ha introduït en dues explotacions lleteres (sector molt tocat a escala europea per la davallada dels preus finals i del consum la qual cosa ha fet disminuir la seva cabana i un nombre significatiu d'explotacions del territori), en l'engreix de pollastres i en la producció d'hortalisses. Paral·lelament, també han sorgit experiències emprenedores al voltant de productes primaris com ara: les nous, el llúpol per a elaborar cervesa artesana, les herbes aromàtiques, la menta, el coriandre i el julivert, la mel, l'engreix de bestiar equí, el vi i l'oli d'oliva; algunes de les quals han pres nom comercial (marca pròpia) i s'han introduït bé al mercat: les crespianes, la vedella del Terraprim, la vedella de la vall del Terri, la vedella del Pla, vedella de Sant Mer, formatge Mas Alba, vi de la Baronia de Vilademuls, etc. En el Pla de l'Estany han trobat les condicions agroclimàtiques adequades pel seu conreu o maneig òptims; això no obstant, està per veure l'adaptació de varietats autòctones com ara els fesols de l'ull ros o de blats vells com l'espelta o kamut que més d'una fleca de la comarca utilitza per fer pa amb una molt bona acceptació (Fleca de Mieres que ven el pa a l'Hostal de Sant Miquel de Campmajor).

Hi ha un subsector, l'horta, amb forta tradició a Banyoles que havia aixoplugat a uns quants agricultors i que pràcticament ha desaparegut (a escala professional). Es continua mantenint viva la xarxa hidràulica de l'alta edat mitjana sobre pedra de travertí (construcció de recs, canalitzacions, basses i cadiretes) testimoni d'un patrimoni hidràulic únic que conforma un paisatge singular que cal preservar i enfortir.

La llista de propostes de producte local és llarga i fins i tot acumula casos poc reeixits com per exemple el conill (que havia tingut una bona estructura a escala comarcal i que fins i tot una empresa francesa va invertir-hi en un escorxador). Els darrers productors de conill acorralats per les distribuïdores varen apostar per fer tota la cadena fins a la restauració que tenien ben dimensionada a la

ciutat de Barcelona. En aquest mateix sentit, també ha tancat la venda d'horta ecològica Bionofre (tot i que no tenia producció a la comarca).

Territori equí

Tot i que hi ha una explotació d'engreix de bestiar equí per carn (Mas Oriol de Fontcoberta) els cavalls amb un cens de més d'un miler de caps i un centenar de centres privats dedicats a la seva cura per l'oci conformen un subsector econòmic d'activitat d'excel·lència per la comarca. Control genètic, recuperació i cura, teràpia equina, esport amb certàmens internacionals (Horse Ball) són les activitats més destacades que es desenvolupen al Pla de l'Estany. Algunes han tradició (Can Boada) d'altres més recents i introduïdes arrel de l'afició creixent per les activitats al voltant dels cavalls i que, juntament, amb la capital d'Osona, conformen els epicentres del lleure equí de Catalunya.

Planejament urbanístic i agricultura

La taca urbana de l'àrea urbana de Banyoles i la seva expansió cap a Camós, Porqueres i Cornellà del Terri (polígon industrial) i el seu planejament urbanístic, poc proper a l'activitat agrària, estan provocant més d'un mal de cap a les explotacions agràries d'aquesta perifèria urbana. S'entén el rigor que exigeix l'administració però també caldria que aquesta apostés per solucions úniques i de consens per evitar la pèrdua de més espais agraris a la comarca i contribuir directament als reptes de futur de les explotacions periurbanes.

A Camós, una explotació de llet que voldria un canvi d'orientació tècnica cap a porcs en palla no aconsegueix els permisos municipals per la proximitat al nucli; a Cornellà del Terri, una explotació dedicada a la genètica de truges d'un jove incorporat i recentment guardonat, el planejament tampoc li permet modernitzar les seves instal·lacions per estar ubicat massa a prop del nucli urbà.

A Porqueres, en concret a l'altre costat de l'estany, hi havia un projecte de granja escola que volia dedicar-se a la producció d'ous ecològics per, paral·lelament, articular un projecte educatiu a partir d'una petita granja. La iniciativa no va tirar endavant. El planejament urbanístic només admetia granges

en extensiu. El projecte albergava una explotació petita i molt interessant com a centre de formació i d'interpretació de l'agricultura dins un context rural i natural.

Recolzament públic i agricultura

La incorporació de joves durant el període 2013-2019 ha reunit 20 sol·licituds. La majoria provenen d'explotacions agràries i volen articular nous projectes (més respecte al medi i ingressos complementaris). Poques activitats novingudes: apicultura, vivers ornamental, llúpol, cavall per alt rendiment.

Les ajudes mitigació del canvi climàtic (lligat a la declaració de la DUN per les ajudes de la PAC) del període 2015-2019 registren 14 sol·licituds. Amb una implicació important els dos darrers anys. Tipologia: ajuts per l'aplicació de purins arran de terra, plaques solars, GPS i tecnologia al voltant dels purins, caldera de biomassa, moli de vent i pou.

Les ajudes a la competitivitat (inversió per a la innovació per a la millora de les explotacions, depenent de l'ordre anual que es focalitza subsectors la subvenció sol representar el 40% de la inversió). Objecte de subvenció: nau per la comercialització dels productes (Mas Colomer), màquina de tractament no autopropulsat per a fitosanitaris, construcció equipaments, dipòsit i mànega per sanejament, nau de recepció del bestiar, bàscula i segadora rotativa, robot de munyir, sembradora de gra, magatzem pel cereals.

Les ajudes de la PAC (beneficiaris del FEAGA) aixopluguen 326 beneficiaris (84 dels quals són societats) i reben un muntant de 4,2 milions € per comarca amb una mitjana 12.996,7 € per beneficiari. Cornellà del Terri reuneixen ¼ part dels beneficiaris i el 27% del muntant comarcal. Valor màxim: SAT Sant Mer amb 208.020,78 €.

Cap a l'emprenedoria

El Pla de l'Estany, des de sempre ha estat un territori emprenedor. Tant en l'agricultura com en l'agroindústria hi ha bon exemples de gent jove que s'han engrescat a articular projectes agraris potents i amb perspectiva de futur. Vegem-ne alguns:

- Cornellà del Terri. Explotació de porcí de cycle tancat (160 truges). Amb la incorporació d'un jove amb un projecte. Utilitza femelles hiperprolífiques de genètica danesa. Premi porc d'or (a nivell estatal). Centrat en la millora benestar animal de les mares (maternitats). Projecte de formació dels cuidadors: formació del personal de les granges
- Cornellà del Terri. Dos joves procedents d'explotacions agràries (llet i porcs) creen una societat. Han absorbit els pinsaires de la SAT Suis i SAT Agater per fer pinso pel seu bestiar i també fan d'integradors dins i fora de la comarca. Tenen granges de bestiar fora de la comarca.
- Esponellà. Un jove incorporat fa poc més d'un any fa llúpol. Imparteix formació sobre el llúpol per l'elaboració de cervesa artesana. Ha demanat ajuts per inversió i competitivitat.
- Masó Petit (Camós) explotació ramadera de vedelles que des de la incorporació del jove fa venda de proximitat a carnisseries (bàsicament de la comarca però també de fora).
- Vedella del Terraprim (Orfes, Vilademuls vedella ecològica i de pastura i aviram. Jove incorporat. Venda directa. Fa electricitat
- Palol de Revardit. Ara amb un jove incorporat. Abans vaques de llet, després iogurts, ara engreixa porcs amb jaços de palla i engreixa vedells integrats amb Pirinat (Ripollès) que subministra el pinso.
- Mas Casademont de Cornellà del Terri. Porcí en transició cap a l'ecològic. Havia criat pollastres del Prat i després pollastres ecològics (integrats empresa Osona). Abans comercialitzava els seus productes
- Mas Canet (Esponellà). Jove. Xai de ramat. Incorporat el 2017.
- Mas Colomer (Esponellà Llet. Expenedores de llet, fracàs. Ara fa iogurts. Té obrador.
- Can Frigola. (Cornellà del Terri). Abans llet convencional, ara llet ecològica i formatges. Ajuts agricultura ecològica de la PAC.
- Crespià. Xai de ramat. S'incorpora jove.
- Dolça Abella. 2 joves incorporats de fora de la comarca. Crespià. Fan mel. Procés artesà.
- Mas Alba (Vilademuls). Explotació de cabres per l'elaboració de formatges. Hípica terapèutica.

- Cal Corralot. Porqueres. Vedella i vaca de carn extensives i serveis a la pagesia de la comarca i de fora.
- Porcí i boví. (Vilademuls). Obrador i elaborador de carn i embotits. Venda directa al mercat
- Biorica. (Sant Miquel de Campmajor). Horta ecològica. Ajuts agricultura ecològica de la PAC.
- Porqueres. Oví: 900 caps. No certificació.
- Mas Titot. Horta ecològica i viverisme. (Vilademuls)
- Agrícola Pujals. (Cornellà del Terri). Vaques de pastura i ovelles intensives
- SAT Sant Mer. (Vilademuls). Tenen el 35% del cens de les vaques de llet de la comarca
- Mas Oriol. (Fontcoberta). Veterinari. Cavalls d'engreix per a carn.

La Cooperativa Agrària de Banyoles

Entitat d'assessorament a la pagesia. Assessorament en la tramitació de tota mena de documentació administrativa i tècnica. Fàbrica de pinso. Botiga de subministres per la pagesia i Agrobotiga (productes de proximitat i carnisseria Tot Bo). Disposen d'instal·lacions i equipaments a l'antiga seu de l'empresa Callis a Borgonyà (Cornellà del Terri). Des de 2009 té serveis tècnics de l'Associació Defensa Vegetal per fer assajos i seguiment de plagues i malalties. Cooperativa associada a Cotècnica, cooperativa de segon grau en seu a Bellpuig.

De manera informal i a escala tècnica s'organitzen amb les cooperatives de Tona, Castelló d'Empúries, Olot i Fogars de Tordera. Una plataforma que ben segur materialitzarà noves accions dins i fora del marc cooperatiu.

La intenció a mig termini és de fer una fàbrica de pinso tot aprofitant les ajudes destinades a les innovacions que hi ha dins el marc català per a donar impuls a les cooperatives.

3.2. Anàlisi estratègica

La caracterització del sector primari i la realitat rural de la comarca, generada a partir de l'intercanvi amb els agents locals i les taules participatives, ha permès formular la següent Anàlisi estratègica, en forma de: a) Avantatges i potencialitats del sector agrari i del territori; b) Desavantatges i fragilitats del sector agrari i del territori, i c) Desafiaments de futur, en base als quals s'ha estructurat i desenvolupat el Pla (secció 4).

Avantatges i potencialitats del sector agrari i del territori

- Noves formes d'emprenedoria, lideratge i incorporació: Agents pel canvi
 - Experiències innovadores vinculades als sectors tradicionals (porc i vacum de carn, aviram) i en règim d'integració vertical
 - Produccions artesanes: mel, xai de ramat, horta, llúpol, menta, formatges, farines
- Tendència cap a sistemes i models de producció (modificacions del paisatge agrari):
 - Caiguda d' explotacions productores de llet com a conseqüència crisi del sector(provocada per uns quants factors com l'eliminació de quotes lleteres, la baixada del consum de llet i les entrades de llet procedents de fora)
 - Reordenació activitats ramaderes cap a models més sostenibles
 - Introducció de sistemes de producció alternatius (ecològics i de transició cap a un model més respectuós amb el medi)
- Incorporació de reptes mediambientals en l'activitat agrària:
 - Bones pràctiques agrícoles i de maneig, eficiència del reg, disminució fitosanitaris
 - Reorientacions tècniques agroeconòmiques més responsables amb el medi
- Inversions agràries: obradors, sanejament, emmagatzemant, maquinària, robòtica,
- Fortaleses: conjunt agrotransformador:

- Empreses agroindustrials, establiments auxiliars de suport a l'activitat agrària i Cooperativa Agrària de Banyoles (assessorament i serveis a la pagesia).
- Complementar ingressos de l'explotació agrària: serveis (lleure, turisme, agricultura)
- Pendent d'aliances entre productors i el conjunt d'actors del territori
- Situació geoestratègica d'excel·lència i bones condicions agroclimàtiques. Paisatge agrari ordenat i conservat
- Desenvolupament Rural a Sant Miquel de Campmajor (PDR)

Desavantatges i fragilitats del sector agrari i del territori

- Planejament urbanístic i espais agraris:
 - Competències d'usos en la trama urbana de Banyoles que s'estén cap a Camós, Porqueres i Cornellà del Terri.
 - Poca atenció a la ruralitat.
 - Preservar els espais agraris com espais per l'alimentació
- Contaminació per nitrats i impactes en el medi (zona vulnerable en situació més crítica coincideix amb la trama urbana)
- Desconnexió entre la producció i el consum:
 - Desconeixement del destí del producte; produccions agroindustrials
 - Intermediaris: integradors, pinsaires, operadors interns i externs...
- Pèrdua/reorganització de subsectors: conills, horta, fruita dolça, aviram
- Poc producte local i poc conegut:
 - Escasseja la promoció,
 - Falta introduir-lo en la distribució
 - Disposar d'estructures de logística
- Desvinculació entre la producció local i les activitats i serveis del territori: esport, turisme, natura, patrimoni, (les fires més emblemàtiques no tenen producte local)
- Escasses sinèrgies entre productors i productes (després de la producció)
- Dependència i integració vertical (també a la ramaderia ecològica)

Desafiaments de futur

- Per a la mitigació del canvi climàtic amb implicació de la pagesia:
 - Millora de l'aplicació de purins, GPS i tecnologia de sembra directa
 - Per l'eficiència energètica: plaques solars, acumuladors d'aigua calenta, caldera de biomassa, moli de vent i pou
- Sinergies amb entitats per fomentar bones pràctiques agrícoles: Consorci de Natura de l'estany i els pagesos de l'altre costat de l'estany
- Per a la competitivitat de les explotacions agràries. Inversions agràries:
 - Per a la transformació i l'increment del valor afegit del producte: maquinària, robòtica, magatzems
 - Per a la comercialització: nau per a la venda, equipaments
 - Governança col·laborativa com a clau per l'èxit d'una transició
 - Sistema alimentari integrador (facilitar de les noves vocacions rurals)
 - Nous nixols al voltant del producte local (tal com ha posat de manifest la crisi de la Covid-19), entre els quals les infraestructures i serveis d'ús compartit com els escorxadors de baixa capacitat, o sistemes d'emmagatzematge i distribució a petita escala.

4. Pla Estratègic del Món Rural del Pla de l'Estany 2020-2023

4.1. *Presentació general i objectius*

El **Pla Estratègic del Món Rural** del Pla de l'Estany és un full de ruta amb un horitzó de 3 anys, per a la cooperació del agents del teixit econòmic, social i les institucions de la comarca, en el desenvolupament de projectes per valoritzar i potenciar la ruralitat del Pla de l'Estany. Una ruralitat que s'expressa, en particular, amb una estructura territorial formada per 11 municipis dels quals 6 no arriben als 1.000 habitants; un sector primari viu que produeix aliments de qualitat i de proximitat; i uns paisatges de gran valor escènic, turístic i ambiental, molt lligats la tradició pagesa. La finalitat del PLA DEL MÓN RURAL és impulsar iniciatives amb potencial per esdevenir font de creació i/o estabilització d'ocupació, alhora que una palanca per situar el medi rural de la comarca com un dels elements centrals de la seva agenda política, social, econòmica i mediambiental.

Seguint les directrius de desenvolupament econòmic local del Servei d'Ocupació de Catalunya, el Pla parteix de l'establiment d'un seguit d'**Objectius** (generals i estratègics). Per a la consecució de dits objectius, s'han definit un conjunt **Línies Estratègiques** d'actuació, les quals han estat desglossades en **Programes** més específics. Al seu torn, un conjunt de **Projectes** concrets desenvolupen els programes i articulen la proposta d'execució pràctica del pla. Projectes destinats a generar uns impactes en el territori que donin com a resultat principal l'enfortiment del rol de l'activitat agrària i dels productes locals a la comarca.

L'estructura i continguts d'aquest Pla aplega i representa els interessos, les necessitats i les sensibilitats expressades pel conjunt dels agents socioeconòmics consultats, així com els criteris tècnics de la **Diagnosi de la Poesia i el Producte Local** de 2018. Tanmateix, el Pla no pateix de zero, té en compte mesures impulsades prèviament pel Consell comarcal en matèria de

promoció dels productors artesans, els productes locals i la gastronomia comarcal a través del portal web <https://turisme.plaestany.cat>.

Objectius generals i estratègics

En virtut del procés de coproducció de coneixement realitzat entre maig de 2019 i maig de 2020, mitjançant entrevistes, taules de debat, i reunions deliberatives, els **Objectius Generals** del PLA DEL MÓN RURAL són:

Línies de futur de l'agricultura i la ramaderia del Pla de l'Estany

- Apostar per un canvi de model i per noves pràctiques emergents i enfortir el suport a la petita i mitjana explotació agrària; relleu, etc.
- Dinamitzar iniciatives de suport i de futur pel sector agroalimentari comarcal.

Difusió i promoció de la ruralitat

- Donar a conèixer els productes i productors; cooperació entre productors per crear valor afegit i posar en valor el territori i els paisatges agraris...
- Identificar noves oportunitats per la ruralitat.

Encaix amb les activitats del territori

- Natura, esport, cavalls, patrimoni, cultura, ruralitat.

Coordinació amb altres polítiques

- Salut, igualtat, ensenyament, medi ambient, planejament urbanístic, paisatge, etc.

Lideratge des del territori

- Donar veu als emprenedors (incorporats, motor dels canvis), al teixit empresarial i social organitzat, al costat dels productors.
- Establint sinergies públic-privades amb els agents del territori.

Per tal de donar un enfoc operatiu als objectius, s'han reformulat de manera més concreta en els següents 25 **Objectius Estratègics**:

PLA DEL MÓN RURAL – Objectius Estratègics	
OE 1	Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local

OE 2	Impulsar la comercialització i consum de producte local
OE 3	Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius
OE 4	Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural
OE 5	Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat
OE 6	Apostar pels joves i les dones com a garantia de continuïtat del sector primari
OE 7	Facilitar la transició de les explotacions familiars a models amb valor afegit
OE 8	Promoure circuits curts en cooperació per garantir el subministre estable i optimitzar costos
OE 9	Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural innovadora
OE 10	Promoure cultius i productes amb valor afegit
OE 11	Enfortir la xarxa d'agents, processos i de productes
OE 12	Promoure un centre d'acopi, transformació i/o distribució agroalimentari (HUB)
OE 13	Explorar noves vies del planejament, d'accés a l'habitatge, de preservació de la vida en disseminat, creació d'obradors, etc.
OE 14	Millorar serveis i infraestructures (viàries, telemàtiques, transport...)
OE 15	Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals
OE 16	Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca
OE 17	Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic
OE 18	Impulsar la inserció laboral en gestió forestal i la silvopastura de manera integrada amb la gestió del risc d'incendis
OE 19	Preservar i potenciar agricultura periurbana
OE 20	Fomentar bones pràctiques envers els entorns rurals en les pràctiques esportives
OE 21	Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
OE 22	Programar anualment activitats formatives i de divulgació per a sectors diversos
OE 23	Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
OE 24	Emprar el producte local com a base per fer pedagogia dels hàbits de consum
OE 25	Promoure la cooperació estable entre agents del territori amb un òrgan comarcal

Taula 2. Ojectius Estratègics del PLA DEL MÓN RURAL

4.2. Línies Estratègiques i Programes d'Actuació

Per dur a terme el Pla s'han definit 4 grans línies estratègiques, que permeten posar en valor els diferents components del teixit agroalimentari comarcal: 1) els productes locals; 2) el sector agrari i la cadena d'agents associada, 3) el territori, i 4) la ciutadania i els espais de governança (**Taula 3**). Les 4 línies volen mantenir una visió de conjunt, i integren factors amb incidència social, territorial, econòmica i ambiental. Al seu torn, les línies estratègiques s'han concretat en 10 programes que acoten l'actuació a desenvolupar. La seva aplicabilitat i consens requereix de la participació activa dels agents socioeconòmics, els governants i del mateix equip del Consell comarcal i de la posta en marxa de processos de concertació i consens entre els actors que, assessorats pel PLA DEL MÓN RURAL, projectin i gestionin la dinàmica agroalimentària comarcal. Un treball conjunt i interdependent per evitar els compartiments estancs i la sectorialització de la societat i de l'economia que s'allunya dels propòsits plantejats inicialment.

En clau operativa, els objectius estratègics anteriorment presentats, esdevenen fites més concretes que els diferents programes permet assolir.

Línies Estratègiques	Programes d'Actuació
1. Producte local	1.1 Posar en valor els productes agraris locals
	1.2 Enfortir aliances entre productors i consumidors
2. Agents agroalimentaris pel canvi	2.1 Visibilitzar, enfortir i dignificar la pagesia
	2.2 Diversificar i posar en valor les explotacions familiars agràries
	2.3 Reforçar les oportunitats i models d'emprenedoria
	2.4 Potenciar sinergies en els sistemes alimentaris
3. Un territori viu, sostenible i sà	3.1 Potenciar la ruralitat i la cohesió territorial
	3.2 Territori i medi ambient
4. Disseminació i governança	4.1 Sensibilització, formació i difusió
	4.2 Cooperació intersectorial

Taula 3. Línies Estratègiques del PLA DEL MÓN RURAL

Línia Estratègica 1: Producte Local

Aquesta línia estratègica té com a finalitat dinamitzar la producció agrària local per enfortir el sector agroalimentari que és fonamental per garantir la continuïtat, la viabilitat i la modernitat de les seves activitats. En aquest mateix sentit, es pretén ampliar el coneixement del patrimoni cultural de la comarca per afavorir la biodiversitat i promoure projectes per reduir la vulnerabilitat agrària. Per acomplir amb aquest objectiu, aquesta línia s'estructura en dos programes d'acció, el primer vetlla per posar en valor els productes agraris locals; el segon, per crear sinergies entre productors i consumidors com a mesura de complicitat per promocionar la venda de proximitat i sensibilitzar de la qualitat de la proximitat territorial, tot impulsant actuacions econòmiques i tècniques que facilitin la informació així com posar a disposició de la ciutadania perquè en reconegui la seva rellevància.

Aquests dos programes aixopluguen 4 objectius estratègics clau per donar forma i executar els projectes d'acció:

OE 1	Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local
OE 2	Impulsar la comercialització i consum de producte local
OE 3	Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius
OE 4	Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural

Línia estratègica 2: Agents agroalimentaris pel canvi

La intenció d'aquesta línia estratègica és identificar i posar en valor el gruix d'actors del territori que escenifiquin, de manera directa i indirecta, les diferents baules del sistema agroalimentari comarcal (la producció, el processament, la manipulació, la distribució, la comercialització, el consum i la gestió de residus) i organismes, entitats i col·lectius que interaccionin, encara que sigui puntualment, amb la producció agroalimentària. De manera col·laborativa, tots, tant a títol individual com col·lectiu, poden participar en l'organització d'estratègies de dinamització agroalimentària que tinguin com a finalitat algun dels 8 objectius estratègics següents:

OE 5	Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat
OE 6	Apostar pels joves i les dones com a garantia de continuïtat del sector primari
OE 7	Facilitar la transició de les explotacions familiars a models amb valor afegit
OE 8	Promoure circuits curts en cooperació per garantir el subministre estable i optimitzar costos
OE 9	Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural innovadora
OE 10	Promoure cultius i productes amb valor afegit
OE 11	Enfortir la xarxa d'agents, processos i de productes
OE 12	Promoure un centre d'acopi, transformació i/o distribució agroalimentari (HUB)

Aquesta línia estratègica s'estructura en 4 programes: el reconeixement social de la pagesia, el nexa entre activitat agrària i territori, oportunitat i emprenedoria agroalimentària i la dinamització d'estratègies i models més sostenibles i justos dins el sistema alimentari comarcal.

Per tal de fer front a aquestes voluntats, aquesta línia estratègica, a través dels seus objectius estratègics desplega un conjunt d'opcions de futur tot involucrant el teixit socioeconòmic local i al mateix temps focalitza els projectes en la vertebració d'accions transversals i inclusives. L'aposta a escala social vetlla per l'emprenedoria, la cooperació, les xarxes i les propostes intergeneracionals; a escala econòmica per les sinergies entre les baules de la cadena, el valor afegit i l'estabilitat de l'aprovisionament, i finalment, a escala ambiental la tendència per la transició cap a models agroecològics i l'agricultura de proximitat emfatitzant el valor del territori.

Línia estratègica 3: un territori viu, sostenible i sà

Les interaccions entre l'agricultura i la ruralitat són múltiples i complexes. A efectes d'aquest Pla aquestes es poden sintetitzar en dos programes d'acció que es recolzen en: a) potenciar la ruralitat (encetant noves vies d'encaix en el planejament, instrumentant serveis i equipaments i fomentant noves vies de gestió agroforestal) i la cohesió territorial i, b) en apostar per la perspectiva

medioambiental del territori fins ara capaç de suportar alts nivells de contaminació en els sòls i l'aigua.

Per tal de fer front a aquests impactes i desenvolupar projectes sensibles al conjunt del territori comarcal, aquesta línia estratègica centra l'atenció en 8 objectius estratègics que apleguen accions que, per una banda, avaluen plans i protocols existents (planejament territorial i urbanístic, serveis i equipaments col·lectius) i per l'altra, promouen projectes proactius centrats en les bones pràctiques agràries o en impulsar accions de gestió col·lectiva i de preservació de béns comuns.

La fita és fer compatibles els valors naturals i la preservació dels valors del paisatge amb les activitats econòmiques. Un desplegament d'objectius estratègics vetlla per aconseguir-ho:

OE 14	Millorar serveis i infraestructures (viàries, telemàtiques, transport...)
OE 15	Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals
OE 16	Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca
OE 17	Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic
OE 18	Impulsar la inserció laboral en gestió forestal i la silvopastura de manera integrada amb la gestió del risc d'incendis
OE 19	Preservar i potenciar agricultura periurbana
OE 20	Fomentar bones pràctiques envers els entorns rurals en les pràctiques esportives

Línia estratègica 4: Disseminació i governança

Aquest darrera línia estratègica fa referència a la vessant comunicativa, difusora i formativa dels projectes acotats en les línies precedents i al mateix temps predisposa l'organització i la participació dels agents del territori per apostar per dinàmiques col·laboratives estables i innovadores. De manera transversal busca promoure la cooperació i el treball en xarxa a través d'acords, pactes i compromisos per impulsar el coneixement agroalimentària i assolir uns objectius comuns i col·lectius.

Aquesta línia estratègica s'organitza en dos programes d'acció que aixopluguen 4 objectius estratègics clau per donar forma i executar els projectes d'acció:

OE 21	Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
OE 22	Programar anualment activitats formatives i de divulgació per a sectors diversos
OE 23	Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
OE 24	Emprar el producte local com a base per fer pedagogia dels hàbits de consum
OE 25	Promoure la cooperació estable entre agents del territori amb un òrgan comarcal

En aquest sentit, aquesta línia estratègica difusora s'estructura en 5 objectius estratègics que centren l'atenció, primer en el producte agrari local, segon en la seva divulgació (de les característiques tècniques per la seva elaboració, de les xarxes i vincles amb el teixit social implicat, dels serveis i externalitats), tercer, en fer visible i potenciar les sinergies entre productors i elaboradors i potenciar la governança alimentària.

4.3. Projectes

Per a la implementació de les 4 Línies, 10 Programes i 25 Objectius Estratègics del Pla s'han identificat un total de 28 projectes. Cada projecte intervé en diverses línies, programes i objectius, si bé s'ha assignat cada projecte a aquell programa amb el que major afinitat presenta.

Atès l'elevat nombre de projectes dificultaria l'aplicació efectiva del Pla, s'ha procedit a consensuar amb el Consell Comarcal una selecció de projectes prioritaris. El còmput final d'aquesta selecció recull un total de 12 projectes, classificats en dues gran tipologies: a) Instrumentals i b) Estructurants.

L'Annex 6.2 recull els projectes no prioritzats, a fi i efecte de deixar-ne constància i permetre la seva recuperació i adaptació o desenvolupament en un futur, si s'escau.

D'altra banda, tal com es podrà observar, s'ha optat per mantenir la numeració original dels projectes. Això s'ha fet, perquè la numeració segueix un ordre lògic d'acord a la vinculació dels projectes als programes i que interessa salvaguardar per si en algun moment es vol efectuar una lectura de conjunt que inclogui tant projectes prioritzats com descartats.

Projectes Instrumentals

Projectes executables a curt termini i capaços de produir resultats tangibles tant pels sectors beneficiaris i als quals es pretén implicar, com per al conjunt de la societat del Pla de l'Estany; i, majoritàriament, de cost moderat o baix. Són projectes que permeten engegar una dinàmica d'implicació del Consell Comarcal en l'impuls de la pagesia i el productes local, amb una inversió modesta de recursos (humans i econòmics) i que en bona mesura es nodreix dels equips tècnics del Consell, i de dinàmiques preexistents a la comarca dins les quals es vol potenciar la cadena de valor del producte local. Tenen com a finalitat principal posar en marxa la cooperació pel desenvolupament rural entre agents públics i privats de la comarca.

Projectes Estructurants

Projectes que permetran estructurar a mig-llarg termini la transició cap a un nou model agrari, capaç de fer front als grans desafiaments del sector (inserció laboral, relleu, canvi climàtic, mercat de proximitat, buits de producció...). Són projectes que aspiren a reforçar i dotar de la sostenibilitat a la pagesia d'escala familiar, com a font d'ocupació estable i digna, i com a valor afegit dels territoris rurals. Aquest conjunt de projectes requereix una major concertació d'interessos i compromís d'altres agents, així com el suport (econòmic, tècnic, legislatiu, etc.) d'institucions de rang superior, però representen la visió cap a la qual es pot encarar la comarca en termes de desenvolupament rural.

La classificació dels projectes prioritzats entre **Instrumentals** i **Estructurants** permet, per una banda, ajustar el volum de projectes d'acord al marc temporal del Pla (3 anys), fer-lo globalment més econòmic i, per tant, simplificar-lo pel que fa a gestió. Per l'altra, ha donat peu a integrar aspectes i tasques d'alguns

projectes en d'altres que s'han considerat de caràcter més rellevant. L'objectiu final és facilitar la interconnexió i operativitat dels projectes, i augmentar la seva aplicabilitat.

Conscients que aquesta prioritització deixa fora alguns projectes plantejats, es recomana el seu desenvolupament en una futura revisió, actualització i nou cicle d'execució del PLA DEL MÓN RURAL, o en el cas que sorgeixi una oportunitat de dinamització i finançament rellevant. La seva aplicabilitat donaria cohesió i fortalesa al Pla.

Amb els projectes seleccionats, els principals reptes a assolir són:

- Trobar l'encaix entre les activitats del territori i valorar els productes agroalimentaris locals
- Difondre i promoure el conjunt de la ruralitat i en especial l'activitat agrària
- Enfortir l'emprenedoria i el teixit social i productiu
- Coordinar accions i alinear polítiques de manera participativa

PROJECTES PRIORITARIS DEL PLA DEL MÓN RURAL

INSTRUMENTALS

P1 Catàleg productes alimentaris i serveis agroturístics

P2 Poble a poble, agenda del producte local

P3 Disseny d'itineraris agroturístics

P4 Productes de proximitat en els establiments d'allotjament turístic

P8 Visites tècniques per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç

P20 Bones pràctiques agroambientals

ESTRUCTURANTS

P6 Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura

P10 Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària

P13 CET El Puig: noves línies de treball pel producte local

P19 Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc

P23 Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge

Taula 4. PLA DEL MÓN RURAL: Projectes prioritaris

El Pla proposa un total de 12 projectes. En part recupera i adapta algunes de les propostes d'actuació dutes a terme des de la comarca i des del Consell comarcal en matèria de disseminació i difusió dels productes locals, així com les idees força i propostes de la Diagnosi de 2018. Tanmateix, aquest Pla representa sobretot l'aixopluc d'idees i propostes directes dels diferents agents socioeconòmics del territori que representen l'activitat agrària (pagesia, agroindústria, Coeprativa Agrícola, Departament d'Agricultura...), el comerç (comerços pròpiament, però també restaurants, fires, mercats, etc.), l'esport (rem, ciclisme, atletisme, natació, etc.), el turisme (senderisme, patrimoni, gastronomia, ruralitat, etc.) i a l'ampli gruix de serveis que s'estructura al seu voltant. Un bon exemple ben representatiu de la comarca s'estructura entorn del món dels cavalls i les seves activitats complementàries: equinoteràpia, itineraris i rutes, horse ball, muntar, carruatges, etc.). Un altre exemple és el patrimoni natural i el conjunt d'actuacions paral·leles que aplega: itineraris, senderisme, rutes especialitzades, tallers, reconeixement del patrimoni rural, observació i guaites, etc.

Per a cada projecte del Pla es defineixen un conjunt de factors que, estructurats en forma de fitxa, permeten valorar l'actuació a implantar segons els objectius estratègics a assolir, el període d'execució, el conjunt d'agents i/o tècnics implicats, les fonts de finançament per cobrir la despesa que suposa la seva implantació o els indicadors de seguiment específics per a garantir-ne el control i els impactes esperats, entre d'altres variables a tenir en compte. Per a cadascun dels projectes s'especifiquen els següents criteris específics:

PLA DEL MÓN RURAL – VARIABLES DE LA FITXA DESCRIPTIVA	
Projecte:	Número i títol del projecte
Línia Estratègica:	Marc general on s'emmarca el projecte
Programa:	Finalitat on s'emmarca el projecte
Descripció projecte:	Resum de les actuacions a dur a terme i els seus objectius
Objectius estratègics:	Objectius Estratègics del Pla als quals contribueix el projecte
Activitats i tasques	Síntesi de les fases de desenvolupament del projecte i tasques necessàries per a la seva execució
Beneficiaris:	Quins agents treuran un profit del projecte
Destinataris:	Quins agents implementaran o empraran el projecte

Icones de Beneficiaris i Destinataris		Pagesia i sector agrícola en general, incloent productors que elaboren
		Indústries i empreses transformadores i de la distribució agroalimentària
		Comerç al detall i de l'elaboració artesana (carnisseria-xarcuteria, pastisseria...)
		Restauració (bars, restaurants, cafeteries, serveis de càtering, etc.)
		Establiments d'allotjament turístic, i indústria del turisme en general
		La societat en conjunt i /o la ciutadania, el consumidor final
		Turistes, visitants i persones passvolants
		Població infantil i sector de l'educació
		Població jove (estudiants, ocupats, en vies d'emancipació, en risc d'exclusió...)
		Població d'edat avançada
		Persones a l'atur o en situació de vulnerabilitat
		Sectors de la salut i de les activitats esportives (com a font de salut i benestar)
Serveis Implicats:	Àrees del Consell Comarcal a implicar en l'execució del projecte	
Agents estratègics col·laboradors:	Altres Organismes/Entitats/Associacions a implicar	
Recursos necessaris per a cada activitat	Detall estimatiu de recursos humans, tècnics, inversions, materials i subministres requerits	
Pressupost:	Costos desglossats en personal (en hores de plantilla del Consell), tercers, inversions, materials i subministres.	
Finançament:	Distribució orientativa de l'aportació de finançament tant del sector públic (per a diferents nivells de l'Administració Pública), com del privat, amb detall de línies d'ajut o convocatòries a l'abast, quan es coneixen.	
Resultats esperats i indicadors:	Indica les voluntats del projecte, en forma de resultats concrets mesurables, quan s'escau.	
Connexions amb altres projectes del Pla	Altres projectes del Pla amb els quals guarda relació i pot generar sinergies	
Referències prèvies	Iniciatives, treballs... que poden servir de font d'inspiració, intercanvi de coneixements, etc.	
Cronograma:	Esquema d'organització de les accions a desenvolupar en el projecte en un calendari de 36 de mesos	

Taula 5. Projectes del PLA DEL MÓN RURAL: variables de la fitxa descriptiva

Tanmateix, les fitxes han estat dissenyades en un format que permet visualitzar-ne tota la informació en una sola pàgina (DINA4 mida mínima).

PROJECTE 1. Catàleg de productes i serveis agroturístics del Pla de l'Estanty		DESENVOLUPAMENT																																						
Línia Estratègica:	1. Producte local	Beneficiaris																																						
Programa:	1.1. Posar en valor els productes agraris locals	Destinatari:																																						
Descripció:	Creació d'un catàleg imprès i digital en diferents idiomes per descriure els productes agroalimentaris locals i serveis agroturístics del Pla de l'Estanty, tot valoritzant els seus productors o proveïdors, respectivament.	Lider:																																						
Objectius Estratègics:	OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local OE 2 Impulsar la comercialització i consum de producte local OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals OE 21 Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)	Agència Estratègica Col·laboradors:																																						
Activitats i tasques:	Creació i dinamització d'un grup de treball amb agents estratègics interessats en la coproducció del Catàleg, tant pel que fa a continguts com a costos de producció. a. Definició de què s'entén per producte agroalimentari local i servei agroturístic. b. Inventari preliminar de productes agroalimentaris i serveis agroturístics a partir de la Diagnosi de Pàgesia i Producte Local i del coneixement del grup de treball. c. Establiment d'aspectes tècnics del Catàleg: nombre màxim de productes, productors i serveis, criteris de prioritització, idiomes, formats... Assistència tècnica externa pel desenvolupament d'una Carta de Qualitats dels productes del catàleg, que analitzi diferents característiques, propietats i qualitats dels productes: a. Agroecològiques (sòl, clima, vegetació, sistemes de producció i gestió paisatgística) b. Nutricionals i de salut (continguts i requeriments alimentaris). c. Organolèptiques (propietats relacionades amb el sabor i gust) d. Culturals i socials (gestió del territori i del patrimoni rural, dels recursos naturals, etc.) e. Condicionats climàtics (petjada CO₂, eficiència hídrica i contaminació) Confecció i disseminació del catàleg (per mitjans interns o contractació externa): a. Disseny i producció del Catàleg tant en format imprès, com digital / web. b. Pla de comunicació i disseminació de Catàleg Disseminació i explotació del Catàleg a. Distribució del Catàleg imprès en establiments i Actes de presentació al territori b. Disseminació i dinamització del Catàleg digital en xarxes socials i internet Avaluació dels resultats i cloenda a. Valoració de l'impacte del Catàleg segons percepció de productors, proveïdors de serveis, establiments i consumidors finals, i calendari de revisió.	Recursos necessaris per a cada activitat:																																						
		Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres																																		
		- Dinamitzador		-		- 2.000 exemplars català i 1.000 castellà i anglès;																																		
		- Fotògraf				- pàgina web i/o App mòbil.																																		
		- Tècnic en SIG				- Adquisició de producte; reserva d'espais; cartells digitals i en paper...																																		
		- Dissenyador gràfic																																						
		- Promotor web/App																																						
		- Gastrònoms locals																																						
Pressupost:		Personal	Externs	Inversions	Materials	Subminist.	Total																																	
* hores de personal propi		200 hores*	12.000,00	0,00	4.000,00	1.000,00	17.000,00€																																	
Finançament:		Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats	UE																																	
		60%	10%	20% ¹	0%	10%	0%																																	
		1: D. Agricultura (línia Promoció de productes); D. Empresa (línia Coòper. Comercialitzac. i Turisme)																																						
Resultats esperats i indicadors:		- Presència del Catàleg en 100 establiments comercials, turístics i Oficines de Turisme: - 12 Actes de presentació: un per municipi del Pla de l'Estanty i un fora de la comarca - Valoració mitjana de 3 en una escala de 0 a 4 respecte la satisfacció amb el Catàleg																																						
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies		P2 - Calendari comarcal anual de tastos, maridatges, visites i tallers P3 - Projecte pilot d'itineraris agroturístics i pla de desplegament comarcal P8 - Programa anual de visites tècniques a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç P23 - Pla de comunicació integral sobre pagesia, producte local i paisatge del Pla de l'Estanty • Cartell Productes singulars del Pla de l'Estanty, editada per Banyoles Comerç i Turisme • Web de turisme del Consell Comarcal i Benvinguts a Pagès																																						
Cronograma mensual per activitat:		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Grup de treball de coproducció del Catàleg																																								
2. Carta de Qualitats dels productes del Catàleg																																								
3. Producció del Catàleg i Pla de comunicació																																								
4. Disseminació i explotació del Catàleg																																								
5. Avaluació de resultats i cloenda																																								

* Es mostra un calendari de 36 mesos per poder visualitzar el projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pàgesia i Producte Local del Pla de l'Estanty. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

Figura 4. Projectes del PLA DEL MÓN RURAL - Exemple de fitxa descriptiva

Els projectes, tot i l'elevada concreció, es plantegen des d'una vessant holística al voltant de l'agricultura i els aliments, i reforçant sinèrgies i compromisos. Donada la fragilitat de l'activitat agrària i dels productes agraris locals, els projectes han de ser prou flexibles per afavorir i impulsar la seva adaptabilitat i eficiència amb el propòsit de garantir la qualitat de vida i el benestar de la població.

Projectes – Fitxes descriptives

PROJECTE 1. Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics	
Línia Estratègica:	1. Producte local
Programa:	1.1. Posar en valor els productes agraris locals
Descripció:	Creació d'un catàleg imprès i digital en diferents idiomes per descriure els productes agroalimentaris locals i serveis agroturístics del Pla de l'Estany, tot valoritzant els seus productors o proveïdors, respectivament.
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 2 Impulsar la comercialització i consum de producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 21 Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
Fases i activitats:	1. Creació i dinamització d'un grup de treball amb agents estratègics interessats en la coproducció del Catàleg, tant pel que fa a continguts com a costos de producció. a. Definició de què s'entén per producte agroalimentari local i servei agroturístic. b. Inventari preliminar de productes agroalimentaris i serveis agroturístics a partir de la Diagnosi de Pagesia i Producte Local i del coneixement del grup de treball. c. Establiment d'aspectes tècnics del Catàleg: nombre màxim de productes, productors i serveis, criteris de prioritització, idiomes, formats... 2. Assistència tècnica externa pel desenvolupament d'una Carta de Qualitats dels productes del catàleg, que analitzi diferents característiques, propietats i qualitats dels productes: a. Agroecològiques (sòl, clima, vegetació, sistemes de producció i gestió paisatgística) b. Nutricionals i de salut (continguts i requeriments alimentaris), c. Organolèptiques (propietats relacionades amb els sabor i gust) d. Culturals i socials (gestió del territori i del patrimoni rural, dels recursos naturals, etc.) e. Condicionats climàtics (petjada CO₂, eficiència hídrica i contaminació) 3. Confecció i disseminació del catàleg (per mitjans interns o contractació externa): a. Disseny i producció del Catàleg tant en format imprès, com digital / web. b. Pla de comunicació i disseminació de Catàleg 4. Disseminació i explotació del Catàleg a. Distribució del Catàleg imprès en establiments i Actes de presentació al territori b. Disseminació i dinamització del Catàleg digital en xarxes socials i internet 5. Avaluació dels resultats i cloenda a. Valoració de l'impacte del Catàleg segons percepció de productors, proveïdors de serveis, establiments i consumidors finals, i calendari de revisió.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Turisme; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors:						
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Obres i Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador - Fotògraf - Tècnic en SIG - Dissenyador gràfic - Promamador web - Gastrònoms locals		-		- 2.000 exemplars català i 1.000 castellà i anglès; - pàgina web - Adquisició de producte; reserva d'espais; cartells digitals i en paper...	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subminist.	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	379 hores 2.227,50€	12.000€	0€	4.000€	1.000€	19.227,50€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	60%	10%	20% ¹	0%	10%	0%
	1: D. Agricultura (línia Promoció de productes); D. Empresa (línia Consum, Comercialització i Turisme)					
Resultats esperats i indicadors:	- Presència del Catàleg en 100 establiments comercials, turístics i Oficines de Turisme: - 12 Actes de presentació: un per municipi del Pla de l'Estany i un fora de la comarca - Valoració mitjana de 3 en una escala de 0 a 4 sobre la satisfacció amb el Catàleg					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P2 - Poble a poble: agenda del producte local P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P8 - Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç P23 - Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge ▪ Cartell Productes singulars del Pla de l'Estany, editada per Banyoles Comerç i Turisme ▪ Web de turisme del Consell Comarcal i Benvinguts a Pagès					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
1. Grup de treball de coproducció del Catàleg.																																						
2. Carta de Qualitats dels productes del Catàleg																																						
3. Producció del Catàleg i Pla de comunicació																																						
4. Disseminació i explotació del Catàleg																																						
5. Avaluació de resultats i cloenda																																						

* Es mostra un calendari de 36 mesos per poder visualitzar el projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 3. Disseny d'itineraris agroturístics	
Línia Estratègica:	1. Producte local
Programa:	1.2. Enfortir aliances entre productors i consumidors
Descripció:	Creació de tres itineraris multi-modals per a la descoberta d'explotacions agropecuàries familiars i obradors de producte local, en diferents llocs de la comarca i amb l'opció de realitzar experiències gastronòmiques, com a casos pilot per a avaluar l'interès i, si s'escau, desenvolupar una metodologia d'implantació de més itineraris a tota la comarca.
Objectius Estratègics:	o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Selecció de les 3 zones per a la creació dels itineraris pilot i creació de Grup de Treball: a. Identificar zones de la comarca amb concentració d'explotacions familiars amb valor afegit i obradors, i amb aptituds per participar en la iniciativa. b. Convidar productors i empreses del ram turístic de les 3 zones a formar part dels itineraris pilot, mitjançant la creació d'un Grup de Treball mixt. 2. Disseny col·laboratiu dels itineraris: a. Definir preliminarment els itineraris, a partir de la disponibilitat dels agents implicats, el tipus d'experiències (visites, tastos, allotjament...) i patrimoni (natural i cultural). b. Avaluar a partir de la xarxa de camins, els itineraris ja existents i sobre terreny, la viabilitat de l'itinerari per a diferents transports (a peu, en bici, a cavall, autobús...), drets de pas, altres intervencions (arranjaments, neteges, passeres...) i durada. c. Definir necessitats de senyalística d'orientació i, si s'escau, descriptiva. d. Modalitats de realització (amb/sense guiatge professional, idiomes), altres serveis (aparcament, lavabos, àpat en restaurant...), comercialització i difusió. e. Pressupostar les actuacions previstes i consensuar opcions d'execució i/o cofinançament entre els diferents agents de cada itinerari. 3. Executar arranjaments bàsics i gestions amb propietaris pels 3 itineraris pilot. 4. Programar la realització de 3 proves guiades de cada itinerari, per avaluar el recorregut i l'experiència junt amb agents implicats i usuaris. Incloure una prova pilot amb titulars d'explotacions, obradors i empreses turístiques d'altres indrets de la comarca. 5. Valorar l'interès d'executar plenament els 3 itineraris i elaborar una metodologia comarcal.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció econòmica o Turisme					
Agents Estratègics	Ajuntaments del Pla de l'Estany		Càtedra de Gastronomia, Cultura i Turisme UdG	Sector de l'Alotjament turístic	Empreses de turisme actius / equestre	Productors Locals
Col·laboradors:						
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador (AODL) - L'èxit depèn en gran mesura de la implicació d'explotacions i empreses del sector turístic. - Pot comportar un sistema compartit de comercialització		- Per a l'execució plena és molt factible que s'escaiguin inversions en senyalística, algun element estructural del recorregut, o a les explotacions participants per rebre visitants		- En la fase pilot, adquisició de producte per realitzar tastos a les explotacions. - A posteriori, caldrà disposar de materials de difusió, resoldre aspectes logístics...	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	606 hores 2.970,00€		4.500,00	1.000,00	1.500,00	9.970,00€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats ¹	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	80%				20%	
	1: El cofinançament privat podrà ser en espècies (producte, actuacions sobre el terreny)					
Resultats esperats:	- 3 itineraris amb un total de 15 explotacions i obradors agroalimentaris participant-hi. - 1 metodologia descriptiva sobre la implantació d'itineraris agroturístics a la comarca.					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies / d'interès	P1 - Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics P2 - Poble a poble: agenda del producte local P4 - Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic P8 - Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç P11 - Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació ▪ Panorma Trails (Terradelles, Vilademuls) ▪ Rutes dels ametllers florits a les Garrigues ▪ Ruta de les tines amb tast de vins i dinar de proximitat ▪ Àpats a l'Espai de Degustació del Parc Agroecològic d'Albons (Baix Empordà)					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Selecció zones pilot i creació Grup de Treball																																							
2. Disseny col·laboratiu dels 3 itineraris																																							
3. Execució bàsica d'actuacions d'arranjament																																							
4. Proves pilot i avaluació dels 3 itineraris																																							
5. Continuïtat del projecte i metodologia d'abast comarcal.																																							

* Es mostra un calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast del projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 4. Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic

Línia Estratègica:	1. Producte local
Programa:	1.2. Enfortir aliances entre productors i consumidors
Descripció:	Establir oportunitats de cooperació entre productors i establiments d'allotjament turístic per facilitar a la clientela d'aquests darrers l'accés a producte local o a experiències vinculades a la pagesia i a la producció agroalimentària de proximitat.
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 2 Impulsar la comercialització i consum de producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 21 Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
Fases i activitats:	1. Detectar establiments i productors que ja estiguin cooperant i descriure la seva experiència, així com altres interessats en afegir-se al projecte. 2. Incorporar a la web o a la documentació de l'allotjament enllaços o materials per difondre el producte local, com obtenir-lo, i informació de l'origen de cada producte (<i>storytelling</i>): a. Llet de vaca o de cabra i derivats làctics (formatges, iogurts...) b. Fruits secs i mel c. Carn de pastura d. Vi i cervesa artesanals e. Farines i pans f. Especialitats de la comarca: xocolates, torta d'ametlla, etc. 3. Oferir producte als usuaris dels allotjaments turístics en les seves diferents opcions: als àpats oferts, per encàrrec (online o al lloc), degustacions a l'establiment turístic o a les explotacions (degudament preparades per aquesta activitat), i d'acord amb l'estacionalitat... 4. Informar i si s'escau gestionar opcions de visites guiades a les explotacions o obradors, o altres tipus d'experiències que aquestes puguin oferir, com tallers d'elaborats (p.ex. embotits, melmelades...), gastronòmics (p.ex. el formatge als àpats; flors silvestres per l'amanida), tallers agraris (recol·lecció de verdures a l'explotació, pasturime...), rutes (excursió entre varies explotacions amb un esmorzar de pícnic o un dinar en un restaurant basat en producte local), etc. 5. Integrar el projecte en campanyes de major abast com Benvinguts a Pagès.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Turisme ; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors:	Ajuntaments del Pla de l'Estany	Productors Locals	Sector de l'allotjament turístic	Empreses de turisme actiu / equestre		
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador (AODL) - L'èxit depèn en gran mesura de l'interès i implicació del sector turístic i els productors. - Pot comportar un sistema de distribució compartir		- Incert. Si una empresa com Naturaki decideix oferir producte, pot tenir interès a invertir en una càmbra frigorífica per a la conservació d'estoc		- A determinar: en particular, materials informatius, ja siguin físics o digitals. - Es planteja destinar 2.000 € a contribuir en accions pilot sorgides dels mateixos agents	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subminist.	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	455 hores 2.270,00€		0,00	1.000,00	1.000,00	4.225,50€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats¹	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	100%				?	
	1: El finançament privat dependrà del tipus d'accions que es vulguin implementar i el cost que se'n derivi.					
Resultats esperats:	- 25 establiments amb oferta de producte local i/o d'experiències vinculades a la pagesia i a la producció agroalimentària de proximitat al final d'un període d'implantació de 3 anys - 200 interaccions comercials de la nova oferta amb usuaris d'establiments turístics en 3 anys.					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies / d'interès	P1 - Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics P2 - Poble a poble: agenda del producte local P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P5 - Circuit curt de comercialització conjunta i consum de llet de vaca ecològica de la comarca P6 - Circuit curt de comercialització conjunta i consum de carn de pastura del Pla de l'Estany P8 - Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç ▪ Cartell Productes singulars del Pla de l'Estany, editada per Banyoles Comerç i Turisme ▪ Web de turisme del Consell Comarcal i Benvinguts a Pagès					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Detectar establiments i productors cooperant o interessats																																							
2. Incorporar a la web i materials informació de producte local																																							
3. Oferir producte local als usuaris d'allotjaments rurals																																							
4. Oferta d'experiències a les explotacions agropecuàries																																							
5. Integrar el projecte en campanyes de major abast																																							

* Es mostra un calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast del projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 6. Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura	
Línia Estratègica:	2. Agents agroalimentaris pel canvi
Programa:	2.2. Potenciar sinergies en els sistemes agroalimentaris
Descripció:	Impuls associatiu per potenciar el consum i la venda, directa i conjunta, de carn de pastura als establiments comercials, a la restauració i a col·lectiu Desintermediació de la producció ramadera (especialment bovina, i ovina) al consum final.
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 2 Impulsar la comercialització i consum de producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectiu o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte locals o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 7 Facilitar la transició de les explotacions familiar a models agroecològics (valor afegit) o OE 8 Promoure circuits curts en cooperació per garantir el subministrament estable i optimitzar costos o OE 21 Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
Fases i activitats:	1. Estudi d'identificació de la producció de carn de ramat de la comarca: a. Caracterització de les explotacions ramaderes de pastura (especialment bestiar boví i oví i cabrum) b. Anàlisi de l'oferta: capacitat, volum i costos de producció segons tipologies c. Estudiar els costos de la intermediació (transport, escorxadors, sala de desfer) d. Explorar una estratègia comercial conjunta, incloent un escorxadors de baixa capacitat 2. Establiment de sinergies col·lectives entre ramaders i consumidors per construir una estratègia del consum i la venda directa i propera (comarcal i supracomarcal) a. Identificar els perfils de la demanda: carnisseries i consumidors directes b. Estudiar modalitats col·lectives per la reducció de costos de la cadena (transport, logística, tractaments veterinaris, alimentació, de comercialització equitatius i justos entre baules. Cooperació després de la producció. 3. Sensibilització i cultura alimentària de productes sostenibles i eficients ambientalment a. Comunicació per augmentar el consum: eines: fira gastronòmica, seminari de carn de pastura, joc a la granja digital b. Activitats: tallers i jornades gastronòmiques per promoure receptes amb carn de ramat amb la restauració, a les famílies, c. Sensibilització de les pràctiques ecològiques i paisatgístiques (valors ambientals), visites a les explotacions ramaderes (reconeixement valors tradicionals) 4. Avaluació de resultats

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Turisme; Medi Ambient; El Puig; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors:	Ajuntaments del Pla de l'Estany		Establiments d'allotjament turístic	AMPAs		
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador (AODL) - Assistència tècnica externa		-		-	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	331 hores 1.215,00€	6.000€		1.500€	1.500€	10.215,00€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya¹	Estat¹	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL		20%	80%			
	1: Explorar la possibilitat de crear un Grup Operatiu (DAR / MAPA) amb fons europeus per a la seva implementació					
Resultats esperats i indicadors:	- Aconseguir una solució conjunta per les explotacions ramaderes extensives de la comarca per escurçar les baules de la cadena i fer venda directa conjuntament - Sensibilització cap a un sector sostenible pel territori (reforçar el seu paper en el territori) - Campanyes de promoció de la carn de pastura (cuina, receptes, restauració, carnisseries) - Visites a explotacions ramaderes de pastura i reconeixement del sector lligat al territori					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P1 - Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics P2 - Poble a poble: agenda del producte local P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P4 - Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic P8 - Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç P9 - Formació en estratègies de comercialització conjunta i venda de proximitat P19 - Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc ▪ Pla de recuperació del sector oví de Catalunya, DARP, 2011 ▪ Projecte Ramats de Foc de la Fundació Pau Costa i el Gremi de Carnissers de CCGG.					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36				
1. Caracterització de la carn de pastura Diagnosi																																								
2. Taula de treball per l'anàlitz acords col·lectius post producció																																								
3. Sensibilització cultura alimentària i valoració del rol del paisatge																																								
4. Avaluació de resultats																																								

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 8. Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç	
Línia Estratègica:	1. Producte local
Programa:	1.2. Enfortir les aliances entre productors i consumidors
Descripció:	Organització de 4 activitats matinals a l'any dirigides a professionals del sector de la restauració, el turisme i el comerç de la comarca, per conèixer in situ explotacions agropecuàries i obradors artesanals responsables de la producció d'aliments de proximitat de qualitat i valors afegits territorials. L'activitat es tractarà també com una oportunitat de <i>networking</i> entre sectors, a fi de crear productes i experiències innovadores conjuntament.
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 2 Impulsar la comercialització i consum de producte local o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 21 Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
Fases i activitats:	1. Anàlisi de les activitats de col·laboració entre productors locals i professionals de la restauració, el turisme i el comerç de la comarca. a. Consulta a productors per conèixer i valorar activitats de col·laboració existents. b. Sondeig exploratori d'altres possibles activitats i interès en la recepció de grups de professionals en el marc d'un programa anual de visites. 2. Programació de 4 matinals de visites tècniques en temporada baixa. a. Disseny col·laboratiu de les matinals (objectius, durada, nombre de punts de visita, sectorials i/o per proximitat geogràfica, experiències immersives, <i>networking</i>, nombre de participants...). Calendarització segons dies i horaris òptims per professionals. b. Confecció d'una base de dades de públic professional de les matinals, incloent també personal d'empreses, entitats i institucions de la promoció econòmica i turística. c. Producció del calendari en format digital, i difusió del calendari i inscripcions. d. Presentació en societat i realització de la primera activitat amb presència de mitjans. 3. Avaluació de resultats i reprogramació a. Avaluació del format, de la satisfacció dels participants (tant productors com professionals) i del resultats del <i>networking</i>. b. Programació del nou calendari de visites tècniques, tant a explotacions i obradors participants en la primera edició, com en d'altres interessats.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Turisme; Medi Ambient; El Puig; Comunicació					
Aqents Estratègics Col·laboradors	Tècnics de Turisme i Promoció del Pla de l'Estany	Productors Locals		Sector de l'allotjament turístic	Empreses de turisme actiu / eqüestre	Sector de la restauració
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Coordinació (AODL) - Productors i professionals de la cadena de valor. - Fase 1 es pot fer amb un Treball Final de Màster				- Productes per a degustacions o àpats a les explotacions - Material de difusió - Guies especialitzats	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	455h 2.227,50€	1.000€		1.000€	2.000€	6.227,50 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	70%				30%	
Resultats esperats i indicadors:	- 4 activitats matinals anuals, amb una participació mitjana de 10 persones a cadascuna - Entre 5 i 10 noves interaccions comercials entre participants de les matinals - Consolidació del projecte amb la renovació anual del calendari i activitats.					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P1 - Catàleg de productes i serveis agroturístics del Pla de l'Estany P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P4 - Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P11 - Plataforma Agroidees, per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P26 - Producte, salut i esport. ▪ Pla d'acció de dinamització del sector agroalimentari de la Cerdanya ▪ Programa Localitza del Consell Comarcal de la Selva					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Anàlisi de la col·laboració entre productors i altres sectors																																							
2. Programació de 4 matinals de visites tècniques																																							
3. Avaluació de resultats i reprogramació																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 10. Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària

Línia Estratègica:	2. Agents agroalimentaris pel canvi
Programa:	2.1. Visibilitzar, enfortir i dignificar la pagesia
Descripció:	Elaboració d'un inventari d'explotacions, masos i terres en desús, en vies de tancament de l'activitat, o amb titulars en edat de jubilació, amb la finalitat d'explorar opcions formals d'instal·lació de joves agricultors, avaluar la viabilitat tècnica, operativa i legal de dita incorporació, i fomentar fórmules innovadores i econòmicament assequibles com la masoveria rural, els espais test, o la transmissió progressiva de la titularitat.
Objectius Estratègics:	OE 6 Apostar pels joves i les dones com a garantia de continuïtat del sector primari OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural innovadora OE 11 Enfortir la xarxa d'agents, processos i productes OE 13 Explorar noves vies del planejament, d'accés a l'habitatge, de preservació de la vida en disseminat, creació d'obradors, etc. OE 18 Impulsar la inserció laboral en gestió forestal i la silvopastura de manera integrada amb la gestió del risc d'incendis
Fases i activitats:	Elaboració d'un inventari i cartografia de masos i explotacions agràries amb potencial per a la incorporació de joves agricultors i ramaders, i classificar-les segons: Ús, propietat, titularitat i característiques i situació de l'explotació pre-existent Condicions i característiques del(s) habitatge(s) i edificis annexes Accessos, serveis, riscos i planejament urbanístic (qualificació i usos admesos) Finques agrícoles i forestals vinculades cadastralment (superfície, situació...) Avaluació de la viabilitat d'instal·lació de joves als masos i finques, segons: Orientacions productives agropecuàries Activitats complementàries de diversificació i viabilitat empresarial Establiment i assignació d'un marc de referència de cessió d'ús, lloguer, masoveria, etc. en funció de les inversions requerides i aspectes de context. Identificació d'explotacions amb potencial d'espai test, pel qual una activitat en operació pugui acollir un agricultor en formació i/o conduir a un procés de transmissió de la titularitat. Operacionalització d'una borsa d'ofertes i demandes, mitjançant: Rondes iteratives de contactes i entrevistes amb propietaris per a la inclusió de masos i finques a la borsa d'ofertes (objectiu: 5 per any), amb converses prèvies sobre el marc contractual Contactes amb entitats de formació de joves agricultors i ramaders (UdG, Escola Agrària de Manresa, Escola Forestal de Santa Coloma, Escola de Pastors...) per a la crida i selecció de candidats a les finques de la borsa d'ofertes. Acompanyament d'un procés de negociació i formalització d'acords i contractes.

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Elaboració inventari i cartografia masos i explotacions																																							
2. Avaluació de la viabilitat d'instal·lació de joves agricultors																																							
3. Operacionalització d'una borsa d'ofertes i demandes																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

DESENVOLUPAMENT

Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:	Promoció econòmica Serveis tècnics					
Agents Estratègics Col·laboradors	Ajuntaments del Pla de l'Estany	Departament de Catalunya, Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació	C.A.B.	ASSOCIACIÓ DE MICROPIBLES DE CATALUNYA	UdG	XCN
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	Dinamitzador (AODL) Assessorament acadèmic (F1: Treball Final d'estudis) Assessorament jurídic per a cessions, lloguers... (XCN)		a determinar (i a càrrec dels intervinents en els contractes de cessió, lloguer, masoveria, etc.)		Web i materials de difusió (opuscle, cartells...) Cartografia SIG d'explotació pels Serveis sota règim de privacitat de dades	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	661 hores 2.430,00€	6.000€		1.500€	1.500€	11.430,00€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona¹	Generalitat de Catalunya²	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	50%	20%	30%			
	1: Diputació – explorar opcions; 2: DAR (PDR); Dep. Treball, Afers Socials i Famílies					
Resultats esperats i indicadors:	Un inventari complet a escala comarcal i una metodologia per a l'avaluació d'opcions d'instal·lació de joves agricultors i ramaders De 5 a 10 propietats incorporades a la borsa al llarg de 3 anys Fins a 10 joves emprenedors agropecuaris incorporats a la comarca, amb fórmules innovadores (cessió, lloguer, masoveria; pupil·latge en espai test; etc.)					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P7 – Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P11 – Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P14 – Normativa i mesures urbanístiques per a la vida rural i en disseminat P15 – Diagnosi d'infraestructures i serveis bàsics del medi rural Grupo Operativo Espacios Test Agrarios Des idées pour transmettre sa ferme Projet Europeu Erasmus+ Acces to Land					

PROJECTE 13. CET El Puig: noves línies de treball pel producte local	
Línia Estratègica:	2. Agents agroalimentaris pel canvi
Programa:	2.3. Reforçar oportunitats i models d'emprenedoria
Descripció:	Impuls de noves línies d'activitat al CET El Puig en el camp del producte local, particularment la distribució. Prenent com a referència casos d'èxit, promoure l'ocupació de col·lectius de risc o amb diversitat funcional en serveis de repartiment a domicili, restaurants, allotjaments turístics, etc. A mig i llarg termini, explorar opcions relatives a la producció agrària d'horta de proximitat amb destí menjadors col·lectius i el sector de la restauració; la transformació i/o elaboració de producte; un punt logístic i de venda de producte local; serveis de càtering; etc.
Objectius Estratègics:	o OE 8 Promoure circuits curts en cooperació per garantir el subministre estable i optimitzar costos o OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural innovadora o OE 10 Promoure cultius i productes amb valor afegit o OE 11 Enfortir la xarxa d'agents, processos i de productes o OE 12 Promoure un centre d'acopi, transformació i/o distribució agroalimentari (HUB)
Fases i activitats:	1. Treballs prospectius: informe i estudi de mercat. a. Reunions i entrevistes amb entitats del 3r sector social de la comarca (F. Estany; Mas Casadevall...) i amb casos d'èxit a nivell català (F. Ramon Noguera; La Fageda...) i amb els sectors de la transformació i de la restauració col·lectiva del Pla de l'Estany (p.ex. Farinera Coromina, El Ginjoler, hotels, menjadors escolars, llars d'avis) per avaluar l'interès, viabilitat i potencials nínxols i usuaris destinataris (joves a l'atur; MENAs; persones amb diversitat funcional...). b. Explorar activitats a mig-llarg termini, com un punt venda de producte local; serveis de càtering; elaboració o transformació de producte; o infraestructures de suport a la ramaderia extensiva (viabilitat d'un escorxador de baixa capacitat) 2. Planificació i projecte empresarial. a. Definir necessitats i potencial d'infraestructura al complex del CET El Puig, en particular pel que fa a un punt logístic d'emmagatzematge i serveis de repartiment de producte local, tot estudiant vies de finançament d'inversions i costos. b. Pla d'etapes de l'activitat de menor a major abast en quant a les obres i finançament necessaris, nombre d'usuaris, producció, etc. i formulació d'un Pla de negoci. 3. Desenvolupament i posada en marxa a. Execució d'inversions (càmeres frigorífiques, etc.), adquisició d'equips (vehicles, etc.) i procés de conformació de la plantilla. b. Presentació en societat, inici de l'activitat i seguiment col·legiat. 4. Avaluació de resultats, i revisió d'operacions i/o opcions d'ampliació.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Ocupació; El Puig; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors	Ajuntaments (Menjadors escolars)	FUNDACIÓ ESTANY	Departament de Treball, Afers Socials i Famílies	UdG		
Recursos necessaris:	Humans i tècnics	Inversions	Materials i subministres			
	- Coordinació (AODL) - Assistència externa per a Fase 2 i personal especialitzat per al desenvolupament (F3) - Fase 1 es pot fer amb un Treball Final de Màster	- En funció de l'orientació específica de l'empresa a impulsar.	- En funció de l'orientació específica de l'empresa a impulsar.			
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	992 hores 3.645,00€	12.000€				15.645,00 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya¹	Estat	Privats	UE
	10%		80%		10%	
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	1: Sol·licitud d'una subvenció per a la Fase 2 del projecte al SOC.					
Resultats esperats i indicadors:	- Acord multisectorial per a la creació d'una empresa d'economia social en l'àmbit de la producció i/o serveis agroalimentaris. - Creació d'oportunitats per a col·lectius desfavorits en el sector primari i agroalimentari. - Cultiu de varietats d'alt valor gastronòmic i/o recuperació de varietats locals antigues.					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P4 - Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic P6 - Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentaris P11 - Plataforma Agroidees, per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P12 - Estudi prospectiu i de viabilitat d'un Hub agroalimentari multifuncional ▪ Aliments Onyar ▪ Cooperativa La Fageda					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36				
1. Treballs prospectius: informe i estudi de mercat																																								
2. Planificació i projecte empresarial																																								
3. Desenvolupament i posada en marxa																																								
4. Avaluació i revisió d'operacions i/o opcions d'ampliació																																								

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 19. Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc

Línia Estratègica:	3. Un territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.2. Territori i medi ambient
Descripció:	Promoció dels ramats d'oví, boví i/o cabrum en zones forestals amb elevat risc d'incendi, punts estratègics de gestió, i franges perimetrals. Desplegament pilot en 3 punts de la comarca, amb treballs forestals previs si s'escau, i integració a la marca Ramats de Foc que comercialitza productes alimentaris d'explotacions ramaderes que contribueixen al risc d'incendi en carnisseries i restaurants.
Objectius Estratègics:	o OE 6 Apostar pels joves i les dones com a garantia de continuïtat del sector primari o OE 10 Promoure cultius i productes amb valor afegit o OE 16 Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca. o OE 17 Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic. o OE 18 Impulsar la inserció laboral en gestió forestal i la silvopastura de manera integrada amb la gestió del risc d'incendis o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Treballs preliminars d'anàlisi territorial i selecció de zones pilot a. Reunió amb la Fundació Pau Costa per explorar la viabilitat d'implementar el projecte Ramats de Foc a la comarca i treballs previs en desenvolupament. b. Creació d'una cartografia integrada del risc d'incendi a la comarca amb la documentació i consultes amb Bombers i dels Plans Municipals de Prevenció finançats per la Diputació de Girona. c. Creuament de la cartografia d'incendis amb les dades d'explotacions ramaderes extensives de la comarca, i selecció de 3 àrees pilot seguint la metodologia de Ramats de Foc (sense excloure masses forestals ja actualment pasturades) 2. Desenvolupament de 3 proves pilot a la comarca: a. Treball de camp per determinar tasques forestals i obres requerides a les finques pilot de forma prèvia a la implantació dels ramats. b. Treballs mecanitzats i d'instal·lació de tancats cinègètics a les 2 finques pilot (a ser possible per part de la brigada del CET El Puig i/o mitjançant un pla d'Ocupació per a persones a l'atur o en risc d'exclusió social). c. Introducció dels ramats, incorporació a la marca Ramats de Foc i monitorització 3. Avaluació continuada de resultats i si s'escau expansió a altres zones de la comarca.

DESENVOLUPAMENT

Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:		o Promoció econòmica o Ocupació; El Puig; Comunicació				
Agents Estratègics	Ajuntaments del Pla de l'Estany					
Col·laboradors:						
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Es recomana l'Assistència Tècnica externa per part de la Fundació Pau Costa.		- Poden ser necessàries inversions en tancats, abeuradors, i GPS pel seguiment dels ramats		- Poden ser necessaris treballs forestals mecànics per permetre l'entrada del ramat.	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	661 hores 1.215,00€	4.500€	9.000€	1.000€		15.715,00€
Finançament:*	Consell i Ajuntaments¹	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya^{1,2}	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	20-50%*	10%	30-70%	0%	0%	0%
	1: Plans d'Ocupació / 2: Ajuts a la gestió forestal sostenible					
Resultats esperats i indicadors:	- Cartografia integrada de risc d'incendis i possibilitats d'implantació de silvopastura - 3 explotacions ramaderes extensives practicant silvopastura i incorporades a Ramats de Foc - Peticions d'incorporació de ramaders i propietaris, i de comerços a vendre producte RdF.					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P6 - Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P17 - Custòdia de la biodiversitat en finques agrícoles P18 - Xarxa masses forestals madures P20 - Bones pràctiques agroambientals ▪ Ajuts a la gestió forestal sostenible per a la prevenció d'incendi mitjançant pasturatge ▪ Projecte Ramats de Foc de la Fundació Pau Costa i el Gremi de Carnissers de CCGG.					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Treballs preliminars i selecció zones pilot																																							
2. Execució de 3 proves pilot de silvopastura i comercialització																																							
3. Avaluació continuada i planificació de noves actuacions																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 20. Bones pràctiques agroambientals	
Línia Estratègica:	3. Un territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.2. Territori i medi ambient
Descripció:	Impuls d'un programa d'aplicació de mesures agroambientals i d'intensificació sostenible d'explotacions agràries i ramaderes, per a: la minimització i reciclatge de residus (plàstic de bales, envasos d'insums, pneumàtics...), la preservació dels recursos hídrics (nitrats, escorrentius...), la conservació de la biodiversitat i el paisatge (vores vegetades, alternatives al glifosat...), i de resiliència davant el canvi climàtic (cobertes solars, conservació de sòls...)
Objectius Estratègics:	o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural o OE 7 Facilitar la transició de les explotacions familiars a models amb valor afegit o OE 16 Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca o OE 17 Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic. o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Creació d'un grup de treball multisectorial sobre mesures agroambientals a. Definició d'un marc de treball comarcal, a partir de necessitats, recursos i oportunitats de cooperació de cada agent participant: i. CAB: problemàtiques detectades i captació d'explotacions pilot del programa ii. Consorci Estany i LIMNOS: patrimoni natural en risc i tasques de monitorització iii. IRTA i UdG: emmarcament, formació i transferència de mesures agroambientals iv. DAR i Diputació de Girona: finançament, ajuts i regulació de mesures 2. Crida a la participació, activitats de capacitació i desplegament a. Recerca de i captació d'explotacions a partir de coneixement expert i crida oberta b. Sessions de treball i capacitació amb les explotacions per temàtiques (jornades PATT) c. Programació d'accions i signatura d'acords de col·laboració multilaterals d. Desplegament i monitorització 3. Avaluació, valorització social i impuls a escala comarcal: a. Lliurament d'informes de seguiment i avaluació tant per part les entitats de conservació com de les explotacions participants. b. Comunicació i difusió dels resultats, mitjançant web, premsa, visites in situ i transferència i presentació a l'la Taula comarcal dels sistemes alimentaris (P28). c. Obertura del programa a més explotacions i formulació d'un projecte europeu en cooperació amb territoris amb llarga trajectòria (p.ex. Landcare – Alemanya).

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:			o Promoció Econòmica o Medi Ambient			
Agents Estratègics Col·laboradors:						
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Coordinació i dinamització - Capacitació i transferència tecnològica (CAB, IRTA, UdG...); seguiment i avaluació (Consorci Estany, Limnos...)		- No es preveuen preliminarment.		- Productes de lluita biològica o alternatius a fitosanitaris... - Puntualment brigada forestal - Pàgina web i xarxes socials	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament	455 hores 2.227,50€	18.000€		5.000€	2.000€	€27.227,50 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona¹	Generalitat de Catalunya²	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per l'AODL	10%	40%	40%	0%	10%	0%
1: Línies d'ajut a la custòdia i a mesures agroambientals; 2: Ajuts a mesures agroambientals del DAR i per Jornades PATT						
Resultats esperats i indicadors:	- De 5 a 15 explotacions agropecuàries aplicant un paquet de mesures agroambientals en xarxa - Informes de verificació dels beneficis ambientals de les mesures aplicades - Increment del nombre de pagesos sensibilitzats, en base a consultes i inscripcions a les formacions					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P16 - Carta del Paisatge del Pla de l'Estany P17 - Custòdia de la biodiversitat en finques agrícoles P18 - Xarxa masses forestals madures ▪ DAR – Resolució 739/X de Mesures agroambientals ▪ Subvencions conservació del patrimoni natural i per a custòdia del territori de la Dip. de Girona ▪ Custòdia Agrària a l'Alt Empordà ▪ Moció sobre l'ús del glifosat del municipi de Sant Miquel de Campmajor					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Grup de treball sobre mesures agroambientals																																							
2. Crida, capacitació i desplegament																																							
3. Avaluació, valorització social i impuls comarcal																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de PAGESIA i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 23. Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge

Línia Estratègica:	4. Disseminació i governança
Programa:	4.2. Difusió dels beneficis que generen els productes locals
Descripció:	Creació d'una eina per transmetre i divulgar a través de diferents canals de difusió els projectes específics del Pla d'acció de la Pagesia i el Producte Local del Pla de l'Estany Document on es defineix i recull l'estratègia, es defineixen els passos a seguir i s'estableix el calendari d'actuacions
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 7 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 21 Difondre el producte local i els seus beneficis (mercats, comerços, restaurants...)
Fases i activitats:	1. Definir els objectius i les activitats comunicatives i que es portaran a terme durant el procés de configuració del Pla: a. Conèixer la situació de partida i els canvis que es volen aconseguir b. Potenciar les fortaleses amb propostes realistes i assolibles c. Establir a través d'eines de dinamització i disseminació la interconnexió entre pagesia, producte i paisatge a través del nexa existent entre: l'aliment i el territori 2. Estructurar els continguts de la comunicació en termes de participació ciutadana per tal de determinar els destinataris (públic objectiu). Conèixer a priori a qui va dirigit el Pla: a. Impuls d'una programació d'activitats (formació, informació, capacitat, disseminació, procés de governança) b. Afavorir tipus de comunicació i informar a través d'eines: (publicitat, màrqueting, relacions públiques, etc. 3. Estudiar els tipus de missatges i informació a transmetre: l'estil, mitjans, materials, etc. a. Per comunicar: prioritzar eines web i plataformes digitals b. Per sensibilitzar continguts: campanyes, jornades, exposicions, concursos, etc. 4. Definir el pressupost i el calendari d'execució a. Caracteritzar per cada actuació els recursos humans, pressupost i finançament atenent els actors que formen part del projecte i les accions a desenvolupar. b. Definir l'estructura de la comunicació interna (entre els socis del projecte) c. Avaluat l'enfocament comunicatiu per donar resposta als reptes que s'enfrontarà el Pla. Conèixer els punts forts i els punts dèbils per interactuar i disseminar correctament (seguiment i control del pla)

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció econòmica o Turisme; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors						
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamització / Coordinació (AODL) - Tècnic en SIG - Dissenyador gràfic		-		- Pàgina web i/o App - Materials en diferents idiomes (cartells, anuncis...) - Reserva d'espais	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Hores personal propi i AODL + cofinançament AODL	496 hores 1.822,50€	4.000€		5.000€	2.000€	12.822,50€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona¹	Generalitat de Catalunya¹	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	50%	20%	20%		10%	
Resultats esperats i indicadors:	1: Línies d'ajuts i subvencions per a la promoció econòmica de la Diputació i/o del Dep. d'Empresa i Coneixement Canals informatius virtuals i presencials - Actes de presentació campanyes, jornades, exposicions, tallers, concursos, etc. - Processos de participació oberts a la ciutadania per la sensibilització - Anàlisi enfocament comunicatiu segons targets					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P1 – Catàleg de productes alimentaris i de serveis agroturístics P2 – Poble a poble: agenda del producte local lers P3 – Disseny d'itineraris agroturístics P6 – Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura P8 – Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç P26 – Producte, salut i esport..					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36				
1. Grup de treball d'objectius i activitats comunicatives.																																								
2. Definir continguts comunicatius per targets																																								
3. Estudiar tipus de missatges segons contextos																																								
4. Pressupost i calendari d'execució de la disseminació																																								

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

4.4. Governança i execució del Pla

D'acord amb l'enfocament del SOC pel que fa al desenvolupament local, la governança i execució del PLA DEL MÓN RURAL ha de fonamentar-se en l'apropiació del pla per part dels agents socials i econòmics del territori. Això significa poder llançar públicament el Pla juntament amb un seguit de compromisos dels agents locals pel que fa a la realització dels projectes previstos.

Per assolir aquesta important fita, la governança i execució del Pla s'ha estructurat en torn els següents processos:

- Programa previ d'adhesió social i col·laboració
- Integració en l'estructura del Consell Comarcal
- Taula Comarcal Món Rural
- Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local
- Cooperació estable amb la UdG

Programa previ d'adhesió social i col·laboració

La Fase 3 del procés d'elaboració del Pla ha inclòs la identificació d'Agents Estratègics Col·laboradors idonis per a cadascun dels projectes estructurats. Principalment, agents de la comarca (p.ex. la Cooperativa Agrícola de Banyoles, l'Oficina comarcal del DARP, l'Associació Banyoles Comerç i Turisme, o l'Escola de Natura de Banyoles), però també altres d'àmbit superior (p.ex. l'Associació de micropobles de Catalunya, diferents Campus, facultats, i organismes de recerca i/o de transferència de la UdG, o la Diputació de Girona com a responsable del segell gastronòmic Girona Excel·lent).

Entre els mesos de març i juny de 2020, dins la Fase 4 (Adhesió i cloenda) es comptava dur a terme una ronda de trobades amb totes aquestes institucions, empreses, entitats i col·lectius, amb l'objectiu d'obtenir llur compromís/intenció de participació, d'acord a diferent nivells d'implicació:

- **Informació i consulta:** l'entitat o persona s'adhereix al Pla amb la intenció de romandre informada dels seus projectes i activitats, amb la

possibilitat de participar en reunions, tallers o trobades puntuals per a la consulta o coproducció de propostes entorn a temes del seu interès.

- **Taula Comarcal del Món Rural:** l'entitat o persona s'adhereix al Pla amb la voluntat de participar a la Taula Comarcal del Món Rural (projecte 28), com a espai de governança global del Pla, i per a la deliberació, co-producció i seguiment de propostes, projectes i activitats.
- **Grups de treball i projectes:** l'entitat o persona s'adhereix a grups de treball, projectes o activitats concretes, tot especificant responsabilitats que vol assumir, així com recursos humans, econòmics, materials i/o en espècies que hi pot aportar, si s'escau.

Amb aquest escalat de vies de participació, es dona als agents estratègics l'opció d'escollir quina fórmula s'adapta millor a la seva situació i capacitats, sens perjudici que un mateix agent pugui participar en els 3 nivells de manera simultània. És a dir, respecte un tema determinat amb un rol d'informació i consulta; i alhora com a actor en un projecte concret, i com a membre de la Taula Comarcal. No són fórmules excloents, sinó per adaptar el marc de cooperació del Pla a les possibilitats i diversitat dels agents estratègics.

Malauradament, el confinament derivat de la pandèmia de la Covid-19 ha impedit efectuar tant la ronda de trobades d'adhesió al PLA DEL MÓN RURAL. Els acords derivats que se n'esperaven havien d'esdevenir la base de treball cooperatiu futur, de manera que els projectes a impulsar des del Consell Comarcal, haguessin passat un procés previ d'ajustament derivat de conèixer les vies, possibilitats i/o intencions reals de participar-hi de cada agent a involucrar. Això hauria dotat d'un pragmatisme molt valuós al Pla, atès que allò a fer en part ja es correspondria amb allò que un o altre agent ja té previst fer; es compromet a fer; està disposat a explorar...

Un cop efectuades les trobades d'adhesió i havent introduït les modificacions escaients als projectes i a la memòria del Pla, també s'havia projectat una sessió oberta de presentació i discussió del mateix. Tant per a la introducció de les últimes revisions al document, com per donar peu a la trobada i intercanvi entre tots els agents implicats tot anunciant la constitució de la Taula del Món Rural un

cop aprovat el Pla de manera definitiva. Per finalitzar els treballs dins els terminis establerts, ha estat necessari posposar tot el Programa previ d'adhesió social i col·laboració, i queda en mans del Consell Comarcal del Pla de l'Estany implementar-lo, un cop l'aixecament de restriccions de la Covid-19 ho permeti. El parer compartit de l'equip redactor i del Consell Comarcal és que el Programa d'adhesió social sigui la primera tasca d'un futur Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local contractat per a l'execució del Pla.

Gestió transversal del Pla en el Consell Comarcal

Durant el període 2020-2023, el PLA DEL MÓN RURAL és un instrument que depèn orgànicament de la Conselleria d'Agricultura, Promoció Rural i Economia del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, si bé sota un prisma de cogestió amb la Conselleria de Territori, Protecció Civil i Personal.

Tanmateix, per la transversalitat dels projectes inclosos al Pla, s'ha acordat que el Consell d'Alcaldes és el màxim òrgan d'aprovació, programació i seguiment del Pla (**Figura 5**). Per aquesta raó, la seva execució implicarà directament l'Àrea de Presidència, i en llur representació la Gerència del Consell Comarcal, com part integrant d'una Comissió Executiva del Pla que comptarà també amb els caps tècnics i polítics de les 2 conselleries líders. La finalitat d'aquest emmarcament és aconseguir que el PLA DEL MÓN RURAL sigui un element central de l'agenda del Consell a partir de la seva aprovació i fins a la finalització de l'actual legislatura, i propiciar l'imprescindible treball en equip de diferents consellers i tècnics en la seva implementació. En aquest sentit, la Planificació Operativa del Pla (Fase 3) ha inclòs la definició dels serveis del Consell dels quals depèn l'execució de cada projecte. Això significa que tant els responsables polítics com el personal tècnic vinculats a dits serveis n'hauran de ser participants, mitjançant la presa de decisions, integració en l'agenda de l'àrea, i assignació de tasques als equips, així com de recursos tècnics i/o econòmics.

La **Figura 5** mostra la proposta de gestió transversal del Pla dins l'estructura del Consell, tot indicant amb quines àrees es compta en cadascun dels projectes. La Comissió Executiva serà la responsable de dirigir i coordinar el desplegament del Pla en conjunt, i establirà un mecanisme de rendició anual de comptes del

avenços davant el Consell d'Alcaldes i el Ple del Consell, i la seva publicació en la memòria anual del Consell Comarcal.

Gestió transversal PLA DEL MÓN RURAL en el Consell Comarcal		
Màxim Òrgan del Pla:		Consell d'Alcaldes
Conselleria Responsable:		Agricultura, Promoció Rural i Economia
Comissió Executiva:		Presidència (Gerent) Agricultura, Promoció Rural i Economia Territori, Protecció Civil i Personal
Gestió Transversal:		Serveis del CCPE implicats
P1	Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics	Promoció econòmica; Turisme; Comunicació
P2	Poble a poble: agenda del producte local	Promoció econòmica; Turisme; Comunicació
P3	Disseny d'itineraris agroturístics	Promoció econòmica; Turisme
P4	Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic	Promoció econòmica; Turisme; Comunicació
P6	Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura	Promoció econòmica; Turisme; Medi ambient; El Puig; Comunicació
P8	Visites tècniques a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç	Promoció econòmica; Turisme; Comunicació
P10	Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària	Promoció econòmica; Serveis tècnics
P13	CET El Puig: noves línies de treball pel producte local	Promoció econòmica; Turisme; El Puig; Comunicació
P19	Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc	Promoció econòmica; Ocupació; Serveis Tècnics; El Puig
P20	Bones pràctiques agroambientals	Promoció econòmica; Medi ambient
P23	Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge	Promoció econòmica; Turisme; Comunicació
P28	Taula del Món Rural	Promoció econòmica; Presidència

Figura 5. Gestió transversal del Pla dins l'estructura del Consel Comarcal

Taula comarcal del Món Rural

La Taula comarcal del Món Rural correspon al projecte 28 del Pla, i s'emmarca en la línia estratègica Disseminació i Governança i dins el Programa d'Actuació Cooperació Intersectorial. La Taula és l'òrgan de governança participativa del Pla, i cerca esdevenir l'espai de cooperació a llarg termini entre agents (Objectiu Estratègic 25).

Tal com s'ha exposat anteriorment, es persegueix desenvolupar un Pla apropiat pels agents locals i que els apoderi. S'entén doncs imprescindible comptar amb un òrgan comarcal on dit agents es relacionin de forma estable i des del qual puguin sorgir iniciatives concretes. Així doncs, la Taula és més que

un òrgan consultiu o deliberatiu. Vol ser un espai de cocreació, en el qual els projectes es posin a debat i puguin formar-se grups de treball i/o comunitats d'interès que els duguin a terme de forma cooperativa, també amb les àrees del Consell corresponents. La fitxa descriptiva del projecte 28 planteja com a tasques de la Taula: 1) sensibilització pel debat i reflexió al voltant de l'agricultura i l'alimentació; 2) definir una xarxa agroalimentària transversal; 3) visibilització de resultats del Pla; 4) Foment de l'alimentació responsable i la sobirania alimentària. Per tant, dota la Taula d'un rol de projecció social del Pla; en essència, crear i retroalimentar l'interès i la cooperació en els temes del Pla.

Com a espai d'intercanvi i cooperació, la Taula ha d'estar formada per una representació nutrida i diversa d'agents de la cadena de producció, transformació, comercialització i consum dels productes agroalimentaris locals. Es constituirà d'acord amb els reglaments interns del Consell Comarcal, tot cercant que sigui el més àmplia possible en quant a nombre de membres i sectors participants. En aquest sentit, tindrà tant entitats de representació sectorial (sindicats agraris, la Cooperativa Agrícola de Banyoles, Associació Banyoles Comerç i Turisme, AMPAs...), institucions o entitats d'interès general (Oficina Comarcal del DARP, UdG, CAP-Banyoles, Limnos...), i empreses o persones a títol individual per la seva rellevància específica envers les finalitats del Pla. Respecte les persones a títol individual, fora adient fomentar la participació de joves agricultors i ramaders, tant homes com dones, en particular de sector de la ramaderia extensiva i de l'elaboració de productes artesans a l'explotació (formatge, mel, oli, etc.) per ser, en definitiva, els col·lectius pel quals més directament neix del Pla.

La Comissió Executiva del Pla establirà en detall el nombre, sectors, llistat preliminar de membres candidats, els mecanisme d'incorporació -incloent el procediment proposat en el Programa previ d'adhesió social-, la periodicitat de trobades (amb un mínim d'1 reunió a l'any) i la resta de formalitats de funcionament d'aquest òrgan. Fora adient que entre les seves funcions, la Taula actui també d'òrgan de planificació col·laborativa del programa anual del Pla, així com que efectui el seguiment i avaluació del seu desplgament, de manera que el Ple del Consell incorpori les visions i aportacions de la Taula en llur proposta

anual d'activitats i rendició de comptes. Si s'escau, la Taula podrà derivar en Grups de Treball específics vinculats a determinades activitats, tal com ja recullen alguns dels projectes estructurats pel seu desenvolupament.

Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local

El PLA DEL MÓN RURAL ha estat concebut com un full de ruta o un Pla de mandat per de la política de desenvolupament rural del Pla de l'Estany pel període 2020-2023. Compta amb 12 projectes prioritaris que poden ser executats de manera independent, i la possibilitat d'ampliar-lo fins a 28 amb la inclusió dels projectes no prioritzats. Per a cada projecte s'han definit un nombre d'hores per a tasques tècniques i administratives del personal de diferents àrees. Tanmateix, a aquestes cal sumar les hores de la figura responsable de dinamitzar el projecte amb els agents estratègics (locals o externs), que doni sentit a la incardinació en el temps d'unes i altres tasques, supervisar feines i harmonitzar-les entre projectes, sol·licitar ajuts i gestionar finançament (encàrrecs, justificacions, etc.).

El Consell Comarcal del Pla de l'Estany no disposa d'un tècnic amb capacitat per assumir aquest paper de coordinació i dinamització del Pla. El personal fix de la corporació ja té responsabilitats assignades i les opcions d'incorporar noves tasques són molt limitades. Per tot plegat, s'entén necessària la creació d'una plaça d'Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local destinada al Pla. Algú que pugui entomar-lo com a prioritat professional principal durant tot el seu període de vigència, i alhora mobilitzar recursos (públics i privats) per tal de donar continuïtat als projectes més enllà de l'horitzó previst.

El simple fet de posar en marxa el **Programa previ d'adhesió social i col·laboració**, i la constitució i dinamització de la **Taula del Món Rural**, ja són qüestions prou complexes i laborioses com perquè se'n faci càrrec algú de forma exclusiva i amb capacitat per donar seguiment a les gestions realitzades, consolidar-ne els progressos i arribar als resultats esperats. La creació de l'AODL és també un mecanisme per formalitzar la prioritat que es vol donar al PLA DEL MÓN RURAL durant el període 2020-2023, i alhora que la **gestió transversal dins l'estructura del Consell Comarcal** afecti el mínim possible les dinàmiques pre-existents i faciliti les oportunitats de treball en equip. En

aquest sentit, l'AODL s'hauria d'assignar als serveis de Promoció econòmica i exercir de tècnic i secretari de la **Comissió Executiva** del Pla.

És doncs, una premissa del PLA DEL MÓN RURAL del Pla de l'Estany la consecució d'una plaça d'AODL per a la seva implementació plena i exitosa.

Cooperació estable amb la Universitat de Girona

La redacció del PLA DEL MÓN RURAL ha donat peu a la identificació de moltes oportunitats de cooperació entre el Consell Comarcal i la UdG. En la meitat dels 12 projectes prioritzats s'han detectat possibles treballs finals de grau o de màster, projectes d'innovació i transferència tecnològica, o necessitats de formació, recerca o assessorament expert, que poden comptar amb la participació de departaments, grups de recerca, càtedres o investigadors de la UdG. Són qüestions com l'elaboració d'una Carta de Qualitats pels productes del Catàleg de productes i serveis agroturístics (Projecte 1); o els estudis de viabilitat d'una empresa de distribució de producte local (Projecte 13).

Atès que la UdG és una universitat amb vocació de servei al territori, fora oportú explorar un encaix de cooperació estable amb el Consell Comarcal. Això pot tenir lloc mitjançant un conveni de cooperació marc en torn al desenvolupament del Pla, del qual es puguin formalitzar altres col·laboracions més concretes. Així, per exemple, el projecte 28 Taula del Món Rural, inclou la proposta de donar una beca anual a un estudiant de màster d'import equivalent a la matrícula, a canvi de realitzar les pràctiques en empresa i el Treball Final de Màster al Consell Comarcal i en projectes i activitats del PLA DEL MÓN RURAL. Amb el conveni de cooperació marc es podria formalitzar la inclusió de la UdG a la Taula, per garantir presència continuada en l'òrgan de governança del Pla, contacte directe amb els agents locals implicats, etc. I en un conveni derivat la creació de dita beca i llurs clàusules específiques.

La cooperació amb la UdG és, de fet, un valor intrínsec d'aquest Pla. D'una banda, perquè en part resulta d'un taller internacional sobre societats rurals baixes en carboni realitzat per la UdG a Vilademuls en el marc d'un projecte europeu Erasmus+ l'any 2017. De l'altra, perquè en paral·lel a la redacció del Pla

el Consell Comarcal i UdG s'han incorporat conjuntament a una candidatura a projecte Interreg SUDOE, s'han tutoritzat i produït 3 treballs finals de grau o màster vinculats al desenvolupament rural del Pla de l'Estany, i s'han estat explorant altres vies de captació de fons per a l'execució de projectes del Pla.

Organigrama de Gestió

La figura 6 mostra l'Organigrama de Gestió del model de governança descrit.

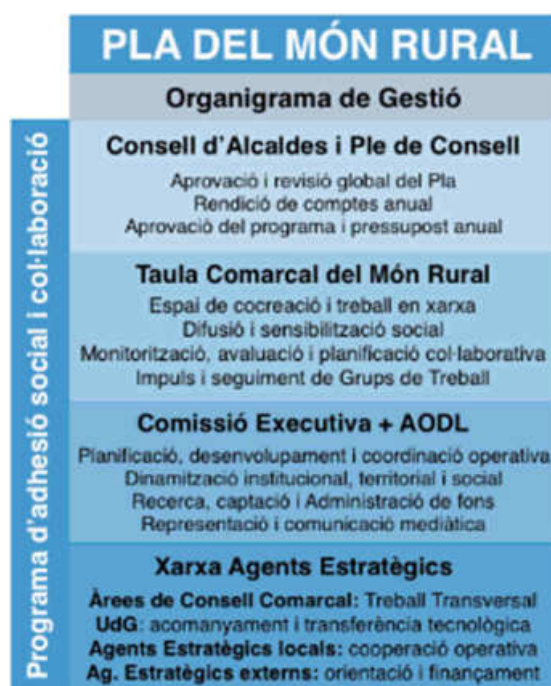

Figura 6. Organigrama de gestió

4.6. Pressupost

PRESSUPOST INTEGRAT*		Hores Personal	Hores AODL	Hores altre personal	AODL	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
PROJECTES INSTRUMENTALS		3.158	2.021	1.137	14.850,00 €	37.000,00 €	4.500,00 €	15.500,00 €	9.000,00 €	80.850,00 €
P1	Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics	379	303	76	2.227,50 €	12.000,00 €		4.000,00 €	1.000,00 €	19.227,50 €
P2	Poble a poble: agenda del producte local	808	404	404	2.970,00 €	6.000,00 €		3.500,00 €	1.500,00 €	13.970,00 €
P3	Disseny d'itineraris agroturístics	606	404	202	2.970,00 €		4.500,00 €	1.000,00 €	1.500,00 €	9.970,00 €
P4	Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic	455	303	152	2.227,50 €			1.000,00 €	1.000,00 €	4.227,50 €
P8	Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç	455	303	152	2.227,50 €	1.000,00 €		1.000,00 €	2.000,00 €	6.227,50 €
P20	Bones pràctiques agroambientals	455	303	152	2.227,50 €	18.000,00 €		5.000,00 €	2.000,00 €	27.227,50 €
PROJECTES ESTRUCTURANTS		3.514	1.653	1.860	12.150,00 €	33.250,00 €	9.000,00 €	9.750,00 €	5.750,00 €	69.900,00 €
P6	Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura	331	165	165	1.215,00 €	6.000,00 €		1.500,00 €	1.500,00 €	10.215,00 €
P10	Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària	661	331	331	2.430,00 €	6.000,00 €		1.500,00 €	1.500,00 €	11.430,00 €
P13	CET El Puig: noves línies de treball pel producte local	992	496	496	3.645,00 €	12.000,00 €				15.645,00 €
P19	Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc	661	165	496	1.215,00 €	4.500,00 €	9.000,00 €	1.000,00 €		15.715,00 €
P23	Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge	496	248	248	1.822,50 €	4.000,00 €		5.000,00 €	2.000,00 €	12.822,50 €
P28	Taula del Món Rural	372	248	124	1.822,50 €	750,00 €		750,00 €	750,00 €	4.072,50 €
TOTAL		6.671	3.674	2.997	27.000,00 €	70.250,00 €	13.500,00 €	25.250,00 €	14.750,00 €	150.750,00 €

*: La despesa en personal s'ha comptabilitzat en hores de plantilla estable i l'AODL. Només per l'AODL s'ha inclòs el cost econòmic de contractació corresponent al cofinançament a aportar des del Consell Comarcal.

FINANÇAMENT INTEGRAT		Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat Catalunya	Estat	Privats	Programes UE
PROJECTES INSTRUMENTALS		38.261,50 €	14.210,75 €	19.718,50 €		8.659,25 €	
P1	Catàleg de productes alimenaris i serveis agroturístics	11.536,50 €	1.922,75 €	3.845,50 €		1.922,75 €	
P2	Poble a poble: agenda del producte local	11.176,00 €	1.397,00 €			1.397,00 €	
P3	Disseny d'itineraris agroturístics	7.976,00 €				1.994,00 €	
P4	Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic	4.227,50 €					
P8	Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç	622,75 €		4.982,00 €		622,75 €	
P20	Bones pràctiques agroambientals	2.722,75 €	10.891,00 €	10.891,00 €		2.722,75 €	
PROJECTES ESTRUCTURANTS		23.263,50 €	20.981,00 €	22.808,75 €		2.846,75 €	
P6	Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura		2.043,00 €	8.172,00 €			
P10	Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària	5.715,00 €	2.286,00 €	3.429,00 €			
P13	CET El Puig: noves línies de treball pel producte local	1.564,50 €	12.516,00 €			1.564,50 €	
P19	Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc	5.500,25 €	1.571,50 €	8.643,25 €			
P23	Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge	6.411,25 €	2.564,50 €	2.564,50 €		1.282,25 €	
P28	Taula del Món Rural	4.072,50 €					
DISTRIBUCIÓ DEL FINANÇAMENT		61.525,00 €	35.191,75 €	42.527,25 €		11.506,00 €	
PERCENTATGE DE PARTICIPACIÓ DE CADA FINANÇADOR		40,8%	23,3%	28,2%	0,0%	7,6%	0,0%

5. Bibliografia i materials de referència

- Monllor, N. Nuss-Girona, S. Maestre, P. Puig-Montserrat, X. Soy-Massoni, E. (2018). *Diagnosi territorial sobre Pagesia i Producte Local al Pla de l'Estany*. Encàrrec d'assistència tècnica del Consell Comarcal del Pla de l'Estany.
- Projecte Europeu Erasmus+ Towards Low-Carbon Societies (2017). *Diàlegs sobre el futur de les àrees rurals* (Vilademuls, 2017). Accessible a: <https://www.slideshare.net/TowardsLowCarbonSocieties/nusstlcs20170513>
- Projecte Europeu Erasmus+ Towards Low-Carbon Societies (2017). *Resultats del cas d'estudi de Vilademuls*. Accessible a: <https://www.slideshare.net/TowardsLowCarbonSocieties/vilademulsproposaltlcs20170518>
- Roca, A. i Tous, C. (2013). *Tipificació i quantificació de l'ocupació en la cadena de valor agroalimentària del porcí al Pla de l'Estany*. Estudi subvencionat pel Servei d'Ocupació de Catalunya destinada a programes pel desenvolupament local en col.laboració amb les entitats.
- Monllor, N. (2008). *Experiències innovadores i creatives de la jove pagesia al Pla de l'Estany -Estratègies locals de futur*. Beca de recerca comarcal Joaquim Palmada i Teixidor.
- Roca, A. (2007). *Informe sobre els efectes de la PAC a la comarca del pla de l'estany. Noves dinàmiques de futur*. Fundació Agroterritori.
- Salamaña, I. Monllor, N. (2007). *Incorporació de joves a l'activitat agrària a les comarques gironines. Situació i reptes de la jove pagesia. El Pla de l'Estany com a cas d'estudi. Memòria de recerca Programa de Doctorat de Medi Ambient Itinerari de Geografia en Ordenació del Territori i Gestió del Medi Ambient*. Universitat de Girona.
- Cano, P. (2006). *Diagnosi de barreres y oportunitats para el desarrollo de la agricultura ecológica en la comarca del Pla de l'Estany (Girona)*. Projecte final del màster d'Agricultura Ecològica, Universitat de Barcelona.
- Monllor, N. Roca, A. Ribas, A. Salamaña, I. (2006). *El Contrato Global de Explotación en Cataluña: La comarca del Pla de l'Estany como ejemplo*. Coloquio de Geografia Rural, Baeza, 5-7 octubre 2006.
- Monllor, N. Roca, A. Ribas, A. Salamaña, I. (2005). *Proposta i aplicació d'un model de contracte territorial al Pla de l'Estany (Girona)*. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i Càtedra de Pensament Territorial de la Universitat de Girona.
- Pavón, D. (2002). *La plana de Banyoles. La conca lacustre a l'atles comarcal de Pla de l'Estany*. Institut Cartogràfic de Catalunya i Diputació de Girona.
- Orduña, F. Vicens, L. (1999). *Un SIG para el control i gestión del vertido de purines en la comarca del Pla de l'Estany (Girona)*. SITGE, Universitat de Girona.
- Roca, A. (1996). *Respostes i estratègies agràries a l'intervencionisme comunitari. El cas del Pla de l'Estany*. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Riera, P. Roca, A. (1992). *Pla de l'Estany, una economia diversa*. Caixa d'Estalvis de Catalunya.

6. Annexos

6.1. Informe tècnic d'elaboració del Pla del Món Rural

- 28 de febrer 2019: Primer contacte de l'equip de treball del departament de Geografia UdG per encàrrec d'elaboració del Pla d'acció sectorial de la Pagesia i del Producte Local del Pla de l'Estany.
 - Directora científica del projecte, Isabel Salamaña, el cap de projecte i membre de l'equip de la Diagnosi de la Pagesia i el Producte local del Pla de l'Estany, Sergi Nuss i de les dues tècniques: Laura Saez i Anna Roca
- 7 març 2019: Primera reunió amb el Consell Comarcal del Pla de l'Estany a Banyoles.
 - Definir la dinàmica de treball, l'encaix amb la feina feta i el disseny dels punts clau del Pla.
 - Sònia Ramió, tècnica responsable del projecte aporta tota la documentació, contactes i les accions del Consell Comarcal per garantir una bona relació amb els agents del territori. Una informació valuosa indispensable per articular les línies estratègiques del Pla
- 18 març de 2019: Trobada amb l'alcalde de Vilademuls, Àlex Terès a l'ajuntament.
 - Reunió amb el polític que ha dinamitzat la posta en marxa d'aquest Pla i persona clau per ordenar prioritats, organitzar la cartografia d'actors i sensibilitzar als governs locals menys propers al projecte
- 27 d'abril 2019: Primers contactes amb el sector
 - Cooperativa agrícola de Banyoles (CAB) i Oficina Comarcal del DARP
 - Per detectar els punts forts del sector agrari i les possibilitats de futur i els punts febles (predomini del model agroindustrial centrat en el sector d'engreix de bestiar porcí i boví de carn
- 6 de maig 2019: Reunió del grup de treball de la UdG per a la distribució de tasques
 - Ordenar material (projectes, estudis i bibliografia existent)
 - Concretar amb el Consell Comarcal els agents del territori per preparar la participació
- 15 de maig 2019: Reunió al Consell Comarcal del Pla de l'Estany: temes:
 - Posta en marxa d'una web del Pla. Recollida d'informació i gestió informàtica
 - Definir i prioritzar contactes específics de la comarca: Club Natació, Alberg públics i privats, explotacions agràries amb producte propi, Escola de la Natura, empreses vinculades al turisme i a la natura i l'esport, establiments que elaborin productes artesans lligats als productes locals: fleques, carnisseries, agrobotigues, botigues especialitzades, cuinats, restauració,
 - Destacar el rol que fan les activitats i esdeveniments que posen en valor els aliments i el territori
 - Descoberta projectes del Consell Comarcal al voltant dels productes locals: Fires, Benvinguts a pagès, allotjament rural i activitats com la setmana del Comerç de proximitat al Museu Arqueològic de Banyoles (23-29 de març 2019), el programa de TV local Del Pla al plat (que cal connectar amb el Pla) o les activitats al voltant de la cuina del monestir (Jaume Fàbrega i Pere Arpa), entre d'altres.
- 17 de maig 2019: Reunió a l'Oficina Comarcal del DARP al Pla de l'Estany amb el cap de l'oficina de Banyoles, Pere Herranzsaez.
 - Remarca bona sintonia amb la pagesia de la comarca clarament dedicada a la ramaderia i als conreus farratgers que transformar, processar i comercialitzar fora (escala regional i internacional).

- Identifica el producte local com a minoritari tot i que ben diversificat i prenent la iniciativa a l'emprenedoria agrorural a la comarca.
 - Remarca paper del valor afegit a la producció: formatge, embotit, mel, nous, farines, etc. i de venda directa avui per avui minoritària. Escassa transmissió al consum comarcal (dominat pels centres comercials de dimensió gran ubicats a Banyoles-Porqueres
 - Poc associacionisme per fer engegar la comercialització en comú
 - Territori amb emprenedoria i capacitat d'acció: exemples de titulars joves i amb empenta. Alguns canvis d'orientació productiva amb la crisi de la llet
 - Bona sintonia amb el Consorci de l'Estany, entitat sensibilitzadora i formadora en qüestions ambientals a la pagesia
 - Identifica bon teixit agroindustrial i auxiliar pel sector agrari
 - Futur: empreses de serveis per explotacions associades
 - Bona relació amb els alcaldes de la ruralitat (coneixen l'activitat agrària i tenen cura del territori
 - Problemàtiques: forta competència per l'ús de les terres
- 20 de maig 2019: Trobada amb la tècnica de la Cooperativa Agrícola de Banyoles, Anabel Morales
 - Copsar el rol de la cooperativa agrícola de Banyoles (d'abast territorial dispers s'obra cap al Baix Empordà): serveis d'assessorament, botiga pels socis, agrobotiga poc activa. Principal activitat proporcionar pinso als socis. Intenció de futur a curt termini: elaborar pinso propi per la comarca (al costat del model ramader i industrial dominant)
 - Paper clau de la tècnica, excel·lent coneixedora de la realitat agrària i bona comunicadora.
- 25 de maig 2019: Reunió interna del grup de treball a la UdG. Preparació de taules d'agents estratègics
 - Definició dels objectius del Pla de la Pagesia i el producte local
 - Articulació dels punts forts, dels punts dèbils i de les idees força de la comarca
- 29 de maig 2019: Reunió del grup de treball per Skype
 - Per preparar tallers participatius i visites pendents (associació de comerciants de Banyoles i comarcal, associació d'hípiques, consell comarcal de l'esport, federació regional de rem, salut, ensenyament, etc.)
 - Urgència en concretar l'estratègia: trobada amb els alcaldes per sumar complicitats amb el territori i definir prioritats del Pla
 - Possibilitat de fer enquestes al consum. No s'acaba de detallar
- 30 de maig 2019:Segona trobada amb el cap d'Oficina comarcal del DARP del Pla de l'Estany a Banyoles, Pere Herransaez.
 - L'objectiu és estudiar les explotacions agràries més dinàmiques i que durant els darrers 6 anys s'han acollin a ajuts (d'incorporació a la pagesia, mitigació del canvi climàtic i competitivitat empresarial.
 - Es posa de relleu: a) la importància de la ramaderia a escala comarcal (especialment la d'engreix de porcí i de boví), b) la quasi nul·la implicació en assolir part del processament i comercialització (valor afegit a la producció), c) l'obstinació per perpetuar el model industrial i, d) la posta en marxa, encara que puntual, de noves iniciatives en espai rural allunyades de l'activitat agrària (jardineria, viverisme ornamental, cavalls, llúpol, menta, polioli i poliàndria, ...)
- 6 de Juny 2019: Reunió amb l'equip de treball
 - Per concretar les entrevistes a persones referents de la comarca dels temes clau: esport (entrenador), comerç (agrobotiga), salut (el Cap), cavalls (Mas Alba), allotjament de turisme rural (Naturaki),

- Elaboració de material pels tallers participatius: confecció d'infografies fàcilment interpretables sobre l'estat de la qüestió. Es fa èmfasi en les expectatives, reptes, febleses i oportunitat, tot emprant els colors del semàfor.
- Dies 11, 17 i 18 de juny 2019:c Entrevistes amb 9 alcaldes de la comarca del Pla de l'Estany
 - Dijous dia 11 de juny: Oriol Serrà de Sant Miquel de Campmajor
 - Dimecres dia 17 de juny: Xavier Quer de Crespià, David Juan d'Esponellà, Josep Jordi de Camós i Joan Estarriola de Fontcoberta
 - Dijous 18 de juny: Xavier Xargay de Palol de Revardit, regidor d'agricultura i desenvolupament rural, Josep Marc de Cornellà del Terri, Josep A. Ramon de Serinyà, Francesc Castañer de Porqueres
 - Els responsables dels consistoris aporten idees, preocupacions i propostes. Fan ressò dels interessos particulars de cada municipi i vehiculen la proposta estratègica com a camí per a resoldre grans problemàtiques comunes: dèficit infraestructures telemàtiques, manca sinergies entre l'agricultura i l'agroindústria, reorganització del menjar a les escoles, etc. Els costa discernir sobre la implicació dels aliments en el benestar dels ciutadans.
- 25 de juny de 2019: Trobada amb l'agents del territori:
 - Associació de Comerciants de Banyoles i comarca. Projecte Singulars (promoure comerç local i la restauració i la valoració de les varietats locals), receptes de cuina
 - Associació d'equitació i hípica comarcal, Eva Despuig, secretària
 - Mas Alba, centre d'equinoteràpia i rutes amb cavalls
 - Pere Puig, cavalls (munta i horse ball)
- 22 de juliol 2019: Entrevista amb l'alcalde de Vilademuls, Àlex Terès
 - Artífex del Pla. Focalitza el debat del futur de l'agricultura a la comarca i el focalitza en qüestions centrals com l'emergència climàtica i la biodiversitat agrària. Amb tot considera rellevant enfortir els elements del territori així com l'articulació de propostes vinculades als elements agronaturals per posar en valor el nexa entre l'agricultura i la natura pel seu vincle amb la societat.
- 23 juliol 2019: Entrevista amb l'alcalde de Banyoles, Miquel Nogué
 - Obert al plantejament i a la gestió del Pla. Mostra una capitalitat comarcal allunyada de la ruralitat i amb un interès especial per consolidar la ciutat de Banyoles com a destí de turisme d'esport d'elit a escala nacional
- 4 de setembre 2019: Reunió equip de treball a la UdG. Resum entrevistes i proposta d'idees pel Pla
 - Proposta d'entrevistes amb agents clau que representin els temes més rellevants: equinoteràpia, cicles formatius amb els instituts de la comarca, esport, cavalls, natura, paisatge
- 12 de setembre 2019: Trobada amb actors del territori:
 - Naturaki, empresa de serveis pel turisme rural de la comarca amb seu a Vilademuls, responsable Carme Vilà
 - l'Escola de la Natura de Banyoles, responsable, Neus Vila
- 23 de setembre 2019: Taula de participació del sector agrari a l'ajuntament de Porqueres.
 - Presentació del grup i dels eixos de treball per sectors agraris: oví i cabrum; porcí i aviram; boví de carn i de llet; cereals i farratges; productes agroalimentaris locals i pagesia i territori (per abordar problemàtiques més enllà de l'activitat agrària).
 - S'engega la fase de participació per l'elaboració del Pla

- Assistència d'un vintena de titulars d'explotació i de l'agroindústria procedents de Porqueres, Camós, Sant Miquel de Campmajor i tècnics de l'Oficina comarcal del departament d'agricultura a Banyoles
 - Idees força del sector porcí:
 - Pel pagès aporta seguretat econòmica i estabilitat (ben estructurat jeràrquicament i amb molts intermediaris (integradors, pinsaires, escorxadors, logística, greuges ambientals, gestió de residus). Havia sigut sector refugi per garantir el relleu generacional a la comarca)
 - Destí agroindústria: impossible conèixer origen cereal-pinso i destí de la carn
 - Mig termini restriccions, volatilitat, efecte domino en l'economia local (empreses auxiliars). Preocupació plantejament de la CAB
- 24 de setembre 2019: Taula de participació del sector agrari a les antigues escoles de Sant Esteve de Guialbes (Vilademuls).
 - Presentació del grup i dels eixos de treball per sectors agraris : oví i cabrum; porcí i aviram; boví de carn i de llet; cereals i farratges; productes agroalimentaris locals i pagesia i territori (per abordar problemàtiques més enllà de l'activitat agrària)
 - S'engega la fase de participació per l'elaboració del Pla
 - Assistència d'un vintena de titulars d'explotació i de l'agroindústria procedents dels municipis de Cornellà del Terri, Palol de Revardit, Esponellà, Crespià i Fontcoberta.
 - Idees força del sector oví:
 - Sector tradicional, artesanal, lligat a la terra (xai de pastura) i en davallada i sense suport institucional (assumir promoció i atenció del consum de la carn de ramat)
 - Revalorització funcions socials i ambientals. Reclam externalitats
 - Pactes entre baules de la cadena (carnisseries, restauració)
- 3 d'octubre 2019: Reunió de l'equip de treball.
 - Objectiu: organitzar projectes i definir línies estratègiques definitives del Pla. Caracteritzar un marc d'acció on l'explotació agrària siguin central, es creïn aliances entre els sectors de l'economia comarcal, s'impliquin diversitat d'actors (IES Brugulat amb curs d'horta ecològica, la cuina de l'escola d'Esponellà, els entrenadors de rem, etc. Associar el menjar amb l'alt rendiment esportiu
- 4 d'octubre 2019: Trobada amb el món de l'esport. Entrevistes amb:
 - L'entrenador de rem del Club Natació Banyoles, Carles Grabulosa
 - El responsable del Consell Comarcal de l'Esport del Pla de l'Estany, Xavi Batchellí.
 - El coordinador de la Federació Catalana de Rem a Banyoles, Dani Rodriguez
 - Es treballa amb les 13 Ampa's de la comarca (Eduquem amb salut). Guaitge i agenda esportiva per a diferents edats: nens (escoles), adults (associacions) i avis (centres cívics i llars).
 - Hi ha connexió amb empreses d'esport de la comarca: Triops, (Josep Juncà), entitats ciclistes a escala regional. Plans de promoció per l'escola. Buscar casos exemplificadors
 - El Pla és una excel·lent oportunitat per encaixar l'esport, l'educació, salut i l'alimentació
 - El responsable del Consell Comarcal de l'Esport Xavier Batchellí es mostra obert a trobar l'encaix entre les activitats que fa el centre i la pagesia i el producte local. Explica que estan treballant amb la Càtedra de Salut de la UdG i amb Dipsalut i han creat una taula de treball. També veu amb molt bons ulls vincular els aliments de la comarca amb l'associació *Eduquem amb família* formada per les 13 Ampes de la comarca amb qui organitzen activitats educatives (el regidor d'agricultura i desenvolupament de Cornellà del Terri,

Xavi Mach, forma part d'aquest projecte. Encoratge el Pla a incloure propostes en els Plans de promoció a les escoles per donar a conèixer la tasca de la pagesia i dels productes locals. Simplifica el nexa entre educació i alimentació a través de l'agenda de gestió esportiva del centre

- 17 d'octubre de 2019: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - Elaboració definitiva de les línies estratègiques i els programes del Pla
 - Estructura dels projectes. Debat i discussió.
- 5 de novembre de 2019: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - Desenvolupament del model de fitxes dels projectes.
 - Idees clau per les actuacions
- 20 de novembre de 2019: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - Proposta de reclassificació dels projectes en funció del termini d'execució
 - Reorganització i redisseny de les fitxes dels projectes en funció dels objectius a assolir
 - Concreció exhaustiva de les tasques executables de cada projecte
- 27 de novembre de 2019: Reunió al Consell Comarcal del Pla de l'Estany després de la seva constitució definitiva
 - Presentació de l'estat dels treballs de redacció del Pla.
 - Discussió de les Línies estratègiques, Programes i Projectes del Pla; model de fitxa descriptiva de projecte; i fitxes exemple.
 - Discussió del procés de tancament del Pla i d'implementació a curt i mitjà-llarg termini.
- 12 de desembre 2019: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - El Consell Comarcal decideix demanar pròrroga de sis mesos per fer el procés de participació pendent amb els agents del territori per avalar l'estructura del Pla. S'espera que s'atorgui
- 9 de gener 2020: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - S'acorden canvis en el format de les fitxes finals
 - Es demana desplegar més transversalitat entre actors, temàtiques i tasques
 - S'estructuren reunions amb diferents grups de recerca de la UdG amb l'objectiu que s'impliquin en el desplegament dels projectes del Pla. Àrees de treball: alimentació, pedagogia, agronomia, salut i medi ambient
 - S'impliquen alumnes de màster en l'elaboració de treballs final de màster per simplificar tasques i posicionar rol de la recerca en l'articulació del projecte
- 14 de gener 2020: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - Discussió dels projectes, reordenació, pressupost i finançament
 - Anàlisi impactes i seguiment
 - El Consell Comarcal anuncia que el SOC ha acceptat la pròrroga de sis mesos pel lliurament final del Pla
- 30 de gener 2020: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - El Consell Comarcal del Pla de l'Estany demana 18 fitxes dels projectes que considera prioritaris i exemplars del Pla
 - Se'ls envia la informació a l'espera de convocar una reunió de treball amb els responsables polítics i tècnics del Pla
- 20 de febrer 2020: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - El Consell Comarcal del Pla de l'Estany abans d'avaluar definitivament l'estratègia demana el conjunt dels 28 projectes definits i acabats per convocar una reunió i debatre-ho entre tots

- Es concreta el marc de cooperació i el sistema de gestió i de seguiment previst en el Pla
- 5 de març 2020: Reunió de l'equip de treball a la UdG
 - Es tanquen definitivament les 28 fitxes dels projectes del Pla
 - Es procedeix a redactar l'esquema de treball del Pla
 - Es reparteixen les tasques d'execució
 - Es fa seguiment dels treballs encomanats als alumnes del màster sobre els temes següents: carta del paisatge de la comarca del Pla de l'Estany, catàleg d'explotacions agràries amb possibilitat d'acollir nousvinguts a l'agricultura, ...
 - Es convoca reunió amb el Consell Comarcal pel dia 11 de març
- 16 de març 2020: Reunió de l'equip de treball per Skype (inici del període de confinament pel coronavirus)
 - Davant la impossibilitat de realitzar la reunió anul·lada pel propi Consell Comarcal, s'expressa poder-la fer via Skype
 - Es fa un esforç de síntesis de les fitxes (projectes) amb l'objectiu de concentrar al màxim l'eficiència i els agents: la síntesi conclou d'absorció de 4 fitxes i l'aparició d'una de nova amb la voluntat d'incloure al Pla totes aquelles actuacions que consideren d'interès general.
- 24 d'abril de 2020: Reunió tècnica telemàtica entre els membres de l'equip tècnic del Pla d'Acció per Skype (fase del confinament per l'emergència sanitària de la covid-19)
 - Primerament i després del primer vist i plau dels tècnics del Consell Comarcal es revisa la informació de cadascun dels projectes amb la intenció d'emmarcar-los en les diferents línies estratègiques del Pla d'Acció
 - Es proposen alguns canvis en l'estructura del primer esborrany del document a fi i efecte de fer-lo més gràfic i entenedor i de simplificar-ne el contingut
 - Es revisen els cronogrames i els pressupostos també amb l'ull posat en aprofitar les fitxes dels projectes per flexibilitzar les tasques de les accions i dotar-los d'un fil conductor general organitzat i cohesionat
- 6 de maig de 2020: Reunió tècnica telemàtica amb el Consell Comarcal després d'haver-los enviat dues setmanes abans el segon esborrany del document de treball.
 - L'objectiu de la trobada va ser discutir amb els consellers d'agricultura, de territori, de promoció econòmica, el gerent i amb la tècnica responsable del projecte les línies generals i el contingut dels 29 projectes presentats a fi i efecte de reforçar l'estratègia del Pla d'Acció i d'ajustar-nos a les dinàmiques prioritàries plantejades per l'entitat.
 - Varen sortir diverses propostes, la majoria de fusió de projectes, d'altres varen ser debatudes i finalment definides com a no prioritàries per bé que es considera la seva aplicació a més llarg termini.
- 18 de maig de 2020 Reunió tècnica telemàtica del Pla d'Acció per Skype (fase de desescalada del confinament) entre els membres de l'equip tècnic
 - Debat i discussió entorn els canvis suggerits pels consellers i tècnics del Consell Comarcal durant la darrera reunió on line (6 de maig de 2020).
 - Els membres del Consell Comarcal estan d'acord amb la major part dels projectes del Pla d'Acció i aposten per incloure pocs canvis (incloure entitats pròpies del Consell Comarcal per reorganitzar part de la gestió de les actuacions de manera interna).
 - Es decideix acceptar totes les propostes plantejades i es procedeix a incloure les modificacions decidides i pactades.
 - La presentació del document final es farà de forma imminent.

PROJECTE 7. Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari	
Línia Estratègica:	2. Agents agroalimentaris pel canvi
Programa:	2.1. Diversificar el valor afegit a les explotacions agràries
Descripció:	Oferta de mecanismes de suport i eines estratègiques per incentivar projectes innovadors i emprenedors que fomentin el relleu i l'intercanvi intergeneracional. Desplegament d'activitats d'assessorament, mentoria i formació a noves empreses agroalimentàries, per fomentar la seva viabilitat social i econòmicament com a mètode per reforçar el sector des d'un enfoc innovador.
Objectius Estratègics:	o OE 7 Facilitar la transició de les explotacions familiars a models agroecològics o OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural o OE 10 Promoure cultius i productes amb valor afegit o OE 11 Enfortir la xarxa d'agents, processos i projectes o OE 15 Desenvolupar potencialitats turístiques del medi i dels paisatges rurals
Faes i activitats:	1. Disseny i llançament del servei: Contractació temporal d'un assessor (enginyer agrònom, dinamitzador agroecològic, etc.) mitjançant un Pla d'Ocupació, amb les següents tasques: a. Anàlisi de les iniciatives iniciades els darrers 5 anys i d'aquelles en tràmit al DAR. b. Inventari de terres abandonades (o susceptible) per facilitar-hi l'accés. c. Creació d'una borsa de mentors amb titulars d'explotacions de referència. d. Selecció col·laborativa amb el DAR, la CAB i mentors, de 10 iniciatives pel servei. e. Implementació del servei: mitjançant estudis de benchmarking i plans de negoci, suport en la captació de fons i ajuts, mentories puntuals un a un, etc. f. Detecció de necessitats formatives i programació d'activitats obertes a tot el sector. 2. Continuïtat del servei: promoure la continuïtat mitjançant un patrocini de la CAB, pel qual el seu personal tècnic destini 10h la setmana (max.) al servei durant un període de 30 mesos. 3. Extensió i estratègia a llarg termini amb el suport de la Plataforma Agroidees (P11): a. Disseny d'un marc d'ajudes municipals (subsídies, exempcions, subvencions) en funció de la implicació en pràctiques agràries alternatives i eficients (en recursos naturals i energia), l'adopció de criteris de diversificació agrària i agroalimentària, circuits curts de comercialització i distribució i promoció de la cooperació i en la promoció de productes agroalimentaris (vertebració sectorial i planificació) b. Explorar la creació d'<i>Espais test</i> amb assessorament tècnic, administratiu i jurídic per afavorir un canvi de model productiu agroalimentari articulat sota criteris de responsabilitat social i ambiental a través d'un pla d'ocupació amb el SOC c. Sensibilitzar els agents estratègics de la comarca sobre les opcions de dinamitzar l'emprenedoria sota criteris de promoció, innovació i diferenciació. d. Explorar la fixació del servei amb personal estable al Consell o la CAB.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Turisme; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors				Productors Locals	Plataforma Agroidees (P11)	
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador (AODL) - Suport tècnic extern i d'entitats i emprenedors locals i comarcals		-		- Portal web del Consell Comarcal i dels agents estratègics implicats	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: Personal propi + AODL	600h	32.500 €			3.000€	45.500 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya**	Estat	Privats (CAB)	UE
* No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	7%		22%		71%	
	**SOC: contractació a través d'un Pla d'Ocupació i/o amb el programa Garantia Juvenil.					
Resultats esperats i indicadors:	- De 5 a 10 iniciatives d'emprenedoria agroalimentària i rural acompanyades - De 5 a 10 mentories entre iniciatives de referència de la comarca i noves emprenedories - De 6 a 12 Jornades i tallers de formació (espais test, fons de terres, incentius, dinamització de sistemes alimentaris sostenibles)					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P 8 - Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç P 9 - Formació en estratègies de comercialització conjunta i venda de proximitat P 10 - Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària P 11 - Plataforma Agroidees per la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P 13 - CET El Puig: noves línies de treball pel producte local P 21 - Comunitat d'interès per l'agricultura periurbana <i>*Agrorienta't Consell Comarcal del Vallès Oriental/Grupo Operativo Espacios Test Estatal</i>					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Disseny i llançament del servei																																							
2. Continuïtat																																							
3. Extensió i estratègia a llarg termini																																							
4. Avaluació integrada i disseminació dels resultats																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 9. Formació en estratègies de comercialització conjunta i venda de proximitat	
Línia Estratègica:	2. Agents agroalimentaris pel canvi
Programa:	2.2. Diversificar el valor afegit de les explotacions agràries
Descripció:	Promoció d'activitats de suport, cooperació, capacitació, sensibilització i planificació per formalitzar estratègies d'acció i posar en valor la dinàmica comercial conjunta de productes agroalimentaris locals Disseny d'eines i recursos per vertebrar la cohesió social del territori a partir d'experiències coordinades i col·laboratives que estimulin i diversifiquin l'activitat econòmica i impulsin estratègies paral·leles comercials i turístiques dels productes agraris locals
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 2 Impulsar la comercialització i consum de producte local o OE13 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 8 Promoure circuits curts en cooperació per garantir el subministre estable i optimitzar costos o OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural innovadora o OE 11 Enfortir la xarxa d'agents, processos i productes
Fases i activitats:	1. Reflexió estratègica compartida per dinamitzar innovació i desenvolupament sostenible i definir els objectius generals i el disseny del comerç conjunt i la venda de proximitat 2. Impulsar formació i tutoria personalitzada pels emprenedors agroalimentaris que vulguin incorporar o millorar els canals de comercialització o als comerciants que vulguin iniciar o reforçar la venda de productes agroalimentaris en el seu establiment a. Dissenyar calendari formatiu que inlogui la singularització com a relat comarcal b. Facilitar formats d'aprenentatge: <i>online</i>, amb visites tècniques especialitzades... 3. Donar suport a les diferents formes de col·laboració, ocupació, diversificació: a. Potenciar intercooperació per l'autoabastiment, per la distribució i logística b. Integració comercials en els convenis per la disseminació: campanyes, networking, c. Creació d'una xarxa d'agrotiques (sinergies) d. Possible definició d'una marca corporativa (segell) 4. Dissenyar un pla comercial i d'estratègies de màrqueting amb l'ajuda d'una empresa a. Procés d'assessorament. Documentació. Proposta de projecte. Disseny d'accions b. Sumar productes i serveis (turisme, territori i aliments). Realització i implementació

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:		o Promoció econòmica o Turisme; Comunicació				
Agents Estratègics Col·laboradors	Ajuntaments del Pla de l'Estany		Productors Locals	Sector del Turisme Rural	Sectors de cicloturisme	Sector del turisme eqüestre
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador (AODL) - Assessorament acadèmic - Formadors especialitzats		-		- Web del Consell Comarcal i agents estratègics implicats	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subminist.	Total
	150 h.	7.000		1.000		8.000 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats	UE
	50%	50%				
Resultats esperats i indicadors:	- Impuls de capacitació i estratègia dels productes agroalimentaris locals a través de noves iniciatives de comercialització conjunta - Interlocució estable entre agents de diferents baules i sectors econòmics (agricultura, agroindústria, turisme, lleure, comerç i serveis) i actors del territori (educació, salut, societat) - Presentació del calendari i campanyes de divulgació					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P4 – Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic P5 – Circuit curt de comercialització conjunta i de consum de llet ecològica de vaca P6 – Ramats de l'Estany: circuits curts de la carn de pastura P7 – Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentaris P8 – Visites a explotacions i obradors per a professionals de la restauració, el turisme i el comerç ▪ Consell Comarcal de la Selva ▪ Federació Cooperatives Agràries de Catalunya					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Grup de treball pel disseny d'estratègies conjuntes																																							
2. Capacitació en cooperació i intermediació col·lectives																																							
3. Pla comercial i de suport (estratègies màrqueting)																																							
4. Avaluació i posta en marxa																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 11. Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació	
Línia Estratègica:	4. Disseminació i governança
Programa:	4.1. Sensibilització ciutadana dels productes locals
Descripció:	Promoció d'una plataforma (think tank) de dinamització agrària per impulsar accions de governança i participació i per eixamplar els lligams associatius entre la societat civil organitzada (entitats socials, culturals, esportives o polítiques) i els agents socioeconòmics (públics o privats) Altaveu per dirimir sobre els reptes innovadors amb la implicació activa de la ciutadania (individual o col·lectivament)
Objectius Estratègics:	o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural o OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària de desenvolupament rural innovadora o OE 10 Promoure cultius i productes amb valor afegit o OE 11 Enfortir la xarxa d'agents, processos i productes o OE 25 Promoure la cooperació a llarg termini entre agents amb un òrgan comarcal
Fases i activitats:	1. Creació d'un grup de reflexió i estratègia per prioritzar interessos, aliances, necessitats i iniciatives i pràctiques innovadores entorn de l'alimentació i el territori 2. Desplegar iniciatives per encarar els desafiaments de l'agricultura i l'alimentació atenent diferents temàtiques: salut (nutrició) clima (emergència) i responsabilitat social (sensibilització): a. Dissenyar una estratègia d'acció inclusiva: agricultura, aliments, societat i territori b. Implicar als governs locals (per legitimar el projecte) c. Planificar conjuntament creant espais de debat i de transmissió de coneixement i expertesa 3. Organitzar debats (jornades de reflexió i d'anàlisi) sobre temàtiques estretament relacionades amb l'alimentació (visió holística): ordenació del territori, gestió de residus, pèrdues agroalimentàries, hàbits alimentaris, gestió pública d'aliments, circuits curts de comercialització, agricultura urbana, etc. a. Programació i calendari b. Definir criteris i formes per a la divulgació digital a la comunitat 4. Proposar pràctiques comunicatives per despertar opinió a partir d'una beca d'estudi per enfortir les relacions alimentació/societat/territori (amb premi)

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció econòmica o Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors				Empreses de referència i innovadores de la comarca		
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzadr (AODL) - Suport tècnic d'entitats i institucions comarcals - Patrocini anual d'una beca		-		- Portal web del Consell Comarcal i dels agents estratègics implicats	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
	300h	9.000€			2.000€	11.000€
*: personal propi + AODL						
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats ¹	UE
	18%				82%	
* No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL						
1: beca anual de 3.000 € x 3 anys						
Resultats esperats i indicadors:	- Impuls de la participació i la governança (jornades, debats, perfils dels participants) - Actes oberts i flexibles a la comunitat (presentacions públiques projecte per l'adhesió de persones i entitats (programació de calendari, un acte per cada municipi de la comarca) - Participants al concurs d'idees (joves que s'involucrin en la transformació del model agroalimentari comarcal: pràctiques, mecanismes, acords i complicitats)					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentaris P12 - Estudi de viabilitat d'un hub agroalimentari multifuncional P14 - Normativa i mesures urbanístiques per a la vida rural i en disseminat P23 - Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge. P26 - Producte, salut i esport P28 - Taula del Món Rural					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
1. Creació Grup de reflexió i estratègia																																						
2. Desplegar iniciatives																																						
3. Abordar opinió: Debats i jornades																																						
4. Propostes per a la sensibilització i la comunicació i resultats																																						

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 12. Estudi de viabilitat d'un Hub agroalimentari multifuncional	
Línia Estratègica:	2. Agents agroalimentaris pel canvi
Programa:	2.2. Potenciar sinergies en els sistemes agroalimentaris
Descripció:	Impuls d'un estudi de viabilitat per la creació d'un centre d'arribada, manipulació i distribució de productes agroalimentaris locals per enfortir el sector agrari i la cultura emprenedora al voltant de l'agroindústria, el turisme i els serveis propers aprofitant la posició geoestratègica i central de la C66 (caràcter intercomarcal)
Objectius Estratègics:	o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 7 Facilitar la transició d'explotacions familiars a models agroecològics o OE 8 Promoure circuits curts en cooperació per garantir el subministrament estable o OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària i al desenvolupament rural innovadora o OE 11 Enfortir la xarxa d'agents, processos i productes o OE 12 Promoure un centre d'aprovisionament, transformació i distribució agroalimentari o OE 24 Emprar el producte local com a base per fer pedagogia dels hàbits de consum
Fases i activitats:	1. Estudiar la viabilitat social, econòmica i territorial d'un hub agroalimentari comarcal de caràcter multifuncional regional a. Detallar les línies marc del projecte proactiu, interconnectat i integral: sinergies entre agents socioeconòmics, desplegament propostes per baules de la cadena, política comercial, estructura i accions de suport b. Buscar la ubicació idònia del hub a prop de la C66 per motius estratègics i d'estalvi energètic i de mobilitat viària. c. Cercar promotors (teixit socioeconòmic) i complicitats (entitats socials i culturals) 2. Explorar vincles entre els agents de les baules de la cadena agroalimentària, les seves empreses auxiliars i de serveis comarcals: a. Definir mecanismes i sinergies d'acció amb la restauració, el comerç i els serveis de lleure (ciclisme, cavalls, esport, turisme rural) i amb la societat (entitats socials i culturals de gestió pública o privada) b. Mesura la dinamització d'un obrador col·lectiu per incrementar el valor afegit dels aliments 3. Definir serveis complementaris de divulgació socials i ambientals (eina de transmissió i visualització del projecte): a. Jornades, visites: hàbits, alimentaris, malbaratament alimentari, intermediació, circuits curts, gestió de residus, etc. b. Plantejar accions integrades / conjuntes amb la Taula Comarcal dels sistemes alimentaris i la vida rural (P28) i la Plataforma Agroidees (P11)

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Estudi viabilitat social i econòmic d'un hub																																							
2. Explorar vincles entre agents i baules. Sinergies d'acció																																							
3. Pràctiques per a la sensibilització, formació i divulgació																																							
4. Disseminació dels resultats																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció econòmica o Serveis tècnics; Ocupació; El Puig					
Agents Estratègics Col·laboradors			P11 Plataforma Agroidees	Dep. Economia		
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador/coordinació del Consell Comarcal (AODL) - Assessorament tècnic extern - Suport tècnic d'entitats i institucions comarcals		- L'execució del HUB hauria de ser un projecte liderat per empreses agroalimentàries, de serveis i la CAB			
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
	200h	6.000€				6.000 €
*:personal propi + AODL						
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona ¹	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats ¹	UE
* No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL						
1: Patrocini de l'Estudi prospectiu i de viabilitat a realitzar per part del Departament d'Economia de la UdG						
Resultats esperats i indicadors:	- Empresa externa per a la realització del pla operatiu i d'anàlisi econòmic i financera - Suport tècnic i implicació de la CAB - Suport econòmic de la Diputació de Girona (projecte supracomarcal) - Realització de workshops amb centres d'hub per l'estudi potencial i integral					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P2 - Poble a poble: agenda del producte local P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P9 - Formació en estratègies de comercialització conjunta i venda de proximitat P11 - Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P13 - CET El Puig: noves línies de treball pel producte local P28 - Taula del Món Rural *Hub Bierzo http://www.bierzohub.com/					

PROJECTE 15. Diagnosi d'infraestructures i serveis bàsics del medi rural	
Línia Estratègica:	3. Territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.1. Vetllar per la cohesió social del territori
Descripció:	Estudi per garantir la millora de l'accés a infraestructures (viàries i de telecomunicacions), equipaments i serveis bàsics per a la viabilitat socioeconòmica de les activitats agroalimentàries Programa d'actuacions per a millorar camins d'ús agrari i la seva seguretat
Objectius Estratègics:	o OE 14 Millora de serveis i infraestructures (viàries, telemàtiques i logística) o OE 16 Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca o OE 19 Preservar i potenciar l'agricultura periurbana o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Actualitzar l'inventari de la xarxa viària secundària i terciària (ordenació de l'àmbit rural) dels camins rurals de cada municipi (diagnosi): a. Disseny, programació i comunicació del servei de millora (calendari plurianual) b. Assegurar el seu manteniment i conservació c. Senyalitzar i preservar el patrimoni rural (acció municipal i comarcal) d. Donar suport tècnic als ajuntaments (estudiar camins rals, camins històrics) e. Sistema d'informació geogràfica (eina de suport i actualització eficient) 2. Millorar la infraestructura d'enllaços estables de comunicació, equipament tecnològic i serveis d'Internet i aplicacions d'interconnexió arreu del territori per cobrir els dèficits detectats i millorar el servei. a. Acció d'abast regional a partir de Pla d'Obres i Serveis de la Diputació de Girona, el primer any: definició, estructura i programació. 3. Estudiar necessitats i prioritats del subministrament (en quantitat i qualitat) de l'aigua sota criteris d'eficiència energètica i de responsabilitat ambiental 4. Anàlisi prospectiu de l'estat de les infraestructures ambientals bàsiques a. Proposta d'eines de finançament per l'execució i desplegament del pla. Anàlisi inversions/subvencions procedents de programes europeus b. Sensibilització i prioritació d'acords per desenvolupar i millora de les pautes ambientals i territorials (mobilitat, gestió de residus, malbaratament alimentari)

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció econòmica o Protecció civil; Serveis tècnics					
Agents Estratègics Col·laboradors	Ajuntaments del Pla de l'Estany			Diputació de Girona		
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador/coordinació del Consell Comarcal (AODL) - Estudis d'enginyeria externs		- a determinar i incorporar al Pla d'Obres i Serveis de la Diputació de Girona, ACA...			
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
	200 h.	30.000				30.000 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona¹	Generalitat de Catalunya²	Estat	Privats	UE³
	20%	80%				
* No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL 1: Estudis tècnics pel Pla Obres i Serveis; 2: ACA, TES, etc.; 3: Pla de Telecomunicacions de la UE						
Resultats esperats i indicadors:	- Interlocució estable entre les activitats agroalimentàries de la comarca i les administracions locals, comarcals i regionals per prioritzar el bon accés de les infraestructures, equipaments i serveis. - Debats i propostes per definir calendari de millores - Arranjament de la xarxa de camins (km)					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P10 - Casa i terra per a noves incorporacions a l'activitat agrària joves P11 - Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P12 - Estudi de viabilitat d'un Hub agroalimentari multifuncional P14 - Normativa i mesures urbanístiques per a la vida rural i en disseminat ▪ <i>Pla de camins 2018-2020 Generalitat de Catalunya</i> ▪ <i>Xarxa telemàtica provincial de Barcelona</i>					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Actualitzar inventari de la xarxa de camins																																							
2. Programa de millora serveis d'Internet																																							
3. Estudi del suport tècnic al subministrament d'aigua																																							
4. Estudi prospectiu infraestructures ambientals																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 16. Carta del Paisatge del Pla de l'Estany	
Línia Estratègica:	3. Un territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.2. Territori i medi ambient
Descripció:	Impuls i redacció participativa de la Carta del Paisatge del Pla de l'Estany, d'acord a l'establert a la <i>Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge</i> , per tal de descriure els paisatges de la comarca i els seus valors i tendències, i articular amb el territori objectius i propostes de conservació, gestió i valorització, tal com ja s'ha fet en altres territoris catalans amb paisatges culturals destacats, com el Priorat, el Penedès, etc.
Objectius Estratègics:	o OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals. o OE 16 Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca. o OE 17 Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic. o OE 19 Preservar i potenciar agricultura periurbana. o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Impuls dels treballs de redacció de la Carta del Paisatge a. Formulació i signatura d'un conveni de col·laboració amb l'Observatori del Paisatge de Catalunya i el Laboratori d'Anàlisi i Gestió del Paisatges de la UdG per a la redacció de la Carta del Paisatge. b. Constitució d'un Comitè de Pilotatge de la Carta format per agents públics i privats de la comarca, i establiment d'una planificació temporal i participativa dels treballs. 2. Treballs tècnics i sessions deliberatives de Diagnosi i Caracterització del Paisatge: a. Identificació i caracterització de les unitats i subunitats de paisatge de la comarca. b. Diagnosi de l'estat i dinàmiques actuals del paisatge. c. Avaluació del paisatge: debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats. d. Avaluació del valor econòmic del paisatge. 3. Formulació i sessions deliberatives sobre els Valors del Paisatge: a. Naturals-ecològics; Estètics; Històrics-culturals; Socials; Simbòlics-identitaris. 4. Treballs tècnics i sessions col·laboratives de Planificació del Paisatge: a. Establiment dels Objectius de Qualitat Paisatgística per unitats i subunitats. b. Recursos, mesures i accions concertades de conservació, gestió i millora. 5. Finalització dels treballs i desplegament de la Carta del Paisatge: a. Campanya d'adhesió social i institucional a l'esborrany de Carta de Paisatge. b. Tràmitació administrativa formal per part Consell i cada ajuntament. c. Continuació de les tasques del Comitè de Pilotatge per a la implementació del Pla.

DESENVOLUPAMENT							
Beneficiaris							
Destinataris							
Serveis del CCPE implicats:		o Promoció Econòmica o Comunicació; Medi Ambient; Serveis Tècnics					
Agents Estratègics Col·laboradors:	Ajuntaments i agents del Pla de l'Estany						
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics	Inversions		Materials i subministres			
	- Cal una assistència tècnica externa per a la dinamització social i redacció de la Carta del Paisatge, així com el suport de tècnics del Consell			- 18 exemplars impresos de la memòria final - Fulletons, cartells i web per motivar la participació - Treball de camp			
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total	
	300h	19.900,00	0,00	2.000,00	0,00	21.900,00€	
Finançament:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat		Estat	Privats	UE
	70%*	30%*	TES	DAR	0%	0%	0%
	*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL						
	*: Es pot explorar finançament del programa de Planificació Estratègica del Desenvolupament Local del SOC, i suport puntual de la Diputació de Girona.						
Resultats esperats i indicadors:	- Adhesions de 50 agents i institucions de la comarca a la Carta del Paisatge - Una Carta de Paisatge amb mesures per a la conservació dels valors paisatgístics comarcals - Continuïtat del Comitè de Pilotatge per a la implementació de la Carta						
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P14 - Normativa i mesures urbanístiques per a la vida rural i en disseminat P15 - Diagnosi d'infraestructures i serveis bàsics del medi rural P17 - Custòdia de la biodiversitat en finques agrícoles P18 - Xarxa de masses forestals madures P20 - Bones pràctiques agroambientals ▪ Cartes del Paisatge: Vall de Camprodon; Priorat; Alt Penedès...						

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Impuls dels treballs de la Carta del Paisatge																																							
2. Treballs tècnics i deliberatius de Caracterització																																							
3. Treballs tècnics i deliberatius sobre els Valors del Paisatge																																							
4. Planificació Col·laborativa del Paisatge																																							
5. Adhesió social i desplegament de la Carta del Paisatge																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pàgina i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 17. Custòdia de la biodiversitat en finques agrícoles	
Línia Estratègica:	3. Un territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.2. Territori i medi ambient
Descripció:	Desplegament d'un programa de cooperació entre explotacions agropecuàries, el Consorci de l'Estany i Limnos, per tal que les primeres introdueixin pràctiques favorables a la conservació de la biodiversitat i la resiliència i adaptació davant el canvi climàtic en base a la gestió de la infraestructura verda i blava. Valorització social i comercial d'aquestes bones pràctiques amb campanyes, activitats educatives i la Xarxa per la Conservació de la Natura.
Objectius Estratègics:	o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local i el patrimoni rural o OE 7 Facilitar la transició de les explotacions familiars a models amb valor afegit o OE 16 Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca o OE 17 Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic. o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Creació d'un marc general per a la custòdia agrària al Pla de l'Estany a. Reunions i treball de camp amb el Consorci de l'Estany, Limnos i la Xarxa per la Conservació de la Natura (XCN), i entitats gironines amb experiència en custòdia agrària (Fundació Emys, IAEDEN, Galanthus, Naturaprop) per analitzar necessitats, prioritats i potencialitats d'aplicació al Pla de l'Estany, així com èxits i fracassos. b. Prospecció de finançament (TES-Gencat, Diputació de Girona, Fundació Biodiversidad...) i mecanismes de projecció per a les explotacions participants. 2. Desplegament pilot en 5 explotacions agropecuàries a. Articulació d'un conjunt de 5 explotacions pilot al conjunt de la comarca, a partir de criteris d'oportunitat i prioritats de conservació dins i fora d'espais protegits. b. Signatura d'acords de custòdia de durada determinada, entre explotacions i una entitat / organisme de conservació, i seguint els preceptes de la XCN. c. Formulació de projectes, sol·licitud d'ajuts i execució segons finançament obtingut. 3. Avaluació, valorització social i planificació a escala comarcal: a. Informes de seguiment i avaluació tant per part les entitats de conservació com de les explotacions participants. b. Activitats de difusió dels resultats, que poden incloure visites in situ i transferència a la Plataforma Agroidees (P11) i la Taula comarcal dels sistemes alimentaris (P28). c. Obertura del programa a més explotacions i formulació d'un projecte europeu en cooperació amb territoris amb llarga trajectòria (p.ex. Landcare – Alemanya).

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:		o Promoció econòmica o Medi ambient				
Agents Estratègics Col·laboradors:	Ajuntaments i agents del Pla de l'Estany				Productors de la comarca	
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- És necessària assistència tècnica d'entitats de conservació pel desenvolupament dels acords de custòdia		- En funció del programa d'actuacions de cada acord, però preliminarment no es preveuen.		- Fulletons per a la difusió de resultats - Es preveuen desbrossades, treballs forestals, moviments de terres, etc.	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
	225h	25.000 €		10.000€	7.500€	42.500,00€
Finançament:	Consell i Ajuntaments¹	Diputació de Girona²	Generalitat de Catalunya²	Estat²	Privats	UE
	10%	15%	30%	40%	0%	0%
Resultats esperats i indicadors:	- 5 explotacions agropecuàries incorporades a un programa de custòdia i altres interessades - Millora mesurable de la qualitat de la biodiversitat, dels ecosistemes i/o de la resiliència climàtica de les explotacions participants - Centenars de persones sensibilitzades sobre custòdia agrària entre escolars, adults, turisme...					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P3 – Disseny d'itineraris agroturístics P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P16 - Carta del Paisatge del Pla de l'Estany P18 - Xarxa de masses forestals madures P20 - Bones pràctiques agroambientals ▪ Custòdia Agrària a l'Alt Empordà ▪ Fundació Emys – Custòdia					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36				
1. Marc general de la custòdia agrària al Pla de l'Estany																																								
2. Desplegament en 5 explotacions agropecuàries pilot																																								
3. Avaluació, valorització social i planificació comarcal																																								

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 18. Xarxa de masses forestals madures	
Línia Estratègica:	3. Un territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.2. Territori i medi ambient
Descripció:	Planificació col·laborativa d'una xarxa de masses forestals madures de la comarca, com a mecanisme d'adaptació i resiliència dels boscos al canvi climàtic, recurs paisatgístic, educatiu i turístic, i com a suport d'hàbitats i espècies rars. Projecte cooperatiu del Consorci de l'Estany, Limnos i ADFs de la comarca. Possibilitat d'incorporació d'escoles i empreses amb un programa d'adopció de boscos de proximitat, i activitats turístiques.
Objectius Estratègics:	o OE 9 Donar suport a l'emprenedoria agrària i de desenvolupament rural innovadora o OE 15 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 16 Inventariar i vetllar pels paisatges de la comarca o OE 17 Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al canvi climàtic. o OE 18 Impulsar la inserció laboral en gestió forestal i la silvopastura de manera integrada amb la gestió del risc d'incendis o OE 23 Divulgar els serveis ecos. vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals de qualitat
Fases i activitats:	1. Cartografia integrada de forests, hàbitats i risc d'incendis a. Reunions, aprenentatges i tallers dels agents estratègics per a la cocreació d'una cartografia integrada de boscos, patrimoni natural singular i risc d'incendis a la comarca; amb el suport de Bombers, Secció de Boscos del DAR, Diputació i referents com Sèlvans, o el projecte europeu Life MEDACC del CREAF-UAB. b. Proposta de xarxa de masses forestals madures amb finalitats multifuncionals (conservació d'hàbitats i espècies, ús públic, protecció contra l'erosió, etc.) 2. Operacionalització de la xarxa de masses forestals madures. a. Definició concertada amb les ADFs de mesures en boscos prioritaris (de titularitat pública, propers a nuclis urbans, d'elevat risc d'incendi, d'alt valor ecològic...) i contactes amb propietaris per l'autorització d'actuacions, modificació de Plans Tècnics i contraprestacions si s'escau, formalització documental d'acords... b. Llançament públic de la Xarxa de foment de masses forestals madures, a partir del conjunt de boscos pels quals s'han establert acords. c. Execució d'intervencions forestals de part d'ADFs, CET El Puig i/o empreses. 3. Finançament, manteniment i extensió de la xarxa, i activitats de valorització social. a. Captació de fons d'empreses (compensació d'emissions team-building...), per finançar seguiment i manteniment periòdic i per a l'ampliació de la xarxa. b. Programa educatiu complementari d'adopció de boscos per tasques puntuals. c. Disseny i desenvolupament d'activitats turístiques (P3)

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36				
1. Cartografia integrada de forests, hàbitats i risc d'incendis																																								
2. Operacionalització de la xarxa de masses forestals madures																																								
3. Finançament, manteniment, extensió i activitats associades																																								

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagsia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:		o Promoció econòmica o El Puig; Medi ambient				
Agents Estratègics Col·laboradors:	Ajuntaments i agents del Pla de l'Estany		ADFs			
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamització (AODL) i supervisió tècnica de les intervencions forestals.		-		- Fulletons per a la difusió de resultats	
	- Fase 1 pot ser objecte d'un Treball Final de Màster				- Es preveuen desbrossades, treballs forestals, moviments de terres, etc.	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
	1.000h	6.000 €		3.000€	12.500€	42.500,00€
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona¹	Generalitat de Catalunya¹	Estat	Privats	UE
	10%	15%	30%	40%	30%	0%
Resultats esperats i indicadors:	- 150 ha (o més) de boscos dins la Xarxa de masses forestals madures de la comarca - 10 empreses incorporades com a patrocinadores de la Xarxa - 5 centres educatius amb boscos de proximitat adoptats					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P16 - Carta del Paisatge del Pla de l'Estany P17 - Custòdia de la biodiversitat en finques agrícoles P19 - Ramats de foc: prevenció d'incendis amb pastura al bosc P20 - Bones pràctiques agroambientals rària ▪ Life MEDACC – Adaptant la mediterrània al canvi climàtic ▪ Associació Sèlvans ▪ Projecte Boscos de Muntanya					

PROJECTE 21. Comunitat d'interès per l'agricultura periurbana	
Línia Estratègica:	3. Un territori viu, sostenible i sa
Programa:	3.2. Territori i medi ambient
Descripció:	Preservació dels espais agraris al voltant dels àmbits urbans i nuclis de població per a garantir els usos, valors i funcions productives, ecològiques, socials i culturals de l'agricultura periurbana: producció d'aliments de proximitat i responsabilitat mediambiental
Objectius Estratègics:	o OE 7 Facilitar la transició de les explotacions familiars a models agroecològics o OE 17 Reduir els impactes de l'activitat agrària al medi i afavorir la seva adaptació al clima o OE 19 Preservar i potenciar l'agricultura periurbana o OE 22 Programar anualment activitats formatives i de divulgació per a sectors diversos o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i els entorns rurals
Fases i activitats:	1. Impulsar a través d'una comunitat d'interès, la disponibilitat local de definir i delimitar espais pel conreu (recuperar espais en desús, crear espais perimetrals a l'àmbit urbà/urbanitzat, espais fluvials amb possibilitat de ser cultivats, etc.) a. Determinar, classificar i protegir els espais d'ús agrícola (SNU) en el planejament urbanístic b. Fomentar la interconnexió entre propietaris i nous usuaris (registre, accés, normes bàsiques d'actuació) c. Creació d'un grup de treball que coordini tasques a escala comarcal 2. Estudiar sistemes conjunts de producció, comercialització i promoció de productes segons temporalitat dels conreus periurbans a. Analitzar formes indirectes de venda apostant per criteris de justícia, ètica i sostenibilitat b. Explorar la possibilitat de transformar/distribuir els productes en el hub agroalimentari per impulsar educació agroambiental (producció de proximitat, bones pràctiques agrícoles, sistemes agroecològics) c. Oferir tastos, degustacions, tallers i jornades (a les AMPAs, al Consell Esportiu del Pla de l'Estany) per a la seva promoció d. Definir criteris i formes per a la divulgació digital (Programes educatius sobre la ruralitat) 3. Enfortir el teixit social i potenciar el comerç local: mercats, botigues de poble, grups consum a. Enriquir la venda directa i la promoció de varietats locals (botigues locals) b. Promocionar iniciatives i bones pràctiques de conreu 4. Divulgar experiències per incentivar l'emprenedoria i la promoció de projectes innovadors que impliquin agents del territori, transfereixin coneixement i expertesa

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció econòmica o Medi ambient; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors						
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamització (AODL) - Assessorament tècnic municipal i UdG (agraris) - Suport propietaris i pagesia		-		- Webs del Consell Comarcal i dels ajuntaments.	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: personal propi + AODL	300 h.			3.000		3.000 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya	Estat	Privats	UE
* No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL	100%					
Resultats esperats i indicadors:	- Identificació d'espais d'agricultura periurbana a escala inframunicipal (nuclis de poblament no disseminat) - Dinamització activitats formatives (producció) i divulgatives (dinamització comercial) - Promoció dels productes agrícoles als mercats i fires locals					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P2 - Poble a poble: agenda del producte local P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentaris P9 - Formació en estratègies de comercialització conjunta i venda de proximitat P12 - Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P13 - CET El Puig: noves línies de treball pel producte local P14 - Normativa i mesures urbanístiques per a la vida rural i en disseminat P23 - Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge ▪ Carta de l'Agricultura Periurbana, 2010					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Gr. de treball pel disseny d'espais de conreu a escala local																																							
2. Anàlisi sistemes agroalimentaris locals																																							
3. Integrar actuacions per escurçar la cadena																																							
4. Incentivar la dinamització d'espais periurbans																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 24. Programes educatius sobre la ruralitat	
Línia Estratègica:	4. Disseminació i governança
Programa:	4.1. Sensibilització ciutadana dels productes locals
Descripció:	Recurs didàctic sobre l'agrobiodiversitat i sistemes agroalimentaris en format digital, per ampliar coneixements dels aliments (temporalitat, continguts nutricionals, reconegut del camp a la taula, agents, sectors, sistemes de producció, processos que intervenen, etc.). Recurs elaborat en col·laboració amb la UdG per a la seva explotació per part de l'Escola de Natura.
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 4 Crear sinergies entre sectors per a la promoció conjunta del producte local o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 22 Programar activitats formatives i de divulgació per a sectors diversos o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària en entorns rurals o OE 24 Emprar el producte local com a base per fer pedagogia dels hàbits de consum
Fases i activitats:	1. Preparació: Elaboració dels continguts, disseny de formats i material a. Creació d'una taula de treball amb el Consell, l'Escola de Natura, la CAB i membres del Grau en disseny i desenvolupament de videojocs de la UdG (per explorar aspectes de modularitat del recurs i incorporació d'estudiants al projecte). b. Definició de continguts bàsics i públic objectiu, propostes d'interacció, productes més representatius de la comarca, així com el coneixement associat (paisatges agraris, geografia de la producció, baules de la cadena agroalimentària, distribució, residus...) c. Formulació d'un projecte per a la convocatòria d'ajuts al 3r sector ambiental del TES 2. Execució: Digitalització de continguts i creació del recurs: a. Elaboració de material gràfic amb informació per sectors agroeconòmics a diferents escales (municipal, comarcal, regional i europea): mapes, documents interactius, infografies, fotografies, vídeos, etc. b. Disseny i estructura de recursos didàctics: calendari de cultius, piràmide alimentària, c. Definir criteris i formes per a la divulgació digital: estructura de joc interactiu amb preguntes i respostes (avaluació, control i graus de dificultat i seguiment) d. Contractació d'empresa informàtica per a creació del recurs bàsic segons pressupost 3. Implementació, revisió i ampliació: a. Incorporació al programa <i>Del Mar als Cims</i> de la Diputació de Girona b. Implementació en escoles i/o instituts per part de l'Escola de Natura de Banyoles c. Difusió web pròpia i a través del portal web del Consell Comarcal d. Millora anual, amb nous mòduls, mitjançant beca de TFG al grau de Videojocs UdG

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Preparació: taula de treball, continguts bàsics i projecte																																							
2. Execució: procés de digitalització material didàctic																																							
3. Implementació d'activitats educatives i ampliació del recurs																																							
4. Avaluació i disseminació dels resultats																																							

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Comunicació; Medi Ambient					
Agents Estratègics Col·laboradors					Productors de la comarca	Empreses referent: Ginjoler, Torras, Coromina...
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Dinamitzador/coordinació del Consell Comarcal (AODL)		-		- Portal web del Consell Comarcal i dels agents estratègics implicats	
	- Concurs anual de TFG i Patrocini d'empreses referent				- Disseny i elaboració QR	
	- Implicació de la pagesia					
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
	600h	24.000 €		3.000 €	10.000 €	37.000 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona ¹	Generalitat de Catalunya ²	Estat	Privats	UE
	5,4%	5,4%	80%		8%	
Resultats esperats i indicadors:	*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL ¹: Programa <i>Del Mar als Cims</i> implementació recurs; Ajuts al 3r sector ambiental del TES per a la creació i llançament - Videojoc sobre sistemes alimentaris cobrint cadenes i paisatges de 3 productes almenys - Recurs implementat per a un mínim de 400 escolars cada any - Beca anual de 1.000€ per a un TFG per a la millora i aplicació del videojoc - Possibilitat d'activitats paral·leles nascudes a partir de la implementació del videojoc					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P1 - Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P9 - Formació en estratègies de comunicació conjunta i venda de proximitat P20 - Bona pràctica agroambiental P26 - Producte, salut i esport.					

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 25. El menjador escolar com a projecte educatiu sobre l'alimentació, la producció agroalimentària i la lluita contra el canvi climàtic	
Línia Estratègica:	4. Disseminació i governança
Programa:	4.1. Sensibilització ciutadana i productes locals
Descripció:	Promoció d'un espai educatiu per aprendre actituds i hàbits relacionats amb l'alimentació, la sostenibilitat, el consum responsable dels aliments Impuls a la producció local, de temporada i suport als circuits curts tot apostant per al foment de la salut
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 7 Desenvolupar les potencialitats turístiques del medi i els paisatges rurals o OE 22 Programar anualment activitats formatives i de divulgació per a sectors diversos o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics vinculats a l'activitat agrària i als entorns rurals de qualitat o OE 24 Emprar el producte local com a base per fer pedagogia dels hàbits de consum
Fases i activitats:	1. Desenvolupament de recursos didàctics sobre alimentació escolar i emergència climàtica: a. Cooperació entre docents i l'Escola de Natura de Banyoles per analitzar els menús escolars en clau de proximitat i emergència climàtica, incloent el malbaratament. b. Producció de recursos educatius que combinin l'anàlisi de menús i aliments, amb les alternatives basades en producte local (varietats locals, productes amb "noms i cognoms", tasques agràries, la temporalitat i estacionalitat dels productes agraris...) 2. Desplegament dels nous recursos didàctics sobre alimentació i emergència climàtica: a. Organització d'activitats amb productors locals (tastos, visites a les explotacions...) b. Celebració de la Diada de l'Agricultura i l'Alimentació a l'escola, amb presència d'AMPAs, productors i restauradors de la comarca per reflexionar sobre producte de proximitat, emergència climàtica i alimentació escolar. c. Fer propostes per a la redefinició de menús escolars en clau d'emergència climàtica 3. Impuls d'accions d'adaptació dels menús escolars a l'emergència climàtica i per què esdevingui una eina d'aprenentatge sobre el territori, la ruralitat, l'agricultura i l'alimentació: a. Planificació col·laborativa de dietes sostenibles, saludables i segures b. Incorporació de criteris culturals, ambientals, nutricionals, i de temporada i proximitat c. Introducció del Dia sense proteïna animal 4. Priorització de compres directes a productors locals per garantir la viabilitat de les explotacions agràries, reduir la intermediació i potenciar serveis alimentaris comarcal a. Establiment d'objectius de presència de producte local al menú escolar, tot optimitzant proveïdors, operadors i costos amb les AMPAS

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinataris						
Serveis del CCPE implicats:	o Promoció Econòmica o Medi Ambient; Educació					
Agents Estratègics i Col·laboradors:						
Recursos necessaris per a cada activitat:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Assistència tècnica externa per a l'anàlisi de menús i escolars des de l'òptica de l'emergència climàtica - Col·laboració de docents, productors i nutricionistes				- Materials didàctics - Productes locals de la comarca i visites de treball de camp a explotacions per vincular l'alumnat amb la pagesia local.	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*: personal propi + AODL	600h	24.000		3.000	3.000	30.000€
Finançament:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona	Generalitat de Catalunya¹	Estat	Privats	UE
*No inclou finançament del SOC per la plaça d'AODL			100%	0%	0%	0%
	1: Ajuts a entitats del 3r sector ambiental per a períodes de 2 anys (sol·licitant Escola de Natura de Banyoles)					
Resultats esperats i indicadors:	- Participació mínima de 3 CEIPs, 3 AMPAs i 600 escolars de la comarca al llarg de 2 anys - Incorporació de producte local per un mínim del 20% dels aliments dels menús escolars - Celebració de la Diada de l'Agricultura i l'Alimentació a l'escola					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P1 - Catàleg de productes alimentaris i serveis agroturístics P3 - Disseny d'itineraris agroturístics P7 - Innovació i emprenedoria: cercar valor afegit en el sector agroalimentari P20 - Bones pràctiques agroambientals P21 - Comunitat d'interès per l'agricultura periurbana P24 - Programes educatius sobre la ruralitat P26 - Producte, salut i esport ▪ Associació de Menjadors Ecològics					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
1. Desenvolupament dels recursos didàctics																																						
2. Desplegament dels recursos didàctics																																						
3. Impuls d'accions d'adaptació dels menús escolars																																						
4. Priorització de compres directes a productors locals																																						

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

PROJECTE 26. Producte, salut i esport.	
Línia Estratègica:	4. Disseminació i governança
Programa:	4.2. Difusió dels beneficis que generen els productes locals
Descripció:	Enfortiment del nexa esport i alimentació com a vectors determinants i indissociables per la salut de la població. Conscienciació de les bondats dels aliments i de l'activitat física Connexió i aliances amb els agents del territori (ampes, centres d'entrenament, escoles, associacions i col·lectius) per afavorir un bon estil de vida, dietes saludables i bons hàbits alimentaris a partir dels productes agroalimentaris locals
Objectius Estratègics:	o OE 1 Visibilitzar, valoritzar i singularitzar el producte local o OE 3 Apropar la pagesia i el producte local al consumidor final i a col·lectius o OE 5 Visibilitzar la pagesia compromesa amb el producte local de qualitat o OE 11 Enfortir xarxa d'agents, processos i productes o OE 23 Divulgar els serveis ecosistèmics a l'activitat agrària i als entorns rurals de qualitat o OE 24 Emprar el producte local com a base per fer pedagogia dels hàbits de consum
Fases i activitats:	1) Promocionar la pràctica de l'esport com a eina educadora i d'eficàcia informativa de la importància de l'alimentació: a) Impulsar campanyes de sensibilització col·lectives i programes saludables amb plats/menús amb associacions (de comerciants de Banyoles, de restauradors) b) Difondre estratègies de divulgació: caminades col·lectives dins i fora de la ciutat, rutes saludables, itineraris especialitzats segons targets (famílies, avis, nens), etc. c) Dinamitzar accions col·lectives per promocionar l'alimentació de proximitat i l'esport: casals, colònies, berenars, festes escolars, 2) Gestionar i interactuar amb informació alimentària (hàbits, dietes, recomanacions i fakes) adaptada pedagògicament a diferents agents finalistes: escoles, centres cívics, entitats, etc. a) Campanyes de promoció bons hàbits i dietes en equipaments b) Assessorament alimentari a esportistes (rol dels entrenadors). 3) Desplegar propostes alimentàries a demanda segons l'esport (ciclisme, rem, atletisme, natació, senderisme, cavalls) i segons fases de l'activitat (entrenament, competició i recuperació) amb doble objectiu: donar a conèixer els productes locals i la ruralitat a) Celebració d'un Fòrum anual al voltant de l'alimentació i l'esport (interdisciplinari: nutrició, cuina, proximitat, territori, societat) b) Dissenyar un espai virtual com a eina operativa i divulgativa c) Creació d'una taula de salut, aliments i esport 4) Divulgar bones pautes alimentàries i recomanacions dietètiques (proporcionalitats, varietat i equilibri alimentari) per la societat (productes locals vs. entitats esportives)

DESENVOLUPAMENT						
Beneficiaris						
Destinatari						
Serveis del CCPE implicats	o Promoció econòmica o Turisme; Comunicació					
Agents Estratègics Col·laboradors						
Recursos necessaris:	Humans i tècnics		Inversions		Materials i subministres	
	- Coordinació (AODL) - Diagnosi de l'alimentació i producte local a l'esport - Suport tècnic d'entitats i institucions comarcals		-		- Portal web del Consell Comarcal i dels agents estratègics implicats - Disseny i elaboració QR	
Pressupost:	Personal*	Externs	Inversions	Materials	Subministres	Total
*:personal propi + AODL	225 h.	5.000		2.000	2.000	9.000 €
Finançament*:	Consell i Ajuntaments	Diputació de Girona¹	Generalitat de Catalunya¹	Estat	Privats	UE
	50%	20%	20%		10%	
* No inclou finançament del SOC per l'AODL	1: Línies d'ajuts i subvencions per a la promoció de la Salut de la Diputació, de la Secretaria General de l'Esport i/o DAR.					
Resultats esperats i indicadors:	- Campanyes de promoció i divulgació hàbits i dietes a través d'entitats comarcals - Definició propostes estratègiques per impulsar caminades col·lectives i exercici físic - Celebració d'un fòrum sobre esport i alimentació - Disseny d'un portal web com a eina divulgativa					
Connexions amb altres Projectes del Pla i referències prèvies	P1 – Catàleg de productes alimentaris i de serveis agroturístics P3 – Disseny d'itineraris agroturístics P4 – Productes de proximitat en establiments d'allotjament turístic P11 – Plataforma Agroidees per a la innovació, l'emprenedoria i la cooperació P22 – Guia de bones pràctiques de les activitats esportives al medi rural P23 – Pla de comunicació integral: pagesia, producte local i paisatge ▪ Promoció de l'alimentació saludable i l'activitat física als barris de Barcelona, 2018					

Cronograma mensual per activitat*:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
1. Anàlisi potencialitats entre l'esport i l'alimentació																																							
2. Diagnosi sobre la informació alimentària. hàbits, dietes, etc																																							
3. Desplegar propostes segons demandes																																							
4. Disseminació dels resultats																																							

* Calendari de 36 mesos per visualitzar l'abast d'aquest projecte en el conjunt del Pla d'Acció de Pagesia i Producte Local del Pla de l'Estany. L'inici i finalització d'aquest projecte podrà moure's en el calendari global d'acord al que estableixin el Consell Comarcal i els agents adherits al Pla.

6.3. Model d'entrevista als Alcaldes

Guió de l'Entrevista als Alcaldes del Pla de l'Estany

Reptes per compartir:

- L'elaboració d'un Pla d'Acció de la Pagesia i el Producte Local de la comarca del Pla de l'Estany és una oportunitat per a definir les dinàmiques estratègiques i de futur del territori atenent variables clau com l'agricultura, l'economia, la societat, la sostenibilitat, el paisatge, els aliments, etc.
- El Pla d'Acció esdevé l'eina essencial per intervenir i planificar la gestió de les polítiques públiques a curt i mig termini
- On creieu que s'hauria de centrar els focus d'acció?
- Què no hi pot faltar?
- Quins han de ser els pactes? Entre quins agents del territori? (agricultura, comerç, serveis, ...)
- Des del posicionament de responsables polítics, com us podeu/voleu involucrar en aquest pla d'acció?

Temes de debat:

- L'agricultura del municipi:
 - . Característiques més destacables
 - . Febleses i oportunitats
 - . Emprenedoria i innovació (tendències de futur)
- Planejament urbanístic: els espais agraris i les explotacions agràries
- Turisme: esport, natura, cavalls ... i la producció d'aliments. Com es poden vincular?
- Possibles vies de col·laboració/cooperació entre ajuntament i/o entre institucions

Visió, objectius general per l'articulació del projecte (PASPLPE):

- Nivell d'implicació (activa/passiva, prospectiva, proactiva/reactiva)
- Oportunitat de pràctica el bon veïnatge
- Idees i propostes de futur

6.4. Transcripció de les entrevistes als Alcaldes

BANYOLES

Alcalde, Miquel Noguer. President de la Diputació de Girona
Porta 12 anys com a Alcalde de Banyoles

Municipi:

- 19.615 habitants
- Unitats de població: Banyoles, Can Puig, Lió, Mas Usall, Pla de l'Ametller, Puigde la Fontpudosa, Puigpalter, els Pins
- Banyoles capitalitza població, serveis, equipaments i infraestructures ja abans de ser comarca (Mancomunitat de municipis potent)
- Terme municipal petit i pràcticament sense activitat agrària

Agricultura i Planejament del territori:

- Ha quedat poca cosa. Algunes granjes a Mas Usall (ramaderia)
- Horts urbans a Can Puig i al Pla de la Coromina. L'ajuntament fa l'adjudicació de les parcel·les. Hi ha llista d'espera
- Horts privats sota el Monestir (patrimoni hidràulic indiscutible però abandonat) i al pla de les vinyes (prop de l'Institut Pla de l'Estany). Poc definit encara (caldrà seguir el nou Planejament en procés)
- Pla especial dels Regs (fase final)
- Planejament urbanístic a punt de ser aprovats: Sota el Monestir segueix essent rústic per mantenir les hortes. Bé patrimonial poc clar
- Abans els horts de la Draga, avui espai de lleure i esport (poliesportiu), construït per les Olimpíades de 1992.

Producte local:

- Ens emplaça a la Diputació de Girona i el Diplab. Ho gestiona Jordi Camps alcalde de Vidreres
- Anomena la campanya educativa Barça Kits, com a cas reeixit

Medi Ambient:

- Preservar el medi natural, en especial el bé comunal del sistema hidrològic de l'estany
- Política de compra de terrenys (seguint les passes de la Fundació Catalunya Caixa) a preservar: Can Morgat, parcel·les al costat de l'estany
- Carretera de circumval·lació la gestiona del Consorci de l'Estany
- Esport: contents dels resultats obtinguts de la bona participació i acollida d'esportistes internacionals (s'allotgen arreu de la comarca perquè a Banyoles li falten places hoteleres). Els pobles de la comarca en treuen uns beneficis (els que tenen cases rurals, restauració, botigues). Actiu i potencial
- Rutes per les proves esportives, es preveuen canvis per aconseguir un bon veïnatge. Ex: es preveu l'arribada d'unes 4.000 persones primer cap de setmana de setembre de 2019 (prova esportiva internacional televisada)

Destaquem:

- El Pla el veu poc proper per a la ciutat de Banyoles.

- Obert a formar part del debat
- Ens emplaça a parlar amb les 3 regidories que s'hi haurien d'involucrar-se en el projecte: esports (Jordi Congost), Ensenyament i Promoció Econòmica (també gestionades políticament pel mateix Jordi Congost)
- Content de les polítiques turístiques desplegades fins ara: l'esport s'ha convertit en la marca de Banyoles: proves esportives d'alt nivell, cavalls (Horse Ball) i ciclisme.
- Conscient que l'acompanya un entorn natural d'excel·lència.

CAMÓS

Alcalde, Josep Jordi (JuntsxCat)

Municipi:

- 690 habitants
- Unitats poblament: Camós, Sant Vicenç, la Bòbila, Passatge Ramió, Pla Can Vilarnau i Sant Maria de Camós
- Santa Maria de Camós ara 28 cases de pagès (n'hi havia hagut més de 150)
- A la muntanya les masies s'han restaurat (són segones residències)
- Cases de Turisme Rural: 5 (Serrallonga, Can Tapis, La Torra, Can Ribas i Cal Santo)
- També hi ha la Sala que és hotel restaurant
- Fan activitats junts amb Porqueres: l'escola, el porta a porta

Agricultura:

- Alcalde preocupat per l'excés de purins i el volum de la cabana porcina en el seu municipi
- Recorda que Camós, Banyoles i Porqueres són punters en la contaminació de nitrats (zones vulnerables que ha empitjorat durant els darrers anys) El recent decret de control de les dejeccions els colla (no més ampliacions ni granges noves).
- Hi ha 20 cases de pagès (explotacions familiars agràries) amb granges integrades de porcs i aviram (integrador Artigas)
- 4 granges grans (La Torra i Moriscot)
- Es recorda que a prop hi ha un escorxador de porcs (Artigas) que mata 5.000 porcs diaris
- Abans activitat lletera era important (Moriscot: iogurts)
- Hi ha pocs joves que es vulguin dedicar a l'agricultura: Badosa, potser producte local ?
- Emprenedors agraris: fa 20 anys plantació de kiwis, fa 10 anys plantació de peres, també horta ecològica, ara no (problemes amb l'aigua)
- Recentment, alguns fan farines (Moriscot)

Planejament:

- Acaben d'aprovar el nou POUM
- No s'esperen creixement poblacional ni urbanístic

- En Sòl urbanitzable es podran fer 50 cases noves (es persegueix habitatge més accessible)
- Algun problema amb el planejament a l'hora d'ampliar una granja per continuar un negoci familiar (Moriscot). Les ordenances sobre distàncies són estrictes.

Problemàtiques:

- Problemes ambientals derivats dels purins de porc
- Circulació de camions de gran tonatge. Problemes amb els veïns. Destrosses en granges petites (tanques, vallats, camins, ...)
- Els joves no es queden i per això no ha crescut urbanísticament. S'estan fent polítiques actives de dinamització d'accions per a joves per dignificar els nuclis: sala multiusos per festes, esport i local social

Serveis:

- La llar d'infants amb 40 nens té problemes financers. Porqueres (amb qui té bon veïnatge) solucionarà i absorbirà problemes de costos
- Escola al Pla de l'Ametller. Ludoteca perquè els pares tinguin lloc per extraescolars
- Bons ulls en la Via verda, Construcció vial de 3 km de Camós a Corts per enlleçar-hi
- Les activitats esportives passen pel poble però no beneficien al municipi
- Hípiques: Alforges Horse Ball

Destaquem:

- Abocaments de purins
- Indignació: un integrador s'està quedant amb les cases de pagès que van tancant, les terres són acaparades per un pagès de Porqueres que les conrea per usos agroindustrials i desenvolupa serveis
- Ha sigut alcalde molts anys i coneix bé el territori i la seva gent. Bon criteri.
- És jubilat (de pares pagesos ell s'havia dedicat a la construcció) i això li permet escoltar tothom.
- Bon veïnatge per engegar propostes de serveis i equipaments junts: escola, residus, ... no descarten noves aliances

CORNELLÀ DEL TERRI

Entrevista amb el Regidor d'agricultura i desenvolupament Rural: Xavi Mach, pagès jove, fa llet i la ven a Llet Nostra (diu que no s'hi podrà jubilar, veu el sector de la llet sense sortida)

Mena una explotació lletera de 120 vaques (produccions mitjanes de 5000 litres) Té força terra i en mena molta de manera que només ha de comprar soja. També té vedells a Bàscara

Municipi:

- . 2.322 habitants distribuïts en 10 nuclis (el més gran és el poble de Cornellà del Terri a peu de la C-66)

- Unitats de poblament: Cornellà, Borgonyà, Corts, Pujals dels Caballers, Pujals del Pagesos, Ravós, Sant Andreu del Terri, Santa Llogaia del Terri, Sords i Pontxetmar.

Agricultura

- Afirma que l'agricultura i la ramaderia ha crescut molt i per força
- No veu que la llet ecològica sigui una bona sortida a mig termini. No veu clar l'agricultura i la ramaderia ecològiques.
- Al poble queden 5-6 vaqueries
- Confia en el paper de les xarxes socials. Forma part de les xarxes de wp dels ramaders de llet de les comarques gironines
- Afirma que els purins estan molt controlats amb el nou decret de dejeccions i no cal preocupar-se
- Coneix els dos joves emprenedors agraris Oliveras i Ayats que han comprat SAT Suis per fer-se el pinso pels seus animals (porcs i vedells que tenen a la comarca i a l'Empordà)
- Aprofita per repassar l'elevada dependència de la terra per l'alimentació de les vaques (entre el 80 i el 90% que representa el 60% de la despesa total de l'explotació) si es compara amb els porcs (només el 10%)
- Aposta pel preservar el medi i conservar el paisatge però al mateix temps assumeix que com a ramader pot fer poca cosa més allà de formar-se (cursos de manipulació de productes fitosanitaris, ...)
- Sector oví: A Cornellà encara queden ovelles que fan transhumància (a Sords). Carnisser Vila, té sala de desfer i ramat d'ovelles
- Turisme Rural: hi ha una desena de cases. Majoritàriament són gent de fora que ha vingut a transformar-les (hoteles rurals)

Idees:

- Aposta per ser al consistori per millorar la qualitat de la ruralitat i especialment l'entorn agrari de Cornellà del Terri
- Esta convençut que es pot conscienciar a la mainada sobre l'agricultura i el territori perquè se l'estimin i el respectin.
- Aposta per fer una granja escola on els nens puguin conèixer i entusiasmar-se pels animals, la terra, copsar i analitzar avantatges i desavantatges de la producció agrària i de com aquesta esdevé aliment a través de la cadena de valor agroalimentària. És una idea que no deixa anar si no que demostra que ho ha pensat i debatut. Parla sensibilitzar als escolars a través del territori

Problemes:

- Massa concentració de terres i explotacions massa grans
- Massa concentració de cabana porcina a la comarca
- Abandonament d'activitats agràries lligades a la terra (oví)
- Desconnexió amb la comercialització

Destaquem:

- . Té ganas de canviar les coses (encara que ho veu difícil) i idees (Granja escola)

- Confia amb un futur agrari per Cornellà del Terri
- Obert i receptiu al Pla, però considera que arriba 20 anys tard (que s'havia d'haver fet quan les explotacions familiars agràries no havien ampliat tot concentrant terra, capital i treball).
- Insinua que el ritme, la dimensió i la capitalització actual dels pagesos que queden poden ser un impediment per participar de manera directa en el Pla

CRESPIÀ

Alcalde: Francesc Xavier Quer i un regidor (no vaig agafar el nom)

Fa molts anys que és alcalde (ben segur dels veterans de la comarca). Des de l'any 1995

Municipi:

- 251 habitants
- 5 nuclis de poblament: Crespià, Can Llavanera, Pedrinyà, Pompejà i El Portell
- el 70% dels habitants són nouvinguts i la majoria estrangers
- L'any 1995 va tancar l'escola i els nens del poble van a col·legi a Esponellà
- Àmbit amb molta mobilitat geogràfica. El fet de tenir bones comunicacions amb Figueres (N-250) li permet una obertura clara cap a l'Empordà (l'alcalde recalca que els convé mirar cap a l'Alt Empordà)
- La Teisa des de fa poc ve de Figueres i va a Banyoles (més freqüències tot i que l'ús és reduït)

Agricultura:

- Hi ha pocs agricultors: conreu de les nous, un productor de llúpol i d'un productor de mel (li costa considerar-ho activitat agrària)
- Alguns productors petits: vaca de pastura, pollastres d'engreix integrats, un ramat d'ovelles.
- Les empreses integradores de l'àmbit són: Callís, Artigas i Batallé.
- Els camps són conreats i ho fa majoritàriament el Corralot (Porqueres) i en Barceló
- També hi ha dues plantacions d'oliveres que fins fa poc eren actives (ara abandonades)
- Poble molt conegut per la Fira de la Mel i que el seu principal subministrador és un apicultor de Garriguella (Alt Empordà)

Planejament:

- L'any 1995 es varen donar 6 llicències d'obres per a nova construcció i 3 encara no s'han acabat
- Poble apreciat per les cases de pagès com a segona residència (força ocupació estrangera debut a la seva centralitat i a les bones comunicacions)

Turisme Rural:

- Hi ha 15 cases de turisme rural (especialment al nucli de Pedrinyà) de cap de setmana (majoritàriament són famílies joves amb nens que venen de l'AMB) i estrangers.

- Algunes cases fan rutes de senderisme (pels estrangers)
- Ho porten directament els propietaris (no passa per Naturaki)

Característiques generals:

- L'ajuntament ha obert un bar-botiga (paga el cost d'una persona) que fa de punt de trobada de la gent del poble (dels avis perquè durant el dia la gent treballa fora)
- Hi ha dues empreses al costat del Fluvià, fan tubs d'escapament i bombes d'aigua, i donen feina a 3 treballadors).
- Fins fa poc, una de les empreses del poble s'utilitzava com a magatzem per a proves ciclistes (dels estrangers que venien organitzats i es porten el material i els aliments). Ara s'han traslladat a una nau de Cabanelles (municipi veí de l'Alt Empordà).
- S'han instal·lat al poble: 12 famílies marroquins i 6 noies sud-americanes (cuidadores de gent gran)
- Hi ha moltes cases en venda
- Alguns nouvinguts fan activitats artístiques (mobles, música, etc.)
- Contradiccions amb el medi ambient i les proves de trial i de BTT. També problemes burocràtics

Propostes:

- Faria falta una marca turística que aixoplugués la comarca
- Benvinguts a pagès és una bona pràctica que caldria potenciar i diversificar
- Les activitats esportives que desenvolupa Banyoles tot i que passen per Crespià no se'n beneficien (al contrari, pateixen les conseqüències dels talls de carreteres als caps de setmana)
- La natura es valora com un dels recursos més vius pel turisme de la comarca

Destaquem:

- Crespià té els arrendaments més barats la qual cosa facilita i molt l'arribada de gent de fora
- La situació estratègica entre Figueres-Besalú i Banyoles en un indret extremadament rural fa que aixoplugui gent que busca tranquil·litat, aïllament

ESPONELLÀ

Alcalde: David Juan (nou a la comarca aquesta legislatura)

Municipi:

- 433 habitants
- Nuclis: Esponellà (el més gran amb més del 50% dels habitants) les Anglades, Batllori, Borrell, Brunsó, Les Caselles, Martís, Centenys i Vilert
- L'alcalde vol potenciar tot el municipi, proposa la denominació de: Esponellà-Vilert-Centenys
- Vilert: concentra quasi tot turisme rural del terme municipal (entitat pràcticament sense agricultura)
- Pla de Martís: plana agrícola compartida per 4 municipis (escultura de st Galderic al centre): Serinyà, Esponellà, Fontcoberta i Porqueres
- L'escola del poble té un cuiner que els fa els menús amb productes locals
- L'escola acull els pocs nens de Crespià (no té cap més lligam entre aquests dos pobles). Ni a través del riu Fluvià que comparteixen. Fa temps s'havia creat

una associació de municipis entorn el Fluvià però per manca acció i pressupost es va acabar.

- Ciclisme d'elit europeu pernocta al turisme rural del municipi i només té un magatzem a Centenys (també un altre a Cabanelles) per quan venen organitzats (deixen material) i gaudeixen del territori comarcal (i també de l'Empordà)

Agricultura:

- Francesc Darnés, Mas Colomer, abans expenedores de llet, ara fa iogurts
- Can Carreter del pi, pollastres + porcs (Nutrex), jove incorporat
- Les Anglades a Vilert, turisme rural + ovelles (Ancri, associació raça ripollesa)
- Martís: llet (Agustí), porcs (Cos i Bosch)
- Els camps del pla de Martís els treballa el Corralot (fa serveis a tota la comarca)
- Mas Miquel (propietaris): Casa de colònies + Turisme Rural
- Mas Auró, proper a la jubilació. Què passarà amb el molí d'oli?
- No hi ha hípiques (només una casa amb cavalls particulars)

Problemes:

- Masses cases de turisme rural (20-30) poc vincle amb el municipi, famílies novingudes (els propietaris s'ho han venut)
- Acció a implementar al Pla: limitar les noves llicències de turisme rural
- Granges integrades. Normatives molt exigents (flexibilitat inexistente i necessària per fixar gent al territori i per guanyar-se la vida (sembla que les normatives contribueixin a expulsar la gent del territori)
- Pla general (emmarcat dins el PDU del Pla de l'Estany i el PTP de les comarques gironines) molt restrictiu en termes mediambientals poc realista amb el tarannà dels pobles rurals
- No contempla disseminació com a element identitari de la ruralitat
- Molt territori i poc pressupost (massa petit per mantenir camins, equipaments, infraestructures, ... sort de la Diputació!)
- L'esport d'elit que organitza Banyoles, és un mal de cap pel poble, només aporta tallada de carreteres encara que també omple les cases de turisme rural (només se'n beneficien quatre)

Comarca:

- Es vol potenciar el patrimoni industrial a través del PECT comarcal.
- Dues centrals elèctriques: Agroenergia i Bassols tenen les infraestructures al Fluvià. Patrimoni industrial per preservar

Propostes:

- Potenciar la identitat pagesa del municipi: identitat del poble
- Aconseguir que els fills de pagesos:
 - se sentin orgullosos de seguir amb la pagesia
 - articular els mecanismes tècnics per fer-ho possible (línia del Pla)
 - donar oportunitats per continuar fent de pagès i gestionant el territori
- Mantenir el bestiar extensiu al pla de Martís (espai agrari a preservar l'activitat)

Destaquem:

- Mostra molt d'interès amb el Pla com a eina dinamitzadora de l'agricultura de futur
- Remarca la importància de dos espais agraris: Pla de Martís i Centenys com a centres per capitalitzar propostes de futur
- Ganes de sumar projectes i idees amb municipis rurals

- Detecta dues realitats comarcals: 10 municipis rurals i Banyoles (dinàmiques difícils de compatibilitzar de cares al futur)
- Accessible per capitalitzar el rol de la pagesia a la comarca
- Experiència política: havia sigut regidor de l'ajuntament de Banyoles

FONTCOBERTA

Alcalde: Joan Estarriola

Descripció municipi 1.474 habitants

- Entitats: Melianta, Vilavenut, la Farrés, Figueroles, Espasens, d'en Deri
- La resta del terme municipal és pràcticament disseminat
- Destaca un privilegi municipal: no li afecta cap infraestructura o equipament intercomarcal
- Bon mosaic agroforestal ben conservat amb una bona xarxa de camins
- mobilitat i ruralitat excel·lents
- Poques explotacions agràries, l'agricultura i la ramaderia molt a la baixa
- Melianta: urbanització consolidada prop de la carretera Banyoles-Figueres (petit creixement) amb serveis. L'alcalde descriu Melianta com un assentament urbà dins un territori eminentment rural.
- Novinguts estrangers (pocs) fan contemplació (Renalias) i multitasques
- Escola molt viva + llar d'infants (Melianta estira famílies joves de la comarca)

Comarca:

- Forma part del PECT per potenciar l'economia i la qualitat de vida del poble (eliminar punts negres d'accés a internet, bons accessos al patrimoni, camins terciaris vitals pel territori, sender lligat al municipi entre Fontcoberta i Vilavenut, senyalització, ...)
- L'esport de gran competició no beneficia al territori, al contrari, talls a les carreteres. Cal reorganitzar-lo a escala comarcal
- Potenciar mercat km 0 (pel producte local de la comarca)
- Benvinguts a pagès, actiu i positiu, fomentar-ho

Agricultura:

- Pocs pagesos que s'han fet molt grossos. L'explotació familiar agrària desapareguda
- Greus problemes amb els purins
- Caldria potenciar l'agricultura periurbana: horta ecològica a Vilavenut que fa mercats
- Vedells d'engreix extensius a Espasens
- Producció de llet amb vedells d'engreix
- Porcs (mamallons)
- 2 joves incorporats: Quatre soques (porcs d'engreix) i Can Figueroles (nou jardí, planta ornamental)
- Atenció als espais vulnerables i protegits com el clot d'Espolla (freqüentació turística extrema si plou)

Medi Ambient:

- Content del programa contra el glisofat (alternativa és un derivat del vinagre amb sal i sabó)
- Els habitants de Vilavenut han fet pedagogia i fan comanda conjunta de detergents ecològics i a doll
- Al setembre, activitats per gestionar el territori i sobretot per evitar incendis forestals (prioritat d'aquest mandat)

- Bona sintonia amb l'ecòleg Ramon Folch que viu a Martís, nucli proper del terme municipal d'Esponellà. Proposen organitzar xerrades per despertar l'interès de la matriu agroforestal (des de la gestió agrària)

Planejament:

- Els joves se'n van (no poden ampliar/modernitzar la casa dels pares i no poden adquirir terreny per fer-se una casa)
- Reclamen (dins el procés participatiu) habitatges amb serveis compartits
- Camins, demanda dels agricultors (per passar amb les seves màquines cada vegada més grans)
- Joves actius al municipi (amb idees i propostes per ordenar el territori com a proposta de futur)
- Mosaic agroforestal per conservar (gestió del territori)
- Espais naturals d'alt valor
- Col.laboració amb altres ajuntaments: St Miquel de Campmajor

Destaquem

- Interessat en engegar accions pel territori i la pagesia
- El municipi disposa de patrimoni (ca la Farrés arranjat amb fons europeus, bon equipament per fer xerrades)
- La darrera campanya electoral varen fer tallers participatius dirigits als joves del poble (diu que ha sortit un bon document que ens enviarà).

PALOL DE REVARDIT

Alcalde: Jordi Xargay (fins ara president del Consell Comarcal)

Municipi: 467 habitants (predomini del poblament disseminat)

- Nuclis: Palol, Riudellots de la creu, la Banyeta, la República
- Cada nucli té un espai polivalent: centre cívic, pavelló, casal de jovent. La idea és fer un poble més viu (els polígons industrial fan de Palol un municipi ric en equipaments)
- Només hi ha una família estrangera
- Les bones comunicacions (C66) i la tranquil·litat són els millors atractius (atracció per ciclistes de renom que havien sigut a les rodalies de Girona)
- Municipi disseminat (valor del territori)
- No tenen escola, els nens van a Cornellà del Terri (bones sinergies, bon veïnatge)
- Turisme Rural (fins ara 2 cases, ara 1)

Agricultura:

- Productors de llet, Ramon Redreça, ara aposta pel porc (únic pagès amb futur segons diu l'alcalde)
- Porc ecològic: Colom
- Pollastres i vedells integrats
- Gifreu, porcs en convencional
- Menen la terra (Colom, Redreça, Mach de Ravós del Terri, Sureda) també fan serveis per l'agricultura

Problemes:

- Nitrats, contaminació aqüífers
- Aigua (ni ha molts problemes, s'ha d'estirar de l'estany, compromís comarcal).

- No veu futur a l'agricultura del poble. Només quedarà un pagès (en Redreça)

Planejament:

- El POUM és del 1987. Diu que el PDU de la comarca ja ordena
- S'han anat fet modificacions puntuals i els ha funcionat bé, sobretot en els polígons industrials (riquesa pel municipi)
- No tenen previsió de fer-ne un de nou
- No hi ha urbanitzacions. S'han fet algunes cases entorn als nuclis (Beguda i la República i Palol nucli al voltant de l'ajuntament)
- La disseminació obliga a mantenir una bona xarxa de camins
- Ordenances municipals generalistes en termes de medi ambient
- La Mota hi havia un projecte de rehabilitació de masies però la MAT ho va frenar

Medi Ambient:

- Canvi a leds (estalvi energètic)
- Pavelló: plaques solars (també en algunes empreses del polígon, sense subvencions de l'ajuntament, és privat)
- Biomassa per locals públics

Propostes:

- Recuperar patrimoni: castell, pou de glaç, pont romànic
- Rutes amb la comarca (a peu en bici) i per la gent de la comarca
- Des del Consell Esportiu es fan moltes activitats (comarcals: música i joves artistes)
- Aposta pel Pla ha de ser el full de ruta per l'agricultura de la comarca
- Possibilitats de que cada municipi engegui propostes de futur
- Cal introduir nous productes agroalimentaris locals amb subvencions públiques, si cal

Destaquem:

- 3 polígons industrials a peu de la C66 (quasi tots plens i amb indústries de prestigi). Bones finances a l'ajuntament
- Veu inputs com el patrimoni, la natura com a eines de futur
- Va potenciar la Diagnosi de l'Agricultura i el producte local a escala comarcal. Amb ganes d'articular propostes de futur

PORQUERES

Alcalde: Francesc Castañer (ERC) i President del Consell Comarcal (recent).

Municipi:

- 4.595 habitants (predomina el poblament disseminat)
- Superfície: municipi gran que envolta Banyoles (limita amb l'Estany)
- Unitats poblacionals: Porqueres, Mata, Mianiqgues, la Perpinyana, Pratedallat, Pratroig, Cal Germà, Caselles d'avall, Pujarnol, Puigsurís, Usall, Les Pedreres, La Formiga, Merlant, Pla de Can Vilarnau,

Agricultura:

- Pagesia: Ferran Saurina, Met, Lluís Salellas (cooperativa), Puigdevall (Corralot), Marta Frigolé, carn ecològica amb nau de desfer (compren al P.

Basç), ... Jaume Masmitjà (Matella) abans llet ara vedells i porcs; Can Badosa (fill incorporat) vaques de llet + porcs + camps; Mas Llandric, formatges (volen tancar!!)

- Pocs: zona vulnerable, Can Bou (granja gran amb prou base territorial)
- Malauradament tot en integració: porcs, vedells i pollastres
- Cal revertir la situació i tornar a les explotacions familiars que facin arribar el seu producte al mercat
- Sector molt castigat per l'administració (les normatives els immobilitzen)
- Un ramat (entre Porqueres i Camós)

Medi Ambient:

- Nitrats: zona vulnerable juntament amb Banyoles i Camós (contaminació greu)
- Crear una marca ecològica, un segell de qualitat (som un Espai Natural dins la XN2000, s'ha de potenciar)
- Rotació de conreus per evitar els senglars (problemàtica greu)
- Som Pujarnol, comunitat a la Torre de Pujarnol, poca agricultura

Planejament:

- Manteniment de camins
- Sòl rústic, dificultat de definició. Entrebancs constants. Fa falta un debat de país
- Crear rutes entorn els elements naturals
- Bicis (un problema a les carreteres). Ordenació necessària

Oportunitats:

- Gaudir de l'entorn (endreçat): cavalls, natura, senderisme, ...
- Posar en valor el territori (s'ha posat de moda Puigclarà, identificació nous punts en la cartografia local/comarcal)
- Hípiques: Horse Ball, campionats del món (caràcter internacional de les proves)
- Via verda (farà venir més gent). Cal que els ajuntaments hi participin
- Cases de turisme rural especialitzades en ciclisme (Campolier)
- Allotjaments turístics per esport d'alta competició i per ciclistes (ara 2-3 habitacions davant Poste de Mata, és de l'Hotel l'Ast a Banyoles)
- Cal arranjar els itineraris per l'esport a tots els municipis de la comarca
- Turisme Rural repartits pel territori: Can Solaric i Can Solé, Agroturisme, Can Xargay, Puig Surís i Usall.
- També cases de colònies: El Vilar, Cal Febrer, Clar de Bosc,

Destaquem:

- Bones propostes per articular accions del Pla
- Insisteix: Banyoles 2/3 de la població de la comarca i només el 5% del territori comarcal
- Contempla com objectiu del Pla: trobar la manera que es pugui viure de l'agricultura. Fer atractiu viure del camp

SANT MIQUEL DE CAMPAJOR

Alcalde, Josep Oriol Serrà,

Hortolà ecològic, professió. Nouvingut procedent de l'AMB (abans havia viscut a Mieres)

Membre de l'associació Micropobles (el futur és col·lectiu, explica)

Municipi: (228 habitants en disseminat)

- Nuclis: 4. St Miquel, Briof, Falgons i Ventajol. Només població disseminada
- Conscient d'un territori excepcional i en transició a cavall entre el Pla de l'Estany i la Garrotxa (molts atractius: natura, cultura, agricultura, ...)

Agricultura (descripció):

- 5 pagesos actius i uns quants de jubilats
- Puigdevall (el Correlot) engega un centenar de vedells de carn d'en Joan Fort. També mena alguns camps dels pagesos que es van jubilant
- Predomini la ramaderia extensiva (vedells) i intensiva (porcs i pollastres) quasi tot integrat (Callís). El Crous: porcs que se'n van a Itàlia (petits)
- S'ha jubilat el darrer pastor (i ramat)
- Horta ecològica (2 hectàrees, 3 persones). Fa de tot però sobretot (kale, porro, api, carbassa i fonolls). Ven cistella i distribueix a 30 km, més enllà ho proveeix a botigues (fins a Barcelona, Perpinyà i restauració). Compra els fems de Vic.
- Mel Anton (fa mercats)

Medi Ambient (ajuntament adherit al pacte pel canvi climàtic):

- leds a tot el poble (estalvi energètic)
- sense glisofat a partir de dues accions: reduir IBI rústica i aportant producte alternatiu per combatre males herbes (ben acollit per la pagesia i amb ressò a la comarca, el segueixen: Fontcoberta, Camós i Porqueres)
- Proposa fer més accions mediambientals des de l'ajuntament:
 - . cotxes eco (50% reducció IBI)
 - . plaques solars, reducció tb impostos
 - . reducció plàstics d'un sol ús
 - . atenció uralites (problema de les granges, tema delicat i complicat)
 - . programes de reciclatge, recuperació i reutilització (bona acceptació)
- fa pedagogia del medi ambient i de l'agricultura extremant la cura del territori entorn 3 grans temes:
 - . acord amb els pagesos pels purins (de juny a setembre, tirar i enterrar el mateix dia i, no es poden tirar dissabtes i festius)
 - . treure el glisofat dels camps
 - . potenciar les masoveries rurals (recuperació de terres)
 - . implicar el SOC per desbrossar el bosc (conveni)

Planejament:

- Sense planejament urbanístic (POUM en procés i amb dificultats per preservar la ruralitat) Les normatives del PTGC no contemplen el disseminat com a eina d'ordenació territorial (visió urbana del plantejament). Necessitat d'introduir canvis
- Tot el terme municipal és sòl rústic (moltes dificultats amb urbanisme, manca de visió ruralista ni pagesa)
- Defensa la disseminació com a element identitari del municipi (la comissió d'urbanisme no ho entén, ni ajuda a potenciar-ho, al contrari)
- La normativa "obliga" a construir nucli (al costat de la carretera) per crear identitat municipal (l'ajuntament vol preservar la dispersió d'habitatges).
- Posen un tòtem prop de la carretera per informar dels establiments del poble: turisme rural, aventura, mel, ...)
- Rol de l'associació Micropobles)

- L'ACA no va deixar instal·lar una granja de pollastres ecològics per les dejeccions i les distàncies
- No es va poder instal·lar una nova formatgeria, aquesta activitat segons urbanisme només es pot fer en un polígon industrial i el poble no en té
- la bioconstrucció també la denega la comissió d'urbanisme

Dins el marc comarcal:

- Pendent subvencions i projectes europeus des del Consell Comarcal, per refer camins i patrimoni (Torre de Can Ginestà)
- Potenciar gastronomia comarcal

Turisme:

- Activitats en la ruralitat: Turisme Rural i el càmping
- Natura: senderisme
- Enfortir la relació entre activitats i el territori: algunes propostes com fer la volta al municipi per les carenes (ruta mirador), ser el centre geogràfic de la demarcació de Girona
- Mercat de l'aplec de Falgons (concentració afluència amb productes locals: Mieres, formatge, El Sallent, formatge i Falgons, mel)

Propostes a mig termini:

- Crear centre comercialització productes ecològics a la comarca (hub)
- Fulletons informatius, rutes (natura, agricultura, ...)
- Buscar sinèrgies amb ADRINOC (Desenvolupament Rural, únic municipi de la comarca amb aquesta categoria)

Problemàtiques:

- Fa 3 anys que l'escola es va tancar
- Escassa oferta i incentius per la gent jove que s'instal·la i vol desenvolupar activitat

Destaquem:

- Alcalde de tarannà optimista i molt actiu
- Veu el Pla com a una oportunitat per la pagesia
- Excel·lents comentaris i idees

SERINYÀ

Alcalde. Josep Antoni Ramon.
Professor de la UdG (Montilivi)

Municipi: 1108 habitants.

- Població força concentrada + urbanització el Reclau, recent i prop del poble
- Poble amb una funció residencial (poques botigues i nucli petit) dependència comerç de Banyoles (també de Besalú)
- Poca agricultura (i cada vegada menys), si agroindústria: Canyigeral (Monter per Mercadona), escorxador aviram (gall d'indi, abans escorxador de conills, a la comarca no queda cap productor) i Ous de l'Estany (operador de Mas Casadevall, acció social, ous ecològic)
- Hi ha un supermercat petit que ven producte local i alguns productes a doll (cada vegada més majoritari)
- Escola amb 120 nens

Agricultura:

- Brigitte, ramat d'ovelles e Can Parella
- Mel, productor local
- Artigas (granges de porcs petits de fins a 3 mesos)
- Can Terradas, productors de llet. Ara hi ha el jove
- La terres les mena el Corralot, fins el Pla de Martís

Medi Ambient:

- Es vol potenciar l'energia fotovoltaica (política pública)
- El vehicle elèctric (l'ajuntament en comprarà un perquè li fa falta un vehicle)
- Biomassa per l'escola

Turisme:

- Contents del mercat setmanal del divendres
- Hípiques (3): Artigas fill (Boscaròs), Desnatur i La Bruguera
- Turisme Rural (5): Can Cufí, Can Solanas (dificultats), Can Cirera, Cal Pelegrí (ciclistes)
- Hi ha 8 rutes per conèixer el municipi

Planejament:

- El POUM és molt recent de 2016
- El Pla de Martís té doble protecció per evitar la ubicació e noves granges de porcs

Potencialitats del territori:

- Hi ha excel·lents paisatges (cavall, bicicleta i caminar) i quasi no hi ha equipaments (falten serveis i infraestructures pel turisme local, comarcal o de fora)
- Vol integrar les Coves prehistòriques dins el marc comarcal de projecció turística (i que sigui un punt d'atracció pel poble)
- Confia en la nova Via Verda (pel Serinyadell) per enllaçar noves rutes de senderisme
- En definitiva: el territori és una riquesa natural per potenciar (des d'un punt de vista històric)

Destaquem:

- Alcalde dinàmic (professor de la UdG a Montilivi)
- Interessat en formar part del projecte del Pla però allunyat de la pagesia (n'hi ha poca al seu entorn)
- Interès en articular propostes pel territori (per lligar patrimoni i turisme, coves)
- Col.laboratiu i obert a propostes
- Al poble hi ha actius rellevants (Mica Gassiot fa ratafia comunitària. Fa sortides per aprendre plantes per la ratafia. És una activitat molt ben valorada al poble.

VILADEMULS

Conversa amb Àlex Terés, l'alcalde (JuntsxCat)
 Gestor esportiu al Consell Comarcal de l'Alt Empordà
 Impulsor (ideòleg) del Pla de la Pagesia i el producte local

Municipi: (823 habitants)

- Nuclis: 12 (Vilademuls, Galliners, olives, Orfes, Parets d'Empordà, St Esteve de Guialbes, St Marçal de Quarantella, Terradelles, Vilademi, Vilamari i Vilafresser)
- Predomini de la població disseminada

- Conscient d'un territori excepcional amb molts atractius i potencialitats: natura, patrimoni (no parla del passat jueu però l'identifica a través del patrimoni), agricultura, turisme rural
- Problemàtiques a escala municipal:
 1. Molt limitats amb el pressupost municipal
 2. Poca capacitat d'actuació i d'activitats

Agricultura (descripció):

- Moment complicat, les explotacions agràries familiars han desaparegut
- La dinàmica socioeconòmica imperant és l'agroindústria i la sobreexplotació del territori (no sostenible i que pot acabar malament)
- El bestiar integrat manté gent al territori
- S'han abandonat els horts del voltant dels pobles
- S'han abandonat la majoria dels masos: problemes d'incendis
- Els pagesos suporten moltes traves de l'administració
- En 20 anys no veu futur per la pagesia
- Falten ramats d'ovelles
- Hi ha alguns grans propietaris i cases amb tradició: Huguet (Mas Alba), Vicens (Vilamari), De Puig, Llovera, Perpinyà (Orfes), Gay (Orfes), Viader Gusta (Bàscara i grans propietaris comarques gironines), Lleal, Fort, Can Vidal de Sant Esteve de Guialbes ...

Al detall:

Orfes:

- Pitu Marquès que havia fet llet (no li recullen) ara fa serveis
- El carnisser de Bàscara té porcs a Vilademuls (venda pròpia i a fora)
- Agrupació d'Orfes (2000 vaques): 3 famílies amb joves incorporats que fan llet a Llet Nostra
- Turisme Rural

Parets d'Empordà:

- 2 granges d'integració de porcs, 3 assalariats i en viuen 3 famílies
- vi de la Baronia
- Cavalls per recuperació terapèutica (els propietaris són danesos)
- Turisme Rural

Galliners:

- Guilana dels pinsos (fa engreix i cria de porcs)
- Turisme Rural

Ollers:

- Granja de porcs + serveis
- Argentí que fa formatges
- Can Bardera: centre de Teràpia d'oli d'oliva (massatges i trull)
- Turisme Rural + botiga + bar

Terradelles:

- Mas Alba: formatges i cavalls serveis terapèutics + equipaments ciclisme

Les Olives:

- Lleal Mercader Josep, SAT ST Mer (llet) + planta de biogàs (ATO)

Medi Ambient

- Remarca que el pitjor pel territori és que estigui protegit per la XN2000
- Els pagesos estan fent de tot i més per ser sostenibles ambientalment i tenen molta cura del territori i del paisatge (bona gestió, bons resultats)
- En general es fa una bona gestió dels purins (no generen problemes)

Planejament (Debilitats):

- Amb els alcaldes de Crespià, Palol de Revardit i Cornellà del Terri (JuntsxCat) han anat al Parlament de Catalunya per fer entendre als diputats la necessitat de canviar les normatives que avui expulsen els joves de pagès (la llei no permet ampliar les cases de pagès de manera que els joves, potser amb intenció de quedar-se i desenvolupar una proposta al territori es veuen forçats a marxar).
- La llei **d'espais agraris** va en la mateixa línia (obstructiva). Cal un debat de país
- El POUM projecte de 12 cases (6 a Sant Esteve de Guialbes) però encara n'hi ha per fer i no s'han fet (joves que han de marxar)
- Màquines massa grans que xafen camins, tanques, parets i vores de conreu, arbres
- Evitar rompudes forestals
- Recuperar conreus
- Geometritzar els camps

En clau comarcal:

- Els municipis tenen pocs recursos, mentrestant l'administració regional es poden gastar 2 milions d'euros en la Via Verda (que és necessària per eixamplar propostes intermunicipals i generar activitat econòmica)
- Dinàmiques municipals dispars: compensacions (€) per assegurar el bon veïnatge
- Crear sinergies (turisme rural i massatges oli; formatges i hípica; ...)
- Idea: crear un Observatori de fauna i de natura
- Neorurals i gent que torna a les cases familiars (important)
- Divisa dos tipus de municipis a la comarca, dues dinàmiques diferents. Els més dinàmics a l'eix de la C-66 (oportunitats de fora). La resta (rurals i encara agraris que confien en el Pla per vehicular propostes i accions puntuals i locals i generals). Cal estudiar compensacions!!

Turisme:

- Problemes: masses cases (més de 30 i algunes il·legals). Problemes de convivència, massificació cotxes, augment consum d'aigua (hi ha problemes), alarma social, festes after hours.
- Oportunitat: aporta ingressos. Fins i tot pot convertir-se en la primera font d'ingressos
- El Pla ha de servir per frenar el Turisme Rural (parla molt bé de Naturaki, model de negoci d'excel·lència, plataforma de serveis (la gent repeteix)
- Bona oferta turística:
Orfes: restaurant la Barretina (un referent); Vilamari: Botiga online i presencial (Lali i Joan Saló); Mas el Riu, cavalls; St. Esteve Guialbes: golf al Mas Pagès

Propostes:

- Protegir l'interès paisatgístic (tal com deia el PDU de la comarca)
- Calen infraestructures i equipaments de caire col·lectiu
- Objectiu: convertir el municipi de Vilademuls en un Centre Educatiu de la Natura!
- Justificació: tenim natura excepcional, tenim paisatge ordenat, hi ha fauna
- Sistema de guaites a cada nucli de població (tothom n'ha de participar)

Destaquem:

- Coneix bé el lloc i l'entorn i sobretot la seva gent
- Ideòleg i impulsor del Pla i amb moltes esperances que sigui una eina capaç de donar la volta a la situació de paràlisi agrària

- Veu una oportunitat (quasi única) en el Pla, per estimular accions perquè la gent dels pobles es quedi (el Pla ha de ser una ajuda per fer-ho possible!)
- No protegir més el territori
- Incentivar compensacions verdes (cal estudiar-ho!)
- Oportunitat d'or a través del Pla per mostrar un model agrari de futur: despertar emprenedoria i capacitats i reptes
- Proposa deixar estar lo fàcil (que fa tothom): productes amb valor afegit, productes locals, artesanía. Amb molts casos d'èxit: formatges de Mas Alba, ... i articular una proposta original (la innovadora): Mirar que fan fora i millorar-ho, adaptar-lo a la comarca.

6.5. Presentació i matrius de dinamització de les taules de treball

Pla d'Acció de PAGESIA i Producte Local del Pla de l'Estany

Setembre, 2019

Universitat de Girona
Departament de Geografia

Uso del sòl en la zona de Banyoles i Porqueres entre els anys 1956 i 2016

1956

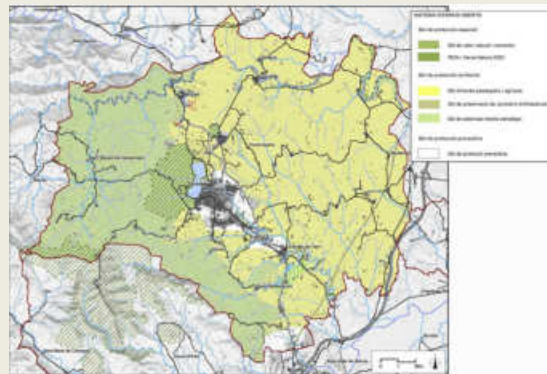
- Sòl agrari
- Sòl forestal
- Sòl urbà

2016

- Sòl agrari
- Sòl forestal
- Sòl urbà

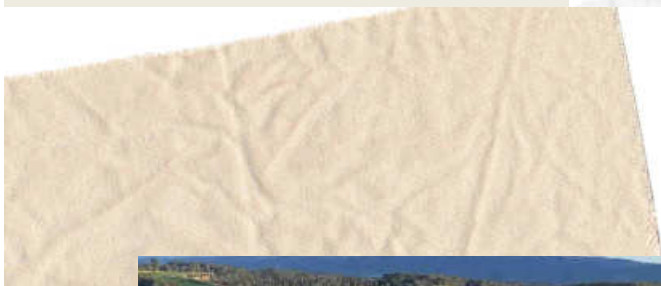
Pla director urbanístic del Pla de l'Estany

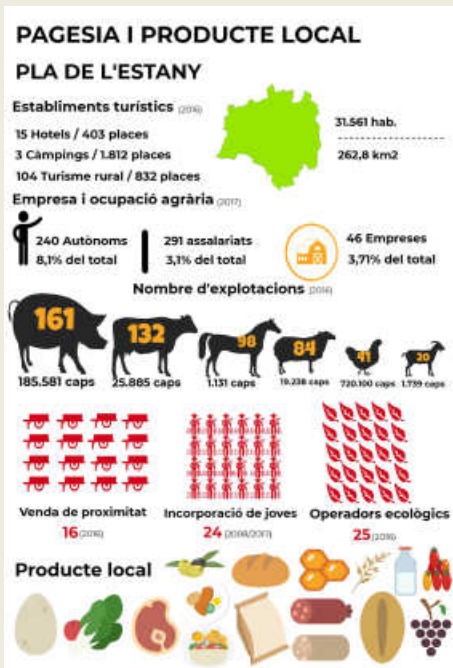
Apropament al coneixement de la pagesia, el producte local i el món rural

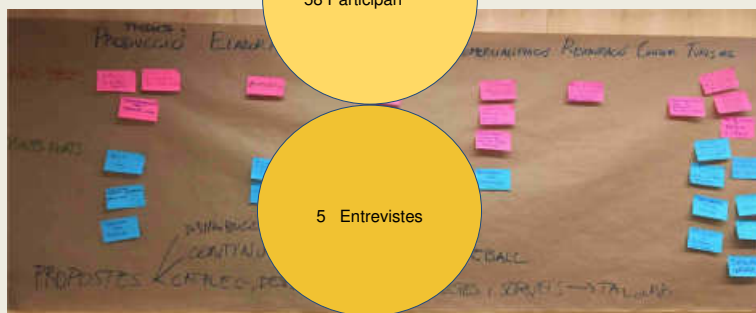
- Diagnosi estratègica: 'Pagesia i producte local al Pla de l'Estany' (2018)
- Entrevistes amb tots els Alcaldes de la comarca (2019)
- Entrevistes amb agents del Territori: del DARP, de la Cooperativa, l'Associació de Comerciants de Banyoles, de l'Escola de la Natura; d'agents que gestionen temes com turisme rural, el món del cavall, etc.,

TAULES DE TREBALL MUNICIPALS (2018)

7 Taules

58 Participan

5 Entrevistes

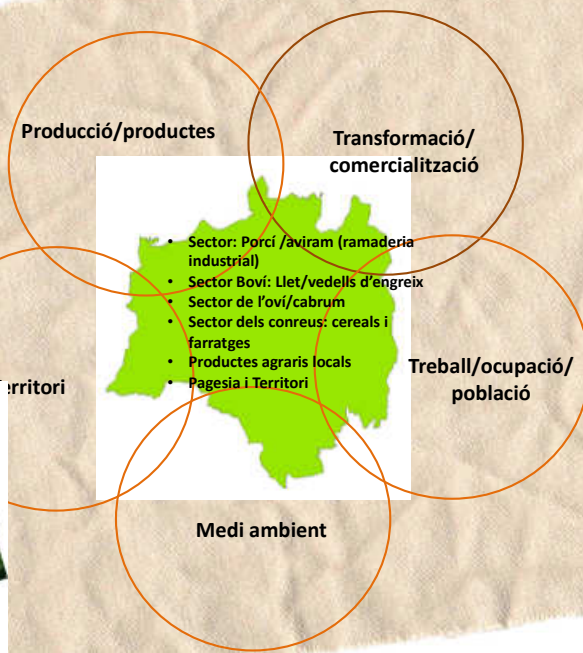
Objectius: 'el Pla d'acció per la pagesia i la producció local busca promoure un territori sa i viu, que permeti viure *en* el territori, *del* territori i *amb* el territori

A partir d'un nou model de relleu productiu que:

- Enforteixi un sistema alimentari sa i de proximitat.
- Mantingui la salut dels ecosistemes per contribuir a mitigar el canvi climàtic
- Es comprometi en mantenir i recuperar el medi natural i el paisatge per transferir-lo a les generacions futures
- Construeixi un teixit social productiu cohesionat que estableixi sinergies i compromisos amb altres agents del territori per oferir una ocupació estable i de qualitat i donar al món rural el reconeixement que es mereix.

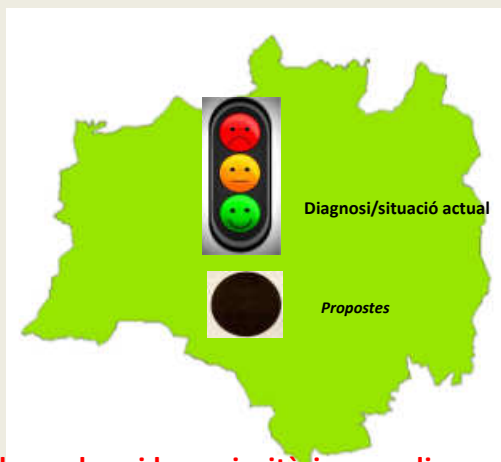

DAFO Productes /pagesia/ territori.

Presentació de Resultats

Posem els resultats sobre la taula

Decidim entre tots les propostes/idees claus i les prioritàries per dissenyar el Pla d'acció

Sector: Porcí /aviram (ramaderia industrial)

Producció	Transformació/comercialització	Treball/ocupació /població	Medi ambient	Territori
-Sector consolidat i competitiu per l'agroindústria propera -Predomina el règim d'integració vertical, amb empreses de la comarca, o comarques gironines -Incipient desenvolupament d'ous ecològics - Incentivar ramaderia ecològica (Llavora) - Reforçar la bioseguretat i el benestar animal - Incloure matèries primeres locals en la cadena productiva agroindustrial	- Posició dominant de l'agroindústria. Fre per la pagesia per desenvolupar el valor afegit i incrementar seus ingressos. -El complex sistema agroalimentari articula una plataforma d'empreses diversificades a escala supracomarcal: integradors, pinsaires, sales de desfer, engreixadors, escorxadors, etc. i nombrosos intermediaris. - Empreses de pinso de la comarca elaboren pinsos ecològics i a la carta.	-El sector afavoreix: - la conservació de cases obertes i de camins; - diversifica l'ocupació directa i indirecta i manté gent al territori. -Dinamització de projectes d'agricultura social en la producció d'ous ecològics -Formació de treballadors per millorar bones pràctiques: ambientals, ètiques i de gestió del treball	-Especial atenció a Banyoles, Porqueres i Camós en zona vulnerable - Aplicació decret de gestió de fertilització del sòl i dejeccions ramaderes -Creixen les explotacions amb jaç de palla (milliores en benestar animal) -Revisar i controlar l'excés de càrrega ramadera a través d'un pla integral comarcal (evitar esgotament sòl i promoure bona pràctica d'aplicacions i control d'abocaments -Promoure estratègies d'alimentació en termes d'eficiència digestiva i nutrició	-Problemàtiques del planejament, ordenances i normativa urbanístiques. -Dificultats d'instal·lació de granges ecològiques en règim intensiu -Limitació noves construccions ramaderes intensives -Establir, a escala comarcal, dinàmiques conjuntes purins

Sector Boví: Llet/vedells d'engreix

Producció	Transformació/comercialització	Treball/ocupació /població	Medi ambient	Territori
-Creix progressivament el model d'integració en vedells d'engreix i augmenta la dependència amb l'agroindústria. -La crisi global del sector lleter obliga a tancar explotacions ben dimensionades. -Sobredimensió: una sola empresa a la comarca té més de la meitat de la quota de la comarca. -Dificultats per posar en valor el producte les explotacions reconvertides al sistema de producció ecològic (arrossegades per la crisi del sector)	-Comarca emprenedora en dinàmiques individuals i singulars: Vedella Com Cal, Vedella de Qualitat, Vedella de Girona, Vedella Ben Criada. Malauradament però no han trobat el segment de mercat desitjat. -La cooperativa agrícola de Banyoles, CAB, té un rol clau en les estratègies de la producció de la vedella. Dificultats i competència amb l'agroindústria -Enfortir plataformes associatives amb la cooperativa per promoure estratègies col·lectives i arribar al consum final identificant bé el producte. -Obrador per pasteuritzar la llet ecològica i fer-ne venda directa a col·lectius (residències d'avis, escoles, cases de turisme rural, ...)	-Pèrdua de l'explotació familiar agrària com a model i tendència a l'alta concentració de bestiar i terres amb poques mans -La ramaderia extensiva de boví de carn contribueix a fixar població, a mantenir el teixit social i laboral -Ramaderia extensiva generadora d'externalitats positives pel territori comarcal. Aposta per generar activitats complementàries: itineraris pagesos, punts guaita, descoberta conreus, etc. -Crear un servei per gestionar i facilitar torns de vacances i baixes	-Les explotacions extensives de vacu proveïdores de serveis ambientals (eines per la conservació dels recursos naturals i els bens comuns) -La ramaderia ecològica amb ajuts per compensar el lucre cessant i l'increment de costos associats a pràctiques respectuoses amb el medi ambient. -Formació i assessorament en termes de bioseguretat, nutrició i benestar animal a partir d'establir sinèrgies amb entitats especialitzades de la comarca	-Establir criteris de salut i promoure el valor nutricional de la llet i la carn de boví a través d'un etiquetatge senzill i clar. -Dissenyar una Granja-Escola digital (amb recursos didàctics actius) per sensibilitzar a les escoles i als grups associatius locals. -Estudiar la creació d'una marca pròpia per la llet ecològica comarcal (circuit curt i col·lectius de consum). -Involucrar l'administració (Diputació de Girona) en la definició d'un pla d'acció de la llet que dinamitzi el model de futur del sector tot involucrant la pagesia i el territori.

Sector de l'oví/cabrum

Producció	Transformació/comercialització	Treball/ocupació/població	Medi ambient	Territori
-Sector oví en constant disminució (explotacions i caps de bestiar) -Per criteris ambientals seria desitjable harmonitzar condicions de producció com a garant pel territori i la biodiversitat	-La davallada dels preus i la manca d'accions per fomentar el consum han acusat la pèrdua clau pel territori -Puntualment hi ha explotacions d'ovelles i cabres per la producció de formatge artesà. -Recollir i divulgar els aspectes nutricionals de la carn de xai en un etiquetatge d'àmbit comarcal. -Proporcionar i proveir al producte d'un nou valor afegit i facilitar al productor una nova eina de comunicació -Establir estratègies de comercialització associatives a escala comarcal	-Apostar per convenis de col·laboració, formació amb l'Escola de Pastors de Catalunya -Promoure amb el SOC, els ajuntaments, els propietaris de boscos i de ramats, un pla de pasturatge de la foresta que inclogui plans d'ocupació de població (retirada de branques o arbres caiguts després del desbrossament dels animals)	-Els ramats de xais permeten aprofitar i mantenir els ecosistemes de gran valor ecològic: rostolls, pastures, boscos -Promoure la iniciàtica: 'Ramats de Foc', amb la unió de bombers, ramaders i carnisseries, per potenciar la ramaderia extensiva, per evitar els focs i per oferir un producte de qualitat i amb alt valor social als clients.	-Manteniment del mosaic agro forestal -Potenciar l'agroforestaria (protecció del sòl, reciclatge de nutrients i diversificació de la producció) -Fer campanyes i formació de bons hàbits de consum i gastronòmics de com i quant s'ha de menjar i com s'ha de cuinar el xai.

Sector dels conreus: cereals i farratges

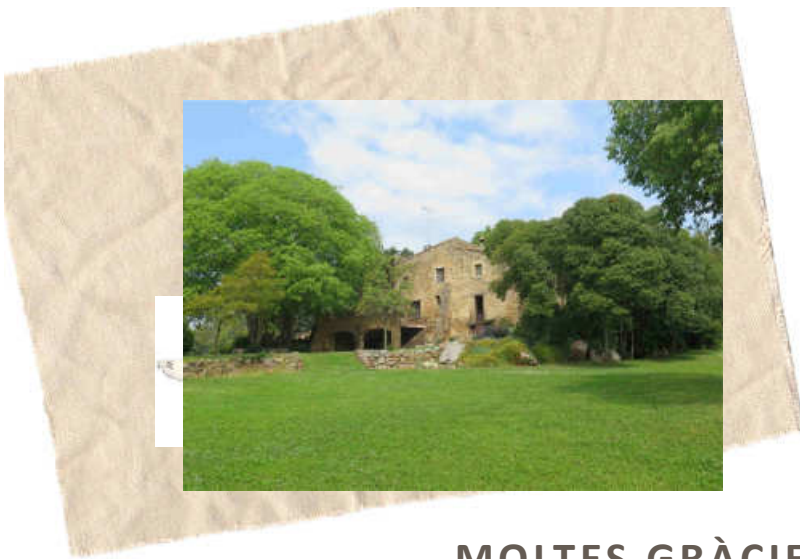
Producció	Transformació/comercialització	Treball/ocupació /població	Medi ambient	Territori
-Paisatge agrari dominat pels cereals i farratges per a pinso. I com a producte de rotació la colza -Forta demanda de terra. No hi ha abandonament. Tota es conrea (per pinso majoritàriament) -Vetllar perquè el bestiar <u>monoàstic</u> s'alimenti amb matèries primeres comarcals. Sinergies entre la Cooperativa, el DARP i les empreses de pinso. -Potenciar rotació de cultius (lleguminoses per a pinso segones rotacions) i millorar la sostenibilitat dels sistemes <u>agroindustrial</u> (reduint petjada de carboni)	-Fabricació de pinsos ecològics a la comarca -Indústries de tractament de farines ecològiques amb segell de "km 0", el blat es produeix al Pla de l'Estany (pel consum humà) -Aposta per nous models de negoci i de diversificació dels riscos -Crear sinergies entre fabricants de pinsos i de farines per pa i els pagesos per potenciar la producció ecològica i comercialitzar-la com a producte local de qualitat	-Jubilacions i poca entrada de pagesia jove afavoreixen la concentració del maneig de les terres a empreses de serveis locals. <u>Desestructuració del teixit social i externalització d'activitats agràries.</u> -Promoure formació dels sistemes de producció no convencional: agricultura integrada i ecològica -Integra-se en la xarxa d'Espais Test <u>Agroforestales</u> (testegen projectes agrícoles o ramaders en un entorn que facilita la incorporació progressiva al camp)	-Assajos interessants de producció de blats i cereals ecològics i de producció integrada. -Estendre a tota la comarca la proposta iniciada en alguns municipis: 'territori lliures de herbicides del glifosat' -Falta pla d'adaptació i minimització de conreus a l'emergència climàtica. La sequera i l'onada de calor provoquen pèrdues de producció (cereals i farratges) -Afavorir la biodiversitat agrària a través de la dimensió de les parcel·les i els marges.	-Predomini del paisatge agrari homogeni i monòton (mosaic <u>agroforestal</u> viu però amb baixa biodiversitat) -Reflexionar i debatre el concepte de sòl rústic (confusió a nivell de planificació) -Controlar i evitar ampliacions de camins secundaris i terciaris per a l'ús de maquinària de gran tonatge (empreses <u>agroindustrials</u> i de serveis) -En la planificació del territori reivindicar des del sector la necessitat d'implantar eines de protecció dels terrenys agraris d'alt valor agroecològic i que l'activitat agrària sigui valorada com una activitat econòmica estratègica

Productes agraris locals

Producció	Transformació/comercialització	Treball/ocupació /població	Medi ambient	Territori
Horta	-Estudi d'un <i>Hub de distribució horta ecològica d'escala de la demarcació</i>	-Generació ocupació <i>directe i indirecta (cohesió territorial)</i>	-Bones pràctiques <i>ecologia Arnes bona practica pol-linització</i>	-Potenciar l' <i>agricultura periurbana a través dels horts locals</i>
Mel/arnes	- Promoure i posar en valor la <i>roducció artesana com a productes locals</i> .	-Incloure <i>tallers de conèixer les abelles a la Granja Escola digital</i>	-Divulgar-ne bones <i>pràctiques i efectes a la salut</i>	-Promocionar <i>productes locals al mercat setmanal, a la televisió local i als punts d'informació (i trobada)</i>
Formatges	-Articular <i>proposta per oferir el producte a les botigues, cases de turisme rural, residències d'avis, escoles ...</i>) de la comarca	-Afavorir <i>itineraris per salvaguardar el patrimoni rural</i>	-Disseminar <i>les propietats nutritives dels productes a través d'etiquetes definides a priori on s'exposin les característiques (ambientals, ètiques, salut, sabor). Aplicació fàcil mitjançant codis QR</i>	-Organitzar <i>la seva posta en escena de la mà de l'associació de Comerciants i empreses privades (botigues, restauració, natura, esport, hoteleria, etc.)</i>
Nous Vi Oli Liúpol		- Oferir <i>dies de tast i degustació d'acord amb la temporalitat dels productes i lligat a la gastronomia (jornades, tallers, ...)</i>		

Pagesia i Territori

Activitats	Transformació/comercialització	Treball/ocupació/ assentament de població*	Medi ambient	Territori
-Desenvolupament creixent del turisme rural (105 habitatges de turisme rural i 110 habitatges d'ús turístic) - Rutes turístiques per camins i pobles. Descoberta del patrimoni rural i paisatgístic de la comarca: senderisme 200 km de camins (paisatges culturals, naturals, alimentaris,...). Ciclisme i cavalls . Itineraris de BTT més de 250 quilòmetres de pistes i rutes esportives d'elit (amb impactes territorials severes) -Amplitud d'activitats diverses i lligades a empreses del territori: cavalls, passeig, teràpia, esport; natura, patrimoni.	-Fires buides de <i>productes locals de la comarca: alls, carbassa, mel, ...</i> -Establir <i>acords de col·laboració entre el turisme rural, la restauració i el productors de productes locals per posar en valor els productes i millorar rendes dels productors. Facilitar intercanvi</i> -Dignificar el món pagès a partir de les rutes didàctiques per conèixer com és fan els aliments i la seva estacionalitat (farines per pa, nous, horta, mel, carn de porc, de vedells, llet, ...) Implementar tallers virtuals amb la Granja Escola digital. -Obradors col·lectius per elaborar embotits i preparar carn per la venda directa. -Estudiar l' <i>oportunitat del vincle entre la pagesia i la nova via verda</i>	-Potencial <i>les masoveries rural com a eina per facilitar nous actius a la pagesia</i> -Control del volum d' <i>habitatges d'ús turístic en espai rurals i facilitar allotjament a la població estable</i> -Promoure <i>serveis que vinculin productes agraris i alimentació</i> -Formar part del <i>mercado setmanal i compatibilitzar producte local i serveis</i> -Acompanyar el <i>projecte d'habitatges i serveis compartits Ecovila</i> -Organitzar <i>torns per vacances</i> -Fomentar <i>grups de consum per donar sortida al producte local</i>	-Fomentar la <i>instal·lació de plaques solar i molins de vent a les granges (estalvi energètic)</i> -Disseminació <i>territorial de la població com element de cohesió i gestió ambiental</i> -Afrontar els <i>problemes d'aigua de boca que pateixen alguns poblacions</i> -Mitigació de l' <i>impacte de les afeccions ambientals de les rutes esportives especialment el BTT en el medi i l'agricultura amb les entitats naturalistes</i> -Establir <i>punts de guaita i tallers de fauna i flora. Donar a conèixer les riqueses naturals del territori</i> -Redactar una <i>Carta del Paisatge</i>	-Manca de <i>visió ruralista dels agents del territori</i> -Promocionar el <i>decàleg de bones pràctiques de l'Escola de la Natura. Incorporar-hi la gestió de l'espai agrari</i> -Crear <i>taules de diàleg entre els diferents actors del territori (discussió i proposta a l'administració)</i> -Cap <i>estratègia pel món de la pagesia pot reeixir si no incorpora la perspectiva de gènere. Esdevé imprescindible incorporar les dones en totes les accions i plans (relleu generacional, ocupació, empenedoria, innovació, producte local...).</i> -Garantir un <i>bon servei de les TICs a tots els municipis</i> -Micropobles: <i>donar cabuda per població i per poblament (nuclis dispersos menors de 500 hab)</i> -Divisió <i>horitzontal masies per habitatges familiars independents</i>

MOLTES GRÀCIES

Seguim treballant!

Universitat de Girona
Departament de Geografia

6.6. Cartell de la campanya Serveis a domicili impulsada pel Consell Comarcal pel confinament del covid-19

SERVEIS A DOMICILI

COMARCA DEL PLA DE L'ESTANY

SECTOR ALIMENTACIÓ

DISTRIBUCIONS J. FERRER 972570624 www.jferrer.net CAN PARÉS 972593439 @Canparesqueviures MAS ALBA 629308173 www.masalba.cat GRANJA MAS COLOMER 682157162 granjamascolomer.com FRUITES I VERDURES BANYOLES 972583030 CAN COSTABELLA 972570540 www.cancostabella.com SUPERMERCAT SPAR 972297818/ 626175898 BARONIA DE VILADEMULS 972560214 www.baroniadevilademuls.com EMBOTTIS MUNÉ 972570413/ 649607325 BIOESTANY 626755609 www.facebook.com/bloestanybanyoles/ FORN JAUME FIGUERAS 972570568/ 972574296 www.forndepafigueras.cat LLEGUM CUIT- FRUITES- ALIMENTACIÓ PUIG 626612087/ 671895086	FRUITES NÚRIA 972581107 www.fruitesnuria.com CAL FLEQUER 972594283 www.calfequer.com BIÒRICA 692884593 www.biorica.cat PETIT PAÍS 972580683 www.facebook.com/PetitPaisC elleriRebost/ CARNISSERIA TOT BÓ 972573502/ 661770552 XARCUTERIA PERE ROCA 972575988/ 639712896 www.pereroca.net AURÓ AGRÍCOLA SL 666653110 www.masauro.cat QUEVIURES CAN ROBERT 972574530/ 663365436 www.queviures-can-robert.business.site CAN BANAL 972570767/ 652836331 CA L'ÀNIMA VERDURES I FRUITES 696098564	LA GIRONESA 972580444 www.lagironesa.cat FRUITES I VERDURES NADAL 616603732/ 972595186 @verdurenadal NOUS CAN LLAVANERA 616 527 661/676 057 018 www.nousdecanelllavanera.com LA DOLÇA ABELLA 633923195 www.dolcaabella.com EL PETIT MERCAT 669247050 www.facebook.com/elpetitmercatbanyoles CARNS TRIAS 972571872/ 972581502 www.carnstrias.com EL CISTELL DE PLANESES 658838860 www.planeses.com CAN JEPET 972570320 CAN RAMIÓ 972570169 CAN LLOP 605894674 www.facebook.com/pg/JaumeBurgas

Per més informació podeu consultar la pàgina web www.plaestany.cat, als telèfons: 972 57 35 50 o 472 38 88 66 o a rgim@plaestany.cat

SERVEIS A DOMICILI

COMARCA DEL PLA DE L'ESTANY

SECTOR RESTAURACIÓ

CUINATS LA FARGA

972581104/ 973070017
www.cuinatslafarga.cat

CAN PERICUS

972583984
www.canpericus.com

LA VENDETA

972583893/ 638856858
www.lavendetta.cat

BAR DEL CÍVIC

661798191
[@elbardelcivic](https://www.instagram.com/elbardelcivic)

CAN XABANET

972570252
www.canxabanet.cat

LA TATTINADA

972570423
www.latattinada.com

DON CAMILLO

693769209
www.pizzadoncamillo.cat

RESTAURANT SPORT

972595017

AKITA

608782470

ALTRES

MULTIFAUNA COLL-VERD

679622168/ 972573235
www.multifauna.com

TINTORERIA ECO-NET

972582948
www.facebook.com/tintoreria.lavanderia.econet

ROSSINYOL STORE

972572462
www.rossinyolstore.com

BUGADERIA ROURA

972580770/ 676298560

ESPAI PISCINES

972580768
www.espaipiscines.com

RELOTGERIA JOIERA ALBERTÍ

630356304
[@relotgeriajoieriaalberti](https://www.instagram.com/relotgeriajoieriaalberti)

Per més informació podeu
consultar la pàgina web www.plaestany.cat, als
telèfons: 972 37 25 50 o 672 38 52 66 o
a rgulu@plaestany.cat